



**Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu
Departament Gospodarki
Wielkopolskie Obserwatorium Innowacji**

Regionalna Strategia Innowacji dla Wielkopolski na lata 2015-2020 (RIS3)

Raport za 2017 rok

Spis treści:

Objaśnienie podstawowych pojęć	3
Wykaz skrótów	5
Spis załączników	6
Wstęp	7
1. Postęp w realizacji RIS3	
1.1 Monitoring programów strategicznych.....	9
1.2 Monitoring źródeł finansowania programów strategicznych	27
1.3 Monitoring obszarów inteligentnych specjalizacji	40
1.3.1 Analiza wskaźników charakteryzujących stopień rozwoju poszczególnych obszarów inteligentnych specjalizacji	40
1.3.2 Analiza Działań i Poddziałań WRPO 2014+ (EFRR, EFS) pod kątem inteligentnych specjalizacji	42
1.3.3 Analiza programów krajowych	55
1.3.4 Analiza wybranych programów europejskich	58
1.3.5 Benchmarking innowacyjności regionu – założenia	76
1.3.6 Analiza porównawcza	76
1.3.7 Komentarz do porównania województw	107
2. Podsumowanie i wnioski	
2.1 W obszarze monitorowania programów strategicznych RIS3	108
2.2 W obszarze monitorowania źródeł finansowania programów strategicznych RIS3	112
2.3 W obszarze monitorowania inteligentnych specjalizacji dla Wielkopolski	114
2.4 W obszarze monitorowania programów europejskich	116
2.5 W obszarze benchmarkingu innowacyjności – poziom krajowy	117

Objaśnienie podstawowych pojęć:

COSME to program ramowy UE na rzecz konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw na lata 2014-2020. Główne cele programu to wzmocnienie konkurencyjności i trwałości przedsiębiorstw, szczególnie małych i średnich oraz krzewienie kultury przedsiębiorczości, wspieranie tworzenia miejsc pracy oraz wzrostu MŚP.

Europejska Współpraca Terytorialna (EWT) stanowi Cel 2 polityki spójności Unii Europejskiej na lata 2014-2020. INTERREG to ogólna nazwa marki w odniesieniu do EWT.

Horyzont 2020 (H2020) jest kluczowym programem w dziedzinie badań i innowacji, trwającym od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2020 roku. Głównym celem jest przyczynianie się do zbudowania społeczeństwa i gospodarki opartych na wiedzy poprzez wspieranie badań, rozwoju i innowacji. Dzięki temu Horyzont 2020 przyczynia się do osiągnięcia unijnych celów w zakresie badań i rozwoju, w tym m.in. do zwiększenia wydatkowania do 3% PKB na finansowanie badań naukowych i rozwoju w całej Unii do 2020 roku.

Kreatywna Europa jest programem w perspektywie finansowej 2014-2020, który wspiera europejskie działania z sektorów: kultury, kreatywnych i audiowizualnego. Program ten zawiera trzy komponenty: MEDIA, Kultura oraz część międzysektorową z Instrumentem Gwarancji Sektorów Kultury i Kreatywnych (CCS GF). Działania dofinansowywane przez program mają na celu poszerzanie kompetencji osób związanych z wymienionymi powyżej sektorami, zachęcanie do skutecznego działania na poziomie ponadnarodowym, strategiczne budowanie i rozwój publiczności, pozyskiwanie nowych odbiorców europejskiej sztuki i filmu oraz zwiększanie dostępu do kultury i utworów audiowizualnych, a także ich promowanie.

Norweski Mechanizm Finansowy wraz z Mechanizmem Finansowym Europejskiego Obszaru Gospodarczego (czyli tzw. fundusze norweskie i fundusze EOG) są formą bezzwrotnej pomocy zagranicznej przyznanej przez Norwegię, Islandię i Liechtenstein nowym członkom UE. Fundusze te są związane z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej oraz z jednoczesnym wejściem naszego kraju do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (UE + Islandia, Liechtenstein, Norwegia). W zamian za pomoc finansową, państwa - darczyńcy korzystają z dostępu do rynku wewnętrznego Unii Europejskiej (choć nie są jej członkami).

Proces Przedsiębiorczego Odkrywania (PPO) – zgodnie z definicją Komisji Europejskiej ma za zadanie wykorzystać wiedzę przedsiębiorców do priorytetyzacji i odpowiedniej alokacji zasobów w celu przyspieszenia rozwoju regionu. Proces ten dotyczy zarówno identyfikowania obszarów inteligentnych specjalizacji (obietujących pod względem możliwych do pojawiania się innowacji), jak również dalszego rozwijania tych obszarów. Kluczową rolę w takim procesie odgrywają przedsiębiorcy w szerszym znaczeniu (podmioty posiadające przedsiębiorczy potencjał: firmy, uniwersytety, instytuty badawcze, indywidualni wynalazcy) jako podmioty najlepiej zorientowane w możliwościach rozwoju innowacyjnych produktów. Udany PPO skutkuje wzmożoną aktywnością biznesową w zidentyfikowanym obszarze, a kumulacja zasobów i kompetencji w ramach nowej dziedziny procentuje w postaci jej wzrostu, zmian strukturalnych, generując wpływ na inne powiązane z nią działania w ramach lokalnej gospodarki.

Program Operacyjny Inteligentny Rozwój to największy w Unii Europejskiej krajowy program w perspektywie 2014-2020 finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz środków krajowych - publicznych i prywatnych finansujący badania, rozwój oraz innowacje. O wsparcie z PO IR występować mogą przede wszystkim: przedsiębiorstwa (w szczególności MŚP), jednostki naukowe, konsorcja przedsiębiorstw oraz jednostek naukowych, a także instytucje otoczenia biznesu.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój jest krajowym programem w perspektywie finansowej 2014-2020 finansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz ze środków specjalnej linii budżetowej Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (*Youth Employment Initiative* – YEI), a także z budżetu państwa. Program wspiera aktywizację osób młodych poniżej 30. roku życia pozostających bez zatrudnienia, szkolnictwo wyższe, innowacje społeczne, mobilność i współpracę ponadnarodową, a także reformy w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji, zdrowia i dobrego rządzenia.

Szwajcarsko-Polski Program Współpracy, czyli tzw. **Fundusz Szwajcarski** był formą bezzwrotnej pomocy zagranicznej przyznanej przez Szwajcarię Polsce w ramach szwajcarskiej pomocy dla 10 państw członkowskich Unii Europejskiej, które przystąpiły do niej 1 maja 2004 roku. Fundusze szwajcarskie miały na celu zmniejszenie różnic społeczno-gospodarczych istniejących między Polską a wyżej rozwiniętymi państwami UE oraz różnic na terytorium Polski – pomiędzy ośrodkami miejskimi a regionami słabo rozwiniętymi pod względem strukturalnym.

Wielkopolskie Obserwatorium Innowacji – dział funkcjonujący w ramach Departamentu Gospodarki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego, odpowiedzialny m.in. za proces monitorowania postępów we wdrażaniu Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski na lata 2015-2020. Zespół Obserwatorium realizuje również badania i analizy dot. polityki innowacji, animuje proces konsultacji i rekomendacji w obszarach inteligentnych specjalizacji (zwany przedsiębiorczym odkrywaniem) oraz koordynuje wdrażanie i promocję programów strategicznych Regionalnej Strategii Innowacji m.in. poprzez realizację projektów międzynarodowych.

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 to program, którego celem strategicznym jest poprawa konkurencyjności i spójności województwa przy zrównoważonym wykorzystaniu specyficznych cech potencjału gospodarczego i kulturowego regionu oraz przy pełnym poszanowaniu jego zasobów przyrodniczych. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez podniesienie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki, poprawę atrakcyjności inwestycyjnej ośrodków miejskich i usprawnienie powiązań między nimi, zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej i turystycznej oraz przełamywanie barier strukturalnych na obszarach o niższym potencjale rozwojowym.

Wykaz skrótów:

DEFS – Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego

DPR – Departament Polityki Regionalnej

EEN – Enterprise Europe Network

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

EFS – Europejski Fundusz Społeczny

EOG – Europejski Obszar Gospodarczy

EWT – Europejska Współpraca Terytorialna

H2020 - Horyzont 2020

IOB – instytucje otoczenia biznesu

IS – inteligentne specjalizacje

IZ – Instytucja Zarządzająca

KE – Komisja Europejska

MŚP – małe i średnie przedsiębiorstwa

OPI – Ośrodek Przetwarzania Informacji

OSI – Obszary Strategicznej Interwencji

PKB – Produkt Krajowy Brutto

PO IR – Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020

PO WER – Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

PSPB – Polsko-Szwajcarski Program Badawczy

PPO – Proces Przedsiębiorczego Odkrywania

RIS3 – Regionalna Strategia Innowacji dla Wielkopolski na lata 2015-2020

ROPS – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

SL 2014 – Centralny system teleinformatyczny

SZOOP – Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych

UE – Unia Europejska

UMWW – Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego

WOI – Wielkopolskie Obserwatorium Innowacji

WRPO 2014+ - Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020

WUP – Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu

ZIT - Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

ZWW – Zarząd Województwa Wielkopolskiego

Spis załączników:

- **Załącznik 1:** Karty wskaźników strategicznych (kontekstowych) oraz produktu i rezultatu.
- **Załącznik 2:** Tabela powiązań osi priorytetowych WRPO 2014+ z programami strategicznymi RIS3.
- **Załącznik 3:** Ankieta „Innowacyjny urząd”.
- **Załącznik 4:** Ankieta „Proinnowacyjny samorząd lokalny”.
- **Załącznik 5:** Ankieta. Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020. Europejski Fundusz Społeczny (Działanie 6.2 „Aktywizacja zawodowa”).
- **Załącznik 6:** Ankieta. Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020. Europejski Fundusz Społeczny (Działanie 6.3 „Samozatrudnienie i przedsiębiorczość”, Działanie 6.5 „Doskonalenie kompetencji osób pracujących i wsparcie procesów adaptacyjnych”, Działanie 8.3 „Wzmocnienie oraz dostosowanie kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy”).
- **Załącznik 7:** Benchmarking innowacyjności regionu na szczeblu kraju.

Wstęp

Regionalna Strategia Innowacji dla Wielkopolski na lata 2015-2020 (RIS3) jest dokumentem opisującym założenia i sposób realizacji wielkopolskiej polityki innowacyjnej. Jest jednocześnie dokumentem wypełniającym warunek wstępny dla Celu Tematycznego 1. Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w okresie 2014-2020, przygotowanym w związku z wymaganiami art. 19 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 roku ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013 roku, str. 320). Warunek wstępny wymagał opracowania regionalnej strategii inteligentnej specjalizacji, zgodnie z krajowym programem reform, w celu zwiększenia wydatków na badania i innowacje ze środków prywatnych. Dla osiągnięcia tego celu konieczna była identyfikacja inteligentnych specjalizacji regionu, czyli dziedzin, w których istnieje masa krytyczna przedsiębiorstw, koncentracja zatrudnienia i wartości dodanej brutto, przy jednoczesnym istnieniu potencjału naukowego. Są to obszary, na których należy koncentrować działania polityki innowacyjnej, mogą bowiem przynieść największy efekt w postaci transformacji gospodarczej w kierunku gospodarki opartej na wiedzy. Regionalna Strategia Innowacji dla Wielkopolski na lata 2015-2020 (RIS3) przygotowana została również zgodnie z wytycznymi zawartymi w „Przewodniku Strategii Badań i Innowacji na rzecz inteligentnej specjalizacji (RIS3)”¹. Ważną częścią prac nad projektowaniem strategii RIS3 było wypracowanie kompleksowego systemu monitorowania, który objął trzy rodzaje wskaźników: kontekstowe (strategiczne), produktu i rezultatu.

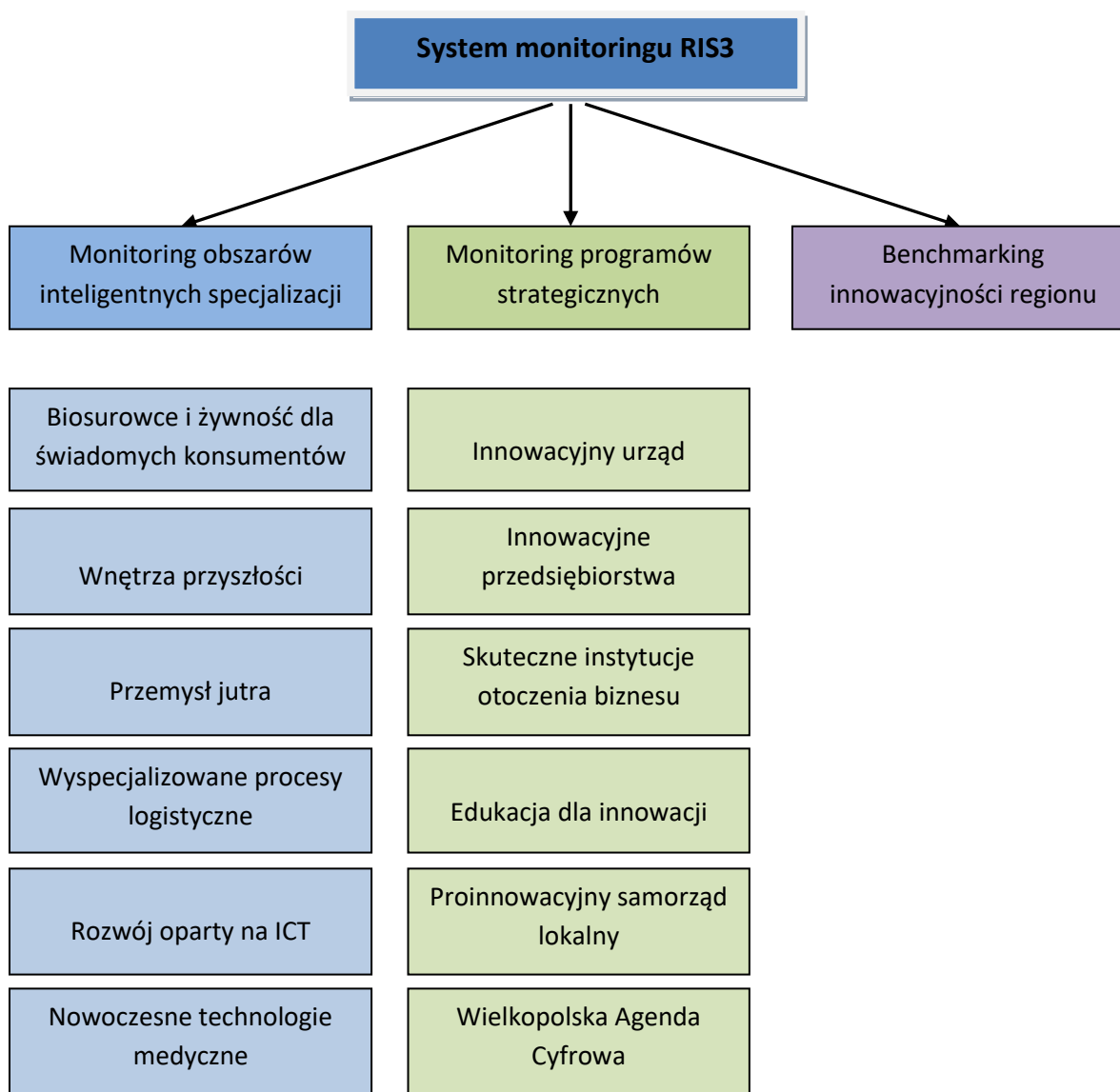
Wypracowana w oparciu o liczne badania i proces tzw. przedsiębiorczego odkrywania „Regionalna Strategia Innowacji dla Wielkopolski na lata 2015-2020” (RIS3) została zatwierdzona przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwałą Nr V/104/15 w dniu 30 marca 2015 roku oraz przyjęta 17 lipca 2015 roku przez Komisję Europejską i tym samym województwo wielkopolskie jako pierwszy region w Polsce wypełniło warunek wstępny (tzw. „*warunek ex ante*”) dla celu tematycznego 1. „Wspieranie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji” w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 (WRPO 2014+).

Zgodnie z zapisami RIS3, dla strategii należy co najmniej raz w roku przygotować raport badający postępy w realizacji programów strategicznych na podstawie katalogu przyjętych wskaźników wskazanych w ramach każdego programu RIS3 (wskaźniki kontekstowe, produktu i rezultatu). Ponadto Uchwałą Nr 1434/2015 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 22 grudnia 2015 roku zatwierdzony został system monitoringu i ewaluacji RIS3. System monitoringu RIS3, na podstawie katalogu przyjętych wskaźników obejmuje trzy filary:

- monitoring obszarów inteligentnych specjalizacji,
- monitoring programów strategicznych,
- benchmarking innowacyjności regionu na szczeblu kraju.

¹ Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg, 2012.

Rysunek 1: System monitoringu RIS3



Źródło: Opracowanie własne WOI.

Funkcjonowanie systemu monitoringu jest procesem stałym, systematycznie dostarczającym porównywalnych danych ilościowych i jakościowych. Dane są zbierane wg jednolitej metodologii w regularnych odstępach czasu, tak żeby możliwa była analiza dynamiki zmian badanych zjawisk. Istotne jest powiązanie analiz ilościowych i jakościowych w celu osiągnięcia właściwego procesu diagnostycznego. Niniejszy raport stanowi podsumowanie wdrażania RIS3 na koniec 2017 roku, kontynuując założenia przyjęte w raporcie otwarcia dot. RIS3 oraz w Raporcie RIS3 za 2016 r.²

² Raport otwarcia oraz Raport RIS3 2016 dostępne są na stronie Departamentu Gospodarki UMWW: www.iw.org.pl

1. Postęp w realizacji RIS3

1.1 Monitoring programów strategicznych

Monitoring programów strategicznych obejmuje regularne badanie postępów w ich realizacji na podstawie katalogu przyjętych ponad 170 wskaźników. Katalog obejmuje wskaźniki kontekstowe dla celów strategicznych oraz wskaźniki produktu i rezultatu dla celów operacyjnych, co prezentują poniższe zestawienia tabelaryczne (Tabele 1-6), uwzględniające wartości dla ww. wskaźników na koniec 2017 roku, ukazując jednocześnie dla porównania wartości z 2016 r. Ze względu na objętość raportu, karty wskaźników strategicznych (kontekstowych) oraz produktu i rezultatu, zawierające szczegółowe informacje takie jak np. sposób obliczania, źródło pozyskiwania danych itp. stanowią Załącznik nr 1 do niniejszego raportu. W przypadku wskaźników strategicznych (kontekstowych) należy zwrócić szczególną uwagę na rok dla którego wskazano wartość. Ze względu na fakt, iż dane pochodzą ze statystyki publicznej w raporcie podano najświeższe dostępne dane i najczęściej dotyczą one 2016 r. W 2015 roku w ramach Raportu Otwarcia dotyczącego monitorowania RIS3 przyjęto dla wskaźników produktu i rezultatu programów strategicznych wartość bazową równą zero. Podsumowanie 2016 roku dostarczyło pierwszych obserwacji nt. stopnia realizacji celów RIS3. Kolejne lata pozwolą na analizę trendów w poszczególnych obszarach tematycznych zdefiniowanych w ramach programów strategicznych RIS3.

Tabela 1: I Program strategiczny „Innowacyjny Urząd”

Nazwa celu	Wskaźnik kontekstowy	Wartość 2015 r.	Wartość 2016 r.	Wartość prognozowana 2018 r.	Wartość prognozowana 2020 r.
Cel strategiczny 1: Koordynacja polityki innowacyjnej i działań proinnowacyjnych prowadzonych przez Urząd Marszałkowski oraz jednostki organizacyjne i instytucje mu podległe	Udział województwa w krajowych nakładach na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach	7,7	7,3	10,4	11,8

Nazwa celu	Wskaźnik produktu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wskaźnik rezultatu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.
Cel operacyjny 1.1.: Współpraca międzydepartamentalna w zakresie działań innowacyjnych i proinnowacyjnych	Liczba departamentów biorących udział w działaniach	10	17	Liczba wdrożonych działań innowacyjnych i proinnowacyjnych	13	25
Cel operacyjny 1.2.: Pozyskiwanie i upowszechnianie wiedzy nt. innowacyjnych standardów usług publicznych i proinnowacyjnych zamówień publicznych	Liczba opisanych dobrych praktyk	8	10	Liczba wdrożonych rozwiązań	7	9
Cel operacyjny 1.3.: Opracowanie procedur i wzorów dokumentów dla innowacyjnych zamówień publicznych oraz realizacja pilotaży innowacyjnych usług publicznych	Liczba opisanych procedur i wzorów	1	1	Liczba zrealizowanych pilotaży	0	0

Nazwa celu	Wskaźnik kontekstowy	Wartość 2015 r.	Wartość 2016 r.	Wartość prognozowana 2018 r.	Wartość prognozowana 2020 r.
Cel strategiczny 2: Koordynacja realizacji polityki innowacyjnej oraz wizji strategicznej dla obszarów specjalizacji	<i>Wskaźnik alternatywny:</i> Liczba przedsiębiorstw wprowadzających innowacje produktowe lub procesowe w ramach obszarów specjalizacji	20 567	22 663	27 205	32 012

Nazwa celu	Wskaźnik produktu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wskaźnik rezultatu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.
Cel operacyjny 2.1.: Prowadzenie bazy wiedzy dla projektów/ działań strategicznych	Liczba projektów/ działań w bazie wiedzy	628	720	Udział projektów, w ramach których rozpoczęto współpracę między podmiotami	1,11	4,03
Cel operacyjny 2.2.: Wyznaczenie opiekunów programów strategicznych i obszarów specjalizacji	Liczba programów i specjalizacji z przydzielonym opiekunem	12	12	Liczba podmiotów angażujących się we współpracę w ramach programu/obszaru specjalizacji	167	190
Cel operacyjny 2.3.: Wdrożenie systemu zarządzania informacją i relacjami z interesariuszami (CRM) dla potrzeb monitoringu polityki innowacyjnej oraz analizy oddziaływania na przedsiębiorstwa	Liczba zrealizowanych modułów systemu	1	2	Liczba rekordów dotyczących przedsiębiorstw w bazie	120 572	420 485
Cel operacyjny 2.4.: Wdrożenie systemu usług proinnowacyjnych w regionie na podstawie inwentaryzacji, standaryzacji i akredytacji tych usług	Liczba usług w systemie	2 154	6042	<i>Wskaźnik alternatywny:</i> Liczba beneficjentów RPO, którzy skorzystali z systemu usług proinnowacyjnych przed zrealizowaniem inwestycji	0	1297
Cel operacyjny 2.5.: Identyfikacja i upowszechnianie źródeł finansowania strategii wśród podmiotów systemu innowacji	Kwota potencjalnego finansowania działań strategicznych	1 416 725 tys. PLN	1 706 642 tys. PLN	Liczba beneficjentów z terenu Wielkopolski, którzy skorzystali ze zidentyfikowanych źródeł finansowania	677	779
Cel operacyjny 2.6.: Kontynuacja procesu przedsiębiorczego odkrywania i prowadzenie Wielkopolskiego Forum Inteligentnych Specjalizacji	Liczba członków Forum i Grup Roboczych	222	318	Liczba rekomendacji wdrożonych na podstawie dyskusji na Forum	1	1

Cel operacyjny 2.7.: Opracowanie specjalistycznego systemu doradztwa i informacji dla przedsiębiorstw	Koncepcja działania systemu	1	1	Liczba przedsiębiorstw korzystających z usług informacyjnych i doradczych	27 857	26 838
---	-----------------------------	---	---	---	--------	--------

Nazwa celu	Wskaźnik kontekstowy	Wartość 2015 r.	Wartość 2016 r.	Wartość prognozowana 2018 r.	Wartość prognozowana 2020 r.
Cel strategiczny 3: Prowadzenie polityki opartej na faktach poprzez działanie Wielkopolskiego Obserwatorium Innowacji	Udział województwa w krajowych nakładach na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach	7,7	7,3	10,4	11,8

Nazwa celu	Wskaźnik produktu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wskaźnik rezultatu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.
Cel operacyjny 3.1.: Rozwój Wielkopolskiego Obserwatorium Innowacji	Liczba pracowników WOI, którzy podnieśli swoje kompetencje	5	5	Liczba zrealizowanych badań i analiz	4	1
Cel operacyjny 3.2.: Regularny monitoring i ewaluacja efektów polityki innowacyjnej	Liczba raportów z monitoringu	1	1	Liczba decyzji w zakresie polityki innowacyjnej podjętych na podstawie wyników monitoringu	3	1
Cel operacyjny 3.3.: Regularne badanie potrzeb przedsiębiorstw	Liczba przedsiębiorstw podlegających badaniu	-	-	Liczba rekomendacji dotyczących instrumentów i działań wdrożonych w oparciu o zidentyfikowane nowe potrzeby	-	-
Cel operacyjny 3.4.: Analiza i antycypacja trendów mających wpływ na politykę innowacyjną	Liczba analiz dotyczących trendów i prognoz	4	29	Liczba decyzji w zakresie polityki innowacyjnej podjętych na podstawie przeprowadzonych analiz	0	0
Cel operacyjny 3.5.: Przekładanie wniosków z prowadzonych analiz na rekomendacje w zakresie aktualizacji polityki innowacyjnej	Liczba sformułowanych rekomendacji	43	28	Liczba wdrożonych rekomendacji	25	0

Nazwa celu	Wskaźnik kontekstowy	Wartość 2015 r.	Wartość 2016 r.	Wartość prognozowana 2018 r.	Wartość prognozowana 2020 r.
Cel strategiczny 4: Prowadzenie promocji i komunikacji na zewnątrz	Odsetek MŚP wprowadzających innowacje produktowe lub procesowe (10-49)	10,7	8,88	16,7	20,6
	Odsetek MŚP wprowadzających innowacje produktowe lub procesowe (50-249)	28,9	30,41	30,7	31,9

Nazwa celu	Wskaźnik produktu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wskaźnik rezultatu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.
Cel operacyjny 4.1.: Prowadzenie regionalnego portalu innowacyjnego i mediów społecznościowych	Liczba nowych informacji w miesiącu	22	17	Liczba wejść na stronę internetową i obserwatorów w mediach społecznościowych	17 200	7871
Cel operacyjny 4.2.: Działania PR i medialne dla wszystkich programów strategicznych i obszarów specjalizacji	Liczba zrealizowanych działań	599 702	1 954 154	Liczba zapytań potencjalnych beneficjentów dotyczących programów strategicznych i obszarów specjalizacji	25 059	24 833
Cel operacyjny 4.3.: Upowszechnianie wyników prowadzonych badań, ekspertyz i analiz – publikacje elektroniczne i papierowe	Liczba publikacji	51	23	Liczba cytowań publikacji w mediach i materiałach ogólnopolskich i zagranicznych	Wskaźnik niedostępny	
Cel operacyjny 4.4.: Upowszechnianie informacji o dostępnym wsparciu	Liczba podmiotów do których dotarła informacja	617 278	1 944 218	Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie	1 366	3 535

Źródło: opracowanie własne WOI.

Tabela 2: II Program strategiczny „Innowacyjne przedsiębiorstwa”

Nazwa celu	Wskaźnik kontekstowy	Wartość 2015 r.	Wartość 2016 r.	Wartość prognozowana 2018 r.	Wartość prognozowana 2020 r.
Cel strategiczny 1: Wsparcie rozwoju przedsiębiorstw dostosowane do ich potrzeb	Odsetek MŚP wprowadzających innowacje produktowe lub procesowe(10-49)	10,7	8,9	16,7	20,6
	Odsetek MŚP wprowadzających innowacje produktowe lub procesowe(50-249)	28,9	30,4	30,7	31,9

Nazwa celu	Wskaźnik produktu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wskaźnik rezultatu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.
Cel operacyjny 1.1.: Przełożenie wyników badania potrzeb przedsiębiorstw na konkretne instrumenty i działania	Liczba instrumentów i działań wdrożonych w oparciu o zidentyfikowane nowe potrzeby	10	2	Liczba beneficjentów nowych lub zmodyfikowanych instrumentów i działań	263	17
Cel operacyjny 1.2.: Uruchomienie systemu wsparcia informacyjno-doradczego-szkoleniowego pozwalającego na skorzystanie z usług oferowanych przez podmioty systemu innowacji i odpowiednich dla specyficznych potrzeb danego przedsiębiorstwa	Liczba usług w systemie	568	407	Liczba przedsiębiorstw korzystających z poszczególnych usług	17 982	8 461
Cel operacyjny 1.3.: Aktywizacja przedsiębiorców w procesie przedsiębiorczego odkrywania	Liczba przedsiębiorstw uczestniczących w procesie	95	86	Liczba wdrożonych rekomendacji przedsiębiorców w zakresie polityki innowacyjnej	1	1
Cel operacyjny 1.4.: Realizacja strategicznej wizji i specyficznych celów rozwoju obszarów inteligentnej specjalizacji regionu oraz innowacji międzybranżowych	Liczba zrealizowanych działań w ramach celów strategicznych	115	150	Liczba projektów innowacyjnych zgłoszonych przez podmioty z obszarów specjalizacji do programu regionalnego, krajowych i europejskich	852	941

Nazwa celu	Wskaźnik kontekstowy	Wartość 2015 r.	Wartość 2016 r.	Wartość prognozowana 2018 r.	Wartość prognozowana 2020 r.
Cel strategiczny 2: Podnoszenie innowacyjności przedsiębiorstw, szczególnie w obszarach specjalizacji	<i>Wskaźnik alternatywny:</i> Liczba MŚP wprowadzających innowacje produktowe lub procesowe w ramach obszarów specjalizacji	20 567	22 663	27 205	32 012

Nazwa celu	Wskaźnik produktu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wskaźnik rezultatu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.
Cel operacyjny 2.1.: Zwiększenie liczby przedsiębiorstw innowacyjnych, w tym wdrażających innowacje produktowe, procesowe i nietechnologiczne	Liczba beneficjentów działań ukierunkowanych na wspieranie wdrażania innowacji	339	445	Udział przedsiębiorstw które wdrożyły innowacje produktowe, procesowe i nietechnologiczne	3,24	26,74
Cel operacyjny 2.2.: Inicjowanie, audyt i poprawa jakości procesów innowacyjnych w przedsiębiorstwach	Liczba beneficjentów działań ukierunkowanych na wspieranie procesów innowacyjnych	433	532	Udział przedsiębiorstw które rozpoczęły procesy innowacyjne w obszarach specjalizacji	12,7	15,98
Cel operacyjny 2.3: Upowszechnienie strategicznego zarządzania innowacją w przedsiębiorstwach	Liczba beneficjentów działań ukierunkowanych na wspieranie strategicznego zarządzania innowacją	422	41	Udział przedsiębiorstw które rozpoczęły strategiczne zarządzanie innowacją w obszarach specjalizacji	8	106
Cel operacyjny 2.4.: Zwiększenie liczby przedsiębiorstw prowadzących działalność B+R	Liczba beneficjentów działań ukierunkowanych na rozpoczęcie działalności B+R	2	55	Udział przedsiębiorstw które rozpoczęły działalność B+R w obszarach specjalizacji	0	0
Cel operacyjny 2.5.: Zwiększenie liczby przedsiębiorstw wdrażających wyniki prac B+R	Liczba beneficjentów działań ukierunkowanych na wdrożenie wyników prac B+R	2	55	Udział przedsiębiorstw, które wdrożyły wyniki prac B+R w obszarach specjalizacji	0	0
Cel operacyjny 2.6.: Zwiększenie zdolności przedsiębiorstw do pozyskiwania wiedzy, w tym objętej ochroną własności intelektualnej	Liczba beneficjentów działań ukierunkowanych na pozyskanie praw własności intelektualnej, know-how i wiedzy technicznej	325	41	Udział przedsiębiorstw które pozyskały prawa własności intelektualnej, know-how i wiedzę techniczną w obszarach specjalizacji	4	7,32

Cel operacyjny 2.7.: Zwiększenie liczby przedsiębiorstw posiadających własne patenty, wzory przemysłowe, użytkowe i inne prawa ochronne do własności intelektualnej	Liczba wielkopolskich przedsiębiorstw wspartych w ramach POIR w zakresie ochrony własności przemysłowej	11	19	Udział przedsiębiorstw posiadających prawa ochronne do własności intelektualnej	6,43	8,51
Cel operacyjny 2.8.: Zwiększenie liczby przedsiębiorstw współpracujących w zakresie działalności innowacyjnej	Liczba beneficjentów działań ukierunkowanych na zwiększenie współpracy	390	125	Udział przedsiębiorstw które współpracują w zakresie działalności innowacyjnej	0	0
Cel operacyjny 2.9.: Rozwój współpracy nauki i biznesu poprzez wsparcie jednostek naukowych w zakresie infrastruktury B+R dostosowanej do potrzeb przedsiębiorstw w obszarach inteligentnej specjalizacji regionu	Liczba beneficjentów działań ukierunkowanych na rozwój infrastruktury B+R	0	0	Liczba przedsiębiorstw, korzystających z nowopowstałej infrastruktury B+R w obszarach specjalizacji	0	0

Nazwa celu	Wskaźnik kontekstowy	Wartość 2015 r.	Wartość 2016 r.	Wartość prognozowana 2018 r.	Wartość prognozowana 2020 r.
Cel strategiczny 3: Podnoszenie konkurencyjności przedsiębiorstw, szczególnie w obszarach specjalizacji	Udział przychodów ze sprzedaży produktów innowacyjnych na rynkach zagranicznych	10,2	4,0	11,9	14,0

Nazwa celu	Wskaźnik produktu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wskaźnik rezultatu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.
Cel operacyjny 3.1.: Powstawanie i rozwój nowych przedsiębiorstw w obszarach inteligentnej specjalizacji	Liczba beneficjentów wsparcia przedsiębiorstw w początkowej fazie ich powstawania i rozwoju	96	0	Dynamika przyrostu przedsiębiorstw w ramach obszarów specjalizacji	8 569	7999
Cel operacyjny 3.2.: Podniesienie kompetencji przedsiębiorców w zakresie zarządzania strategicznego	Liczba beneficjentów działań ukierunkowanych na zwiększenie kompetencji w zakresie zarządzania strategicznego	422	43	Udział przedsiębiorstw posiadających i wdrażających strategie rozwojowe	Wskaźnik niedostępny	

Cel operacyjny 3.3.: Rozwój regionalnych i międzyregionalnych łańcuchów wartości w ramach obszarów specjalizacji	Liczba zidentyfikowanych łańcuchów wartości	2	55	Liczba zrealizowanych projektów współpracy	0	11
Cel operacyjny 3.4.: Stworzenie programu rozwoju klastrów kluczowych	Opracowany program rozwoju klastrów kluczowych	1	1	Liczba przedsiębiorstw współpracujących w ramach klastrów kluczowych	0	5
Cel operacyjny 3.5.: Zwiększenie poziomu internacjonalizacji przedsiębiorstw i ich sieci	Liczba beneficjentów działań ukierunkowanych na internacjonalizację	551	352	Udział przedsiębiorstw, które rozpoczęły działalność na rynkach międzynarodowych w obszarach specjalizacji	5,6	12,5
Cel operacyjny 3.6.: Wsparcie międzynarodowej współpracy gospodarczej przedsiębiorstw, w tym w ramach łańcuchów wartości	Liczba beneficjentów działań ukierunkowanych na współpracę międzynarodową	110	21	Udział przedsiębiorstw, które podjęły współpracę międzynarodową w obszarach specjalizacji	31,1	21,4
Cel operacyjny 3.7.: Międzynarodowa promocja gospodarcza regionu	Liczba beneficjentów działań ukierunkowanych na promocję międzynarodową	551	352	Udział przedsiębiorstw, które zwiększyły sprzedaż na rynkach międzynarodowych w obszarach specjalizacji	Wskaźnik niedostępny	

Źródło: opracowanie własne WOI.

Tabela 3: III Program strategiczny „Skuteczne instytucje otoczenia biznesu”

Nazwa celu	Wskaźnik kontekstowy	Wartość 2015 r.	Wartość 2016 r.	Wartość prognozowana 2018 r.	Wartość prognozowana 2020 r.
Cel strategiczny 1: Profesjonalizacja usług instytucji otoczenia biznesu (IOB)	<i>Wskaźnik alternatywny:</i> Udział przedsiębiorstw przemysłowych współpracujących w ramach inicjatywy klastrowej lub w innych sformalizowanych rodzajach współpracy w liczbie przedsiębiorstw aktywnych innowacyjnie - przedsiębiorstwa o liczbie pracujących 10-249 [%]	6,3	11,5	7,2	8,4

Nazwa celu	Wskaźnik produktu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wskaźnik rezultatu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.
Cel operacyjny 1.1.: Opracowanie katalogu usług proinnowacyjnych wraz z ich kategoryzacją i standaryzacją	Liczba wystandaryzowanych usług	2 154	6 087	Liczba przedsiębiorstw korzystających z wystandaryzowanych usług	0	506
Cel operacyjny 1.2.: Zdefiniowanie luk kompetencyjnych w IOB oraz podniesienie kompetencji zasobów ludzkich tych organizacji	Liczba projektów z zakresu podnoszenia kompetencji realizowanych przez wielkopolskie IOB w ramach POIR	6	7	Liczba nowych usług świadczonych dzięki zwiększonym kompetencjom	0	7
Cel operacyjny 1.3.: Rozwój wyspecjalizowanych usług dla obszarów specjalizacji	Liczba IOB uczestniczących w procesie	59	3	Liczba wyspecjalizowanych usług dla obszarów specjalizacji	0	52
Cel operacyjny 1.4.: Sieciowanie IOB w regionie w celu opracowania odpowiedniego pakietu usług odpowiadających na specyficzne potrzeby wielkopolskich przedsiębiorstw	Liczba IOB w sieci regionalnej	-	3	Liczba klientów IOB działających w sieci regionalnej, którzy zrealizowali działania innowacyjne dzięki świadczonym usługom	Wskaźnik niedostępny	
Cel operacyjny 1.5.: Rozwój usług doradczych i szkoleniowych odpowiadających na specyficzne potrzeby wielkopolskich przedsiębiorstw, w tym przedsiębiorstw w początkowych fazach rozwoju	Liczba akredytowanych usług doradczych i szkoleniowych	2 154	6 042	Liczba przedsiębiorstw korzystających z akredytowanych usług doradczych i szkoleniowych	0	288

Cel operacyjny 1.6.: Dialog IOB z przedsiębiorcami w ramach procesu przedsiębiorczego odkrywania	Liczba profili innowacyjnych przedsiębiorstw w regionalnej bazie danych	84	103	Liczba rekomendacji w zakresie zmiany usług sformułowanych w ramach dialogu IOB ze swoimi klientami	0	0
Cel operacyjny 1.7.: Upowszechnienie usług IOB wśród przedsiębiorców	Liczba usług IOB w bazie regionalnej	2 154	6 042	Liczba zapytań przedsiębiorstw dotyczących usług IOB	Wskaźnik niedostępny	
Cel operacyjny 1.8.: Stała poprawa jakości usług IOB	Liczba usług o poprawionej jakości	0	7	Liczba przedsiębiorstw korzystających z usług o poprawionej jakości	0	1

Nazwa celu	Wskaźnik kontekstowy	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość prognozowana 2018 r.	Wartość prognozowana 2020 r.
Cel strategiczny 2: Wdrożenie instrumentów wspierających korzystanie z usług proinnowacyjnych	Udział przychodów IOB z tytułu świadczenia usług proinnowacyjnych	Wskaźnik niedostępny			

Nazwa celu	Wskaźnik produktu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wskaźnik rezultatu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.
Cel operacyjny 2.1.: Dostosowanie infrastruktury IOB do wymagań nowo zdefiniowanych usług dla przedsiębiorstw w obszarach inteligentnych specjalizacji	Liczba IOB, które dostosowały swoją infrastrukturę do potrzeb przedsiębiorstw z obszarów inteligentnych specjalizacji	Wskaźnik niedostępny		Liczba przedsiębiorstw korzystających z nowej/udoskonalonej infrastruktury	Wskaźnik niedostępny	
Cel operacyjny 2.2.: Wdrożenie podmiotowego finansowania usług rozwojowych (szkoleniowo-doradczych) dla przedsiębiorców i ich pracowników	Liczba usług rozwojowych w ofercie IOB	2 154	6 042	Liczba przedsiębiorstw korzystających z usług rozwojowych	0	288
Cel operacyjny 2.3.: Wdrożenie proinnowacyjnych usług doradczych udzielanych na zasadzie popytowej	Liczba usług proinnowacyjnych w ofercie IOB	Wskaźnik niedostępny		Liczba przedsiębiorstw korzystających z usług proinnowacyjnych	Wskaźnik niedostępny	
Cel operacyjny 2.4.: Wdrożenie usług IOB z zakresu internacjonalizacji MŚP	Liczba usług z zakresu internacjonalizacji w ofercie IOB	Wskaźnik niedostępny		Liczba przedsiębiorstw korzystających z usług z zakresu internacjonalizacji	Wskaźnik niedostępny	

Źródło: opracowanie własne WOI.

Tabela 4: IV Program strategiczny „Edukacja dla innowacji”

Nazwa celu	Wskaźnik kontekstowy	Wartość 2015 r.	Wartość 2016 r.	Wartość prognozowana 2018 r.	Wartość prognozowana 2020 r.
Cel strategiczny 1: Kreowanie postaw proinnowacyjnych w przedsiębiorstwach i sektorze nauki	Odsetek MŚP wprowadzających innowacje produktowe lub procesowe (10-49)	10,7	8,9	16,7	20,6
	Odsetek MŚP wprowadzających innowacje produktowe lub procesowe (50-249)	28,9	30,4	30,7	31,9

Nazwa celu	Wskaźnik produktu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wskaźnik rezultatu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.
Cel operacyjny 1.1.: Rozwój kapitału ludzkiego w przedsiębiorstwach, w tym podniesienie kompetencji i kwalifikacji przedsiębiorców i pracowników, szczególnie w obszarach inteligentnej specjalizacji	Liczba osób korzystających ze wsparcia	0	419	Liczba przedsiębiorstw podejmujących działania z zakresu poprawy jakości zarządzania, innowacyjności lub internacjonalizacji po uzyskaniu wsparcia	Wskaźnik niedostępny	
Cel operacyjny 1.2.: Promowanie postaw innowacyjnych w sektorze nauki	Liczba naukowców realizujących projekty innowacyjne we współpracy z przedsiębiorstwami	Wskaźnik niedostępny		Udział przedsiębiorstw ponoszących nakłady na działalność innowacyjną	14 (dane GUS za 2015 r.)	14,7 (dane GUS za 2016 r.)

Nazwa celu	Wskaźnik kontekstowy	Wartość 2015 r.	Wartość 2016 r.	Wartość prognozowana 2018 r.	Wartość prognozowana 2020 r.
Cel strategiczny 2: Popularyzacja nauk ścisłych, kreatywności i pracy grupowej w całym cyklu edukacyjnym	Studenci kierunków naukowo-technicznych na 10 tys. mieszkańców	130	127	117	107

Nazwa celu	Wskaźnik produktu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wskaźnik rezultatu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.
Cel operacyjny 2.1.: Rozwój kluczowych kompetencji na rynku pracy wśród uczniów	Liczba uczniów biorących udział w realizowanych działaniach	0	258	Odsetek uczniów biorących udział w zajęciach dotyczących rozwoju kompetencji kluczowych	Wskaźnik niedostępny	
Cel operacyjny 2.2.: Promowanie metod nauczania wykorzystujących nowe technologie, TIK oraz metody eksperymentalne	Liczba szkół biorących udział w realizowanych działaniach	0	0	<i>Wskaźnik alternatywny:</i> Liczba nauczycieli objętych wsparciem z zakresu TIK w programie (WRPO 2014+)	0	0
Cel operacyjny 2.3.: Promowanie młodych innowatorów	Liczba uczniów biorących udział w realizowanych działaniach	Wskaźnik niedostępny		Odsetek uczniów zaangażowanych w realizowane działania	Wskaźnik niedostępny	
Cel operacyjny 2.4.: Rozwój infrastruktury jednostek oświaty promującej naukę i innowacje	Liczba wspartych jednostek	0	0	Liczba uczniów korzystających z nowego wyposażenia	0	0
Cel operacyjny 2.5.: Popularyzacja wiedzy ogólnej i postaw kreatywnych	Liczba uczniów biorących udział w realizowanych działaniach	360	1962	Odsetek uczniów biorących udział w zajęciach dotyczących popularyzacji wiedzy ogólnej i postaw kreatywnych	Wskaźnik niedostępny	

Nazwa celu	Wskaźnik kontekstowy	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość prognozowana 2018 r.	Wartość prognozowana 2020 r.
Cel strategiczny 3: Współpraca instytucji edukacyjnych i naukowych z przedsiębiorstwami w obszarze kształcenia	Stopa bezrobocia absolwentów szkół wyższych	Wskaźnik niedostępny			

Nazwa celu	Wskaźnik produktu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wskaźnik rezultatu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.
Cel operacyjny 3.1.: Wsparcie podnoszenia kompetencji i kwalifikacji zawodowych uczniów, wychowanków szkół oraz osób w wieku aktywności zawodowej	Liczba projektów zrealizowanych we współpracy instytucji edukacyjnych i naukowych z przedsiębiorstwami	11	47	Liczba przedsiębiorstw biorących udział w realizowanych działaniach	0	0
Cel operacyjny 3.2.: Zwiększenie udziału mieszkańców Wielkopolski w kształceniu ustawicznym	Liczba osób korzystająca z oferty kształcenia ustawicznego finansowanej z programu regionalnego i programów krajowych	7 299	16 932	Udział mieszkańców biorących udział w kształceniu ustawicznym	Wskaźnik niedostępny	
Cel operacyjny 3.3.: Rozwój systemu kształcenia zawodowego zgodnie z potrzebami przedsiębiorców	Liczba kierunków kształcenia dostosowanych do potrzeb obszarów specjalizacji	-*	-*	Liczba przedsiębiorstw z obszarów specjalizacji zatrudniająca absolwentów szkół zawodowych o odpowiednim wykształceniu	Wskaźnik niedostępny	

* Brak danych za 2016 rok, wynikający z przyjętej częstotliwości badania specjalizacji naukowej Wielkopolski – co najmniej raz w okresie programowania.

Źródło: opracowanie własne WOI.

Tabela 5: V Program strategiczny „Proinnowacyjny samorząd lokalny”

Nazwa celu	Wskaźnik kontekstowy	Wartość 2015 r.	Wartość 2016 r.	Wartość prognozowana 2018 r.	Wartość prognozowana 2020 r.
Cel strategiczny 1: Współpraca z samorządami lokalnymi w zakresie rozwoju specjalizacji subregionalnych	<i>Wskaźnik alternatywny:</i> Dochody własne gmin	7 352 604 845	7 773 269 231	8 301 864 035	9 022 244 583

Nazwa celu	Wskaźnik produktu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wskaźnik rezultatu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.
Cel operacyjny 1.1.: Uruchomienie przedsiębiorczego odkrywania na poziomie lokalnym	Liczba przedsiębiorstw biorących udział w procesie na specjalizację	-	94	Liczba inicjatyw podjętych w wyniku dialogu	-	42
Cel operacyjny 1.2.: Koordynacja działań proinnowacyjnych samorządów na obszarach o podobnych specjalizacjach	Liczba projektów realizowanych we współpracy	21	63	Odsetek przedsiębiorstw z obszarów specjalizacji, których dotyczą działania	Wskaźnik niedostępny	

Nazwa celu	Wskaźnik kontekstowy	Wartość 2015 r.	Wartość 2016 r.	Wartość prognozowana 2018 r.	Wartość prognozowana 2020 r.
Cel strategiczny 2: Tworzenie warunków do podnoszenia innowacyjności na poziomie lokalnym	<i>Wskaźnik alternatywny:</i> Podmioty gospodarcze wg inteligentnych specjalizacji (sklasyfikowane wg głównego PKD)	98 891	93 580	102 864	105 564

Nazwa celu	Wskaźnik produktu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wskaźnik rezultatu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.
Cel operacyjny 2.1.: Rozwój infrastruktury terenów inwestycyjnych pod kątem inteligentnych specjalizacji	Liczba hektarów terenów inwestycyjnych objętych działaniami	1581,28	2288,46	Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych	73	150
Cel operacyjny 2.2.: Poprawa dostępu do usług proinnowacyjnych w ośrodkach subregionalnych	Liczba instytucji otoczenia biznesu na obszarze specjalizacji subregionalnych	75	135	Liczba przedsiębiorstw korzystających z usług proinnowacyjnych na obszarze specjalizacji subregionalnych	322	514

Nazwa celu	Wskaźnik kontekstowy	Wartość 2015 r.	Wartość 2016 r.	Wartość prognozowana 2018 r.	Wartość prognozowana 2020 r.
Cel strategiczny 3: Promowanie innowacyjnych zamówień publicznych i innowacyjnych usług publicznych na poziomie lokalnym	<i>Wskaźnik alternatywny:</i> Wydatki budżetów województw. Dział 710 Działalność usługowa	9 057 949	9 562 286	9 017 676	9 222 425

Nazwa celu	Wskaźnik produktu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wskaźnik rezultatu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.
Cel operacyjny 3.1.: Współpraca z samorządami lokalnymi w zakresie promocji i wdrażania innowacji w sektorze publicznym	Liczba działań zrealizowanych we współpracy z samorządami lokalnymi	24	46	Liczba wdrożonych rozwiązań	27	66
Cel operacyjny 3.2.: Promowanie najlepszych dobrych praktyk z regionu	Liczba opisanych dobrych praktyk	20	68	Liczba wdrożonych rozwiązań	22	60

Źródło: opracowanie własne WOI.

Tabela 6: VI Program strategiczny „Wielkopolska Agenda Cyfrowa”

Nazwa celu	Wskaźnik kontekstowy	Wartość 2015 r.	Wartość 2016 r.	Wartość prognozowana 2018 r.	Wartość prognozowana 2020 r.
Cel strategiczny 1: Informatyzacja przedsiębiorstw w celu zwiększenia ich przewagi konkurencyjnej	Odsetek przedsiębiorstw posiadających stronę internetową spełniającą funkcję prezentacji katalogów, wyrobów lub cenników	60,4	62,3	68,6	73,4

Nazwa celu	Wskaźnik produktu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wskaźnik rezultatu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.
Cel operacyjny 1.1.: Zwiększenie wykorzystania TIK przez przedsiębiorstwa	Liczba beneficjentów RPO wspartych w dziedzinie wykorzystania TIK	380	380	Odsetek przedsiębiorstw wykorzystujących TIK	2,1	27,1
Cel operacyjny 1.2.: Rozwój e-usług biznesowych	Liczba wdrożonych usług online (w ramach WRPO 2014+)	Wskaźnik niedostępny		Liczba przedsiębiorstw korzystających z wdrożonych usług.	Wskaźnik niedostępny	
Cel operacyjny 1.3.: Rozwój produkcji i usług przy zastosowaniu zaawansowanych technologii informacyjno-komunikacyjnych	Liczba beneficjentów RPO wspartych w dziedzinie informatyzacji	91	110	Odsetek przedsiębiorstw wdrażających nowe produkty i usługi dzięki zastosowaniu TIK	Wskaźnik niedostępny	
Cel operacyjny 1.4.: Wykorzystanie technologii informacyjnych i komunikacyjnych jako narzędzia sieciowania i współpracy w biznesie	Liczba klastrów posiadających systemy informatyczne wspomagające współpracę	0	2	Liczba przedsiębiorstw posługujących się klastrowymi systemami informatycznymi	0	42
Cel operacyjny 1.5.: Podniesienie kompetencji cyfrowych przedsiębiorców i ich pracowników	Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych.	Wskaźnik niedostępny		Odsetek przedsiębiorstw wykorzystujących TIK	Wskaźnik niedostępny	

Nazwa celu	Wskaźnik kontekstowy	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość prognozowana 2018 r.	Wartość prognozowana 2020 r.
Cel strategiczny 2: Wzmocnienie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w życiu społecznym	Odsetek osób korzystających z Internetu w kontaktach z administracją publiczną	24,8	27,1	32,3	37,5

Nazwa celu	Wskaźnik produktu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wskaźnik rezultatu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.
Cel operacyjny 2.1.: Rozwój e-usług publicznych	Liczba wspartych e-usług publicznych	0	0	Liczba korzystających z usług publicznych udostępnionych online	0	0
Cel operacyjny 2.2.: Zwiększenie dostępności e-usług publicznych	Liczba zrealizowanych projektów	0	0	Odsetek samorządów lokalnych świadczących e-usługi publiczne	Wskaźnik niedostępny	
Cel operacyjny 2.3.: Informatyzacja instytucji publicznych	Liczba instytucji wspartych w zakresie zastosowania TIK	22	50	Liczba odbiorców usług wspartych instytucji	Wskaźnik niedostępny	
Cel operacyjny 2.4.: Wsparcie cyfryzacji i digitalizacji zasobów publicznych	Liczba zdigitalizowanych zasobów	0	0	Liczba użytkowników zdigitalizowanych zasobów	Wskaźnik niedostępny	
Cel operacyjny 2.5.: Tworzenie usług i aplikacji wykorzystujących e-usługi publiczne i informacje sektora publicznego	Liczba projektów podmiotów z Wielkopolski dofinansowanych w ramach PO Polska Cyfrowa	15	8	Liczba aplikacji opartych na ponownym wykorzystaniu informacji sektora publicznego i e-usług publicznych	Wskaźnik niedostępny	
Cel operacyjny 2.6.: Podniesienie kompetencji cyfrowych osób dorosłych w wieku aktywności zawodowej	Liczba osób wspartych (narastająco) w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych	3 676	9 141	Odsetek osób korzystających z Internetu przynajmniej raz w tygodniu	Wskaźnik niedostępny	

Źródło: opracowanie własne WOI.

1.2 Monitoring źródeł finansowania programów strategicznych

Przyjęta w niniejszym raporcie koncepcja monitorowania nakładów na RIS3 opiera się przede wszystkim na monitorowaniu zasobów finansowych, choć do realizacji każdego programu strategicznego angażowane są również zasoby ludzkie i organizacyjne, bez których niemożliwe jest przeprowadzenie zaplanowanych działań. Każdy program posiada potencjalny budżet określony w 2015 roku w Załączniku nr 2 do Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski na lata 2015-2020 pn. „Szczegółowe nakłady na realizację Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski na lata 2015-2020”, przygotowany w oparciu o szacunkową analizę możliwie dostępnych nakładów, łącznie na cały okres wdrażania strategii (2015-2020).

Zakres analizy nakładów w odniesieniu do poszczególnych programów strategicznych podyktowany jest źródłami finansowania wskazanymi w RIS3 pod każdym opisywanym programem strategicznym.

Tabela 7: Źródła finansowania programów strategicznych RIS3

Źródło finansowania	Program strategiczny RIS3
Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny 2014-2020	Innowacyjny Urząd Innowacyjne przedsiębiorstwa Skuteczne instytucje otoczenia biznesu Edukacja dla innowacji Proinnowacyjny samorząd lokalny Wielkopolska Agenda Cyfrowa
Budżet Województwa Wielkopolskiego – Budżet Departamentu Gospodarki w tym Wielkopolskiego Obserwatorium Innowacji	Innowacyjny Urząd Innowacyjne przedsiębiorstwa Skuteczne instytucje otoczenia biznesu Edukacja dla innowacji Proinnowacyjny samorząd lokalny Wielkopolska Agenda Cyfrowa
Ramowy Program Badań i Innowacji Horyzont 2020	Innowacyjne Przedsiębiorstwa Skuteczne instytucje otoczenia biznesu Edukacja dla innowacji Proinnowacyjny samorząd lokalny
Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej 2014-2020	Innowacyjne przedsiębiorstwa Skuteczne instytucje otoczenia biznesu
Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020	Innowacyjne Przedsiębiorstwa Skuteczne instytucje otoczenia biznesu Edukacja dla innowacji
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020	Innowacyjny Urząd Edukacja dla innowacji Proinnowacyjny samorząd lokalny
Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020	Wielkopolska Agenda Cyfrowa
Program Erasmus+	Edukacja dla Innowacji

Głównym źródłem finansowania RIS3 jest Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020. Analiza nakładów w kontekście WRPO 2014+ oparta jest na przyjętych powiązaniach Osi priorytetowych WRPO 2014+ z programami strategicznymi RIS3, jakie prezentuje Załącznik nr 2 do

niniejszego raportu pn. „Tabela powiązań osi priorytetowych WRPO 2014+ z programami strategicznymi RIS3”. W 2017 roku w ramach WRPO 2014+ uruchomiono i zakończono w sumie 23 nabory (EFRR) powiązane z RIS3.³ Łączne kwoty (nakłady) przeznaczone na realizację celów poszczególnych programów strategicznych RIS3 przedstawia tabela poniżej w oparciu o dane dot. budżetów naborów (środki UE).

Tabela 8: Nakłady z WRPO 2014+ na RIS3 w 2017 r.

Program strategiczny	Nakłady w PLN (narastająco od 2015 r.)	Oś priorytetowa WRPO 2014+
I. Innowacyjny Urząd	411 258,34	Oś 10 Pomoc Techniczna Budżet Województwa Wielkopolskiego
II. Innowacyjne przedsiębiorstwa	1 342 914 992,95	Oś 1 Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka (Działanie 1.2, 1.4, 1.5)
III. Skuteczne Instytucje Otoczenia Biznesu	27 536 641,78	Oś 1 Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka (Działanie 1.3)
IV. Edukacja dla innowacji	457 230 149,58	Oś 8 Edukacja (Działanie 8.1, 8.3) Oś 9 Infrastruktura dla kapitału ludzkiego (Działanie 9.3)
V. Proinnowacyjny samorząd lokalny	234 194 348,05 ⁴	Oś 2 Społeczeństwo informacyjne
VI. Wielkopolska Agenda Cyfrowa		
łącznie	2 062 287 390,70	

Źródło: opracowanie własne WOI na podstawie uchwał Zarządu Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyboru do dofinansowania projektów.

³ W ramach analizy nakładów nie brano pod uwagę Osi priorytetowej 6 „Rynek pracy” oraz Osi priorytetowej 8 „Edukacja” WRPO 2014+. Związki Osi 6 i 8 WRPO 2014+ z RIS3 uznano w „Raporcie otwarcia RIS3” za potencjalnie możliwe tylko w przypadku tych naborów, gdzie powiązano kryteria dostępu/premiujące z obszarami inteligentnych specjalizacji regionu (za wyjątkiem projektów pozakonkursowych analizowanych każdorazowo indywidualnie pod kątem wpisywania się w RIS3). Dotyczy to głównie projektów o tzw. charakterze popytowym, w przypadku których dopiero po zakończeniu ich realizacji będzie można stwierdzić, ile z nich było powiązanych z RIS3 poprzez wsparcie udzielone w obszarach inteligentnych specjalizacji. Do końca 2017 r. nie zakończył się żaden projekt w ramach Osi 6 i 8 WRPO 2014+ powiązany poprzez przyjęte kryteria ze wsparciem dla obszarów IS. Na bieżąco prowadzony jest monitoring naborów w ramach Osi 6 i 8 w kontekście ich powiązania z obszarami IS, tak aby w kolejnych latach zbadać ich związek z RIS3, na podstawie ankiet (załączniki nr 5 i 6 do niniejszego raportu) przekazanych przez beneficjentów zrealizowanych projektów. Wykaz naborów w ramach Osi 6 i 8 rozstrzygniętych w 2017 r. znajduje się w niniejszym raporcie w Rozdziale 1.3.2 pn. „Analiza Działań i Poddziałań WRPO 2014+ (EFRR, EFS) pod kątem inteligentnych specjalizacji”.

⁴ Na kwotę programów złożyły się nabory w ramach poddziałania 2.1.1 - nr konkursu: RPWP.02.01.01-30-0047/16, w ramach poddziałania 2.1.2 – nr konkursu: RPWP.02.01.02-30-001/17 oraz w ramach poddziałania 2.1.3 - nr konkursu: RPWP.02.01.03-30-001/17 oraz nabory z konkursów z roku 2016 w ramach poddziałania 2.1.2, 2.1.1, które zgodnie z załącznikiem nr 2 do niniejszego raportu „Tabela powiązań osi priorytetowych WRPO 2014+ z programami strategicznymi RIS3” przyporządkowane są zarówno do programu V i VI RIS3.

WRPO 2014+

Nakłady na I Program RIS3 pn. „Innowacyjny Urząd”, przeznaczone na wsparcie organizacyjne dla realizacji „procesu przedsiębiorczego odkrywania” - PPO (koordynowanego przez zespół Wielkopolskiego Obserwatorium Innowacji), dofinansowane zostały z Osi 10 Pomoc Techniczna i wyniosły w 2017 roku 165 764,34 PLN. Zgodnie z przyjętym założeniem, iż nakłady liczone będą narastająco w Tabeli 8 uwzględniono również nakłady na I Program I RIS3 poniesione w 2015 i 2016 r. w łącznej kwocie 245 494,00 PLN (odpowiednio 2015 r.: 88 000,00 PLN, 2016 r.: 157 494,00 PLN).

Nakłady WRPO 2014+ na II Program strategiczny RIS3 pn. „Innowacyjne przedsiębiorstwa” obejmują zgodnie z Załącznikiem nr 2 do niniejszego raportu pn. „Tabela powiązań osi priorytetowych WRPO 2014+ z programami strategicznymi RIS3” następujące działania: 1.2 „Wzmocnienie potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw Wielkopolski”, 1.4 „Internacjonalizacja gospodarki regionalnej” oraz 1.5 „Wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw”. Zgodnie z przyjętymi w Raporcie Otwarcia założeniami, do nakładów poniesionych z WRPO 2014+ na wdrażanie RIS3 w danym roku zalicza się kwoty przyjęte przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego w ramach Uchwał przyznających dofinansowanie czyli innymi słowy rozstrzygających poszczególne konkursy. W 2017 r. w ramach naborów WRPO 2014+, powiązanych z II Programem Strategicznym RIS3 pn. „Innowacyjne przedsiębiorstwa” Zarząd Województwa Wielkopolskiego rozstrzygnął konkurs dot. poddziałania 1.5.3 „Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw poprzez poprawę efektywności energetycznej”.

Zgodnie z Uchwałą Zarządu ZWW nr 4674/2017 z dnia 7.12.2017 roku, kwota dofinansowania Poddziałania 1.5.3, powiązanego z II Programem strategicznym RIS3 („Innowacyjne przedsiębiorstwa”), wyniosła 36 751 772,12 PLN. Przyjęto, iż nakłady liczone będą narastająco oraz po kwotach dofinansowania danego Poddziałania przyznanego przez ZWW (Uchwały ZWW) i w związku z tym uwzględniono w Tabeli 8, pochodzące z WRPO 2014 + nakłady na Program II RIS3 z roku 2015 w kwocie 658 372 000,00 PLN oraz z roku 2016 w kwocie 647 791 220,83 PLN.

Na podstawie Uchwały Zarządu ZWW nr 3144/2017 z dnia 20.01.2017 r. oraz Uchwały ZWW nr 3145/2017 z dnia 20.01.2017 r. łączna kwota dofinansowania Poddziałania 1.3.3, powiązanego z III Programem strategicznym RIS3 („Skuteczne instytucje otoczenia biznesu”), wynosi 23 141 435,92 PLN. Przyjęto, iż nakłady liczone będą narastająco oraz po kwotach dofinansowania danego Poddziałania przyznanego przez ZWW (Uchwały ZWW) i w związku z tym uwzględniono w Tabeli 8, również nakłady pochodzące z WRPO 2014+ na Program III RIS3 z roku 2016 w kwocie 4 395 205,86 PLN.

Kwota dofinansowania Działania 9.3 powiązanego z Programem IV RIS3 („Edukacja dla innowacji”) wyniosła zgodnie z Uchwałą ZWW nr 3478/2017 z dnia 07.04.2017 r. oraz Uchwałami ZWW nr 3398/2017 z 24.02.2017 r., 3279/2017 z 23.03.2017 r., 4335/2017 z 05.10.2017 r., 3399/2017 z 23.03.2017 r. łącznie 168 438 664,65 PLN. Przyjęto, iż nakłady pochodzące z WRPO 2014+ na RIS3 liczone będą narastająco oraz po kwotach dofinansowania przyznanego przez ZWW (Uchwały ZWW) i w związku z tym w Tabeli 8 uwzględniono nakłady na IV Program RIS3 („Edukacja dla Innowacji”) również z roku 2016 w kwocie 181 811 814,83 PLN. Do nakładów w ramach IV programu strategicznego RIS3 wliczono również kwoty przyznane w ramach trybu pozakonkursowego. Zgodnie z Uchwałą Zarządu ZWW nr 3861/2017 z 22.05.2017 roku, kwota dofinansowania Poddziałania 9.3.2 wynosiła 73 084 665,36 PLN, kwota dofinansowania Poddziałania 9.3.4 zgodnie z Uchwałą Zarządu ZWW nr 3280/2017 z 24.02.2017 r., ZWW nr 3281/2017 z 24/02.2017 r. wynosiła łącznie

33 764 027,74 PLN. Do nakładów pochodzących z WRPO 2014+ na Program IV RIS3 uwzględniono również nakłady na IV Program RIS3 z roku 2015 w kwocie 130 977,00 PLN.

Kwota dofinansowania Działania 2.1 (powiązanego z V programem strategicznym RIS3 pn. „Proinnowacyjny Samorząd Lokalny” oraz z VI RIS3 programem strategicznym RIS3 pn. „Wielkopolska Agenda Cyfrowa”) zgodnie z Uchwałami ZWW nr 3681/2017 z dnia 15.05.2017 r., nr 3860/2017 z dnia 22.06.2017 r., nr 4393/2017 z dnia 19.10.2017 r. wynosi 113 574 303,50 PLN. Przyjęto, iż nakłady pochodzące z WRPO 2014+ na RIS3 liczone będą narastająco oraz po kwotach dofinansowania przyznanego przez ZWW (Uchwały ZWW) i w związku z tym uwzględniono w Tabeli 8 nakłady na V i VI Program RIS3 („Proinnowacyjny Samorząd Lokalny”, Polska Agenda Cyfrowa) z roku 2016 w kwocie 120 620 044,55 PLN.

Budżet Województwa Wielkopolskiego

W RIS3 przyjęto, iż nakłady ponoszone z Budżetu Województwa Wielkopolskiego na politykę innowacji będą monitorowane w wycinku obejmującym Budżet Wielkopolskiego Obserwatorium Innowacji, funkcjonującego w ramach Departamentu Gospodarki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu. W 2017 roku wyniosły one ponad 62 853,00 PLN i dotyczyły wszystkich programów strategicznych RIS3. W tym kontekście warto jednak wspomnieć, że z Budżetu Województwa Wielkopolskiego w 2017 roku sfinansowano również działania realizowane przez inne departamenty UMWW, bezpośrednio powiązane z realizacją celów RIS3, a dotyczące w szczególności Programu strategicznego Innowacyjny Urząd. W ramach programu Innowacyjny Urząd został zakupiony i wdrożony program system EZD (Elektroniczne Zarządzanie Dokumentacją), który ma za zadanie usprawnienie procesu przepływu informacji pomiędzy komórkami organizacyjnymi UMWW oraz daje możliwości wdrażania i rozwoju e-usług na potrzeby UMWW oraz obywateli, którzy z tych usług będą mogli korzystać. Zakup EZD odbył się w 2016 roku, finansowanie zakupu i utrzymania systemu odbyło się z Budżetu Województwa Wielkopolskiego i wyniosło 150 490,50 PLN.

Z Budżetu Województwa Wielkopolskiego zostały sfinansowane również inne działania realizowane przez inne działy Departamentu Gospodarki UMWW, bezpośrednio powiązane z realizacją celów RIS3, a dotyczące w szczególności Programu strategicznego „Innowacyjne przedsiębiorstwa” (łącznie ponad 136 tys. PLN na działania związane z realizacją Konkursu o nagrodę Marszałka Województwa Wielkopolskiego „i-Wielkopolska – Innowacyjni dla Wielkopolski”, warsztaty dot. zakładania własnej działalności z wykorzystaniem nowych technologii) oraz Programu strategicznego „Skuteczne instytucje otoczenia biznesu” (ponad 110 tys. PLN wydatkowane na warsztaty dla Instytucji Otoczenia Biznesu w celu profesjonalizacji ich usług).

Horyzont 2020

W 2017 roku działania wpisujące się w cele Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski finansowane były również z Ramowego Programu Badań i Innowacji Horyzont 2020 (dot. programów strategicznych: „Innowacyjne przedsiębiorstwa”, „Skuteczne instytucje otoczenia biznesu”, „Edukacja dla innowacji”, „Proinnowacyjny samorząd lokalny”). Dofinansowanie netto uczestnika dla organizacji

z Wielkopolski (liczone według podpisanych umów w 2017 roku) wyniosły łącznie 43 086 831,29 PLN⁵. Warto zaznaczyć, iż w roku 2017 Wielkopolska zajęła wysokie 3 miejsce na tle innych województw w otrzymanym dofinansowaniu do projektów w ramach programu Horyzont 2020. Szczegółowy wykaz projektów dot. podmiotów z Wielkopolski i finansowanych z programu Horyzont znajduje się w rozdziale 2.3.5 Analiza wybranych programów europejskich.

Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej 2014-2020

Źródłem finansowania RIS3 (konkretnie programów strategicznych: „Innowacyjne przedsiębiorstwa” oraz „Skuteczne instytucje otoczenia biznesu”) są również Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej 2014-2020. W 2017 roku projekty angażujące podmioty z Wielkopolski uzyskały dofinansowanie w kwocie łącznej 4 084 652,96 PLN.⁶ Kwota ta dotyczyła naborów rozstrzygniętych w 2017 r. i pochodzi z Programu Interreg Regionu Morza Bałtyckiego 2014-2020 oraz Programu Interreg Europa Środkowa.⁷ Dla porównania w 2016 roku projekty angażujące podmioty w Wielkopolski uzyskały dofinansowanie w ramach Programu Interreg Regionu Morza Bałtyckiego 2014-2020 w łącznej kwocie 3 989 332,62 PLN.

Program Operacyjny Inteligentny Rozwój (PO IR) oraz Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER)

Analizę nakładów w ramach projektów dofinansowanych z Wielkopolski zaplanowano w niniejszym raporcie także w kontekście Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój (PO IR) oraz Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER).

Na podstawie danych przekazanych przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju uzyskano informacje o dofinansowanych projektach z Wielkopolski w ramach PO WER oraz PO IR.

Instytucja pośrednicząca tj. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) w ramach PO WER, Priorytet 1,2,4 (1. Osoby młode na rynku pracy, 2. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, 4. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa) udzieliła w roku 2017 w województwie wielkopolskim dofinansowania do 44 projektów na łączną kwotę 76 019 519,81 PLN. Szczegółowe zestawienie projektów z Wielkopolski, które otrzymały dofinansowanie w ramach PO WER przedstawia Tabela 9 - Lista projektów wybranych do dofinansowania w Programie Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 - stan na 2 kwietnia 2018 r. (PARP).

Z informacji otrzymanych z PARP dofinansowanie z Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój otrzymało w roku 2017 z Wielkopolski 118 podmiotów (podpisanych umów) na łączną kwotę 111 663 691,39 PLN. Dofinansowanie skierowane było na działania 2.3 Proinnowacyjne usługi dla przedsiębiorstw, 3.1 Finansowanie innowacyjnej działalności MŚP z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka, 3.2 Wsparcie wdrożonych wyników prac B+R oraz 3.3 Wsparcie promocji oraz

⁵ Dane pozyskane z Krajowego Punktu Kontaktowego Programów Badawczych UE Instytut Podstawowych Problemów Techniki PAN w EUR 10 330 343,88 przelicznik: 1 EUR = 4,1709 PLN, na podstawie bazy eCORDA po 532 konkursach, v12.

⁶ Dane dot. Wielkopolski pozyskane z Krajowego Punktu Kontaktowego EWT w EUR: 979 321,72 przelicznik: 1 EUR = 4,1709 PLN.

⁷ Szczegółowy wykaz projektów dot. podmiotów z Wielkopolski i finansowanych z programów EWT znajduje się w niniejszym raporcie w rozdziale 2.3.5 pn. „Analiza wybranych programów europejskich”.

internacjonalizacji innowacyjnych przedsiębiorstw. Szczegóły przedstawia Tabela 10 Zestawienie PO IR - wnioski złożone z województwa wielkopolskiego w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój stan na dzień 31.03.2018 r. (PARP).

Tabela nr 9: Lista projektów wybranych do dofinansowania w Programie Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 - stan na 2 kwietnia 2018 r. (PARP)

Numer umowy/decyzji	Nazwa beneficjenta	Priorytet	Wartość projektu w PLN	Wydatki kwalifikowalne w PLN	Wartość unijnego dofinansowania w PLN
POWR.01.01.01-30-0001/17	POWIAT CHODZIESKI/ POWIATOWY URZĄD PRACY W CHODZIEŻY	1. Osoby młode na rynku pracy	1 800 103,21	1 800 103,21	1 517 126,99
POWR.01.01.01-30-0002/17	POWIAT CZARNKOWSKO-TRZCIANECKI/ POWIATOWY URZĄD PRACY W CZARNKOWIE	1. Osoby młode na rynku pracy	2 028 674,61	2 028 674,61	1 709 766,96
POWR.01.01.01-30-0003/17	POWIAT GNIEŹNIEŃSKI / POWIATOWY URZĄD PRACY W GNIEŹNIE	1. Osoby młode na rynku pracy	3 631 481,32	3 631 481,32	3 060 612,46
POWR.01.01.01-30-0004/17	POWIAT GOSTYŃSKI / POWIATOWY URZĄD PRACY W GOSTYNIU	1. Osoby młode na rynku pracy	2 163 253,21	2 163 253,21	1 823 189,81
POWR.01.01.01-30-0005/17	POWIAT GRODZISKI/POWIATOWY URZĄD PRACY W GRODZISKU WIELKOPOLSKIM	1. Osoby młode na rynku pracy	1 406 764,85	1 406 764,85	1 185 621,42
POWR.01.01.01-30-0006/17	POWIAT JAROCIŃSKI/POWIATOWY URZĄD PRACY W JAROCINIE	1. Osoby młode na rynku pracy	1 948 068,98	1 948 068,98	1 641 832,54
POWR.01.01.01-30-0007/17	MIASTO KALISZ / POWIATOWY URZĄD PRACY W KALISZU	1. Osoby młode na rynku pracy	2 627 209,35	2 627 209,35	2 214 212,04
POWR.01.01.01-30-0008/17	POWIAT KĘPIŃSKI/ POWIATOWY URZĄD PRACY W KĘPNIE	1. Osoby młode na rynku pracy	938 440,98	938 440,98	790 918,06
POWR.01.01.01-30-0009/17	POWIAT KOLSKI / POWIATOWY URZĄD PRACY W KOLE	1. Osoby młode na rynku pracy	3 644 605,88	3 644 605,88	3 071 673,84
POWR.01.01.01-30-0010/17	POWIAT KONIŃSKI / POWIATOWY URZĄD PRACY W KONINIE	1. Osoby młode na rynku pracy	8 897 850,02	8 897 850,02	7 499 108,00
POWR.01.01.01-30-0011/17	POWIAT KOŚCIAŃSKI/POWIATOWY URZĄD PRACY W KOŚCIANIE	1. Osoby młode na rynku pracy	1 620 690,78	1 620 690,78	1 365 918,19
POWR.01.01.01-30-0012/17	POWIAT KROTOSZYŃSKI/POWIATOWY URZĄD PRACY W KROTOSZYNIE	1. Osoby młode na rynku pracy	1 702 589,66	1 702 589,66	1 434 942,57

POWR.01.01.01-30-0013/17	MIASTO LESZNO / POWIATOWY URZĄD PRACY W LESZNIE	1. Osoby młode na rynku pracy	2 107 676,29	2 107 676,29	1 776 349,58
POWR.01.01.01-30-0014/17	POWIAT MIĘDZYCHODZKI/POWIATOWY URZĄD PRACY W MIĘDZYCHODZIE	1. Osoby młode na rynku pracy	997 147,56	997 147,56	840 395,97
POWR.01.01.01-30-0015/17	POWIAT NOWOTOMYSKI / POWIATOWY URZĄD PRACY W NOWYM TOMYŚLU	1. Osoby młode na rynku pracy	1 267 835,43	1 267 835,43	1 068 531,71
POWR.01.01.01-30-0016/17	POWIAT OBORNICKI / POWIATOWY URZĄD PRACY W OBORNIKACH	1. Osoby młode na rynku pracy	1 632 753,19	1 632 753,19	1 376 084,39
POWR.01.01.01-30-0017/17	POWIAT OSTROWSKI / POWIATOWY URZĄD PRACY W OSTROWIE WIELKOPOLSKIM	1. Osoby młode na rynku pracy	2 653 048,42	2 653 048,42	2 235 989,21
POWR.01.01.01-30-0018/17	POWIAT OSTRZESZOWSKI / POWIATOWY URZĄD PRACY W OSTRZESZOWIE	1. Osoby młode na rynku pracy	1 444 232,79	1 444 232,79	1 217 199,40
POWR.01.01.01-30-0019/17	POWIAT PILSKI/POWIATOWY URZĄD PRACY W PILE	1. Osoby młode na rynku pracy	2 698 629,80	2 698 629,80	2 274 405,20
POWR.01.01.01-30-0020/17	POWIAT PLESZEWSKI / POWIATOWY URZĄD PRACY W PLESZEWIE	1. Osoby młode na rynku pracy	1 419 082,91	1 419 082,91	1 196 003,08
POWR.01.01.01-30-0021/17	POWIAT POZNAŃSKI/POWIATOWY URZĄD PRACY W POZNANIU	1. Osoby młode na rynku pracy	6 793 769,55	6 793 769,55	5 725 788,98
POWR.01.01.01-30-0022/17	POWIAT RAWICKI/POWIATOWY URZĄD PRACY W RAWICZU	1. Osoby młode na rynku pracy	1 508 527,44	1 508 527,44	1 271 386,93
POWR.01.01.01-30-0023/17	POWIAT SŁUPECKI/POWIATOWY URZĄD PRACY W SŁUPCY	1. Osoby młode na rynku pracy	2 368 377,32	2 368 377,32	1 996 068,41
POWR.01.01.01-30-0024/17	POWIAT SZAMOTULSKI/POWIATOWY URZĄD PRACY W SZAMOTUŁACH	1. Osoby młode na rynku pracy	1 804 427,72	1 804 427,72	1 520 771,69
POWR.01.01.01-30-0025/17	POWIAT ŚREDZKI / POWIATOWY URZĄD PRACY W ŚRODZIE WIELKOPOLSKIEJ	1. Osoby młode na rynku pracy	2 459 444,68	2 459 444,68	2 072 819,98
POWR.01.01.01-30-0026/17	POWIAT ŚREMSKI / POWIATOWY URZĄD PRACY W ŚREMIE	1. Osoby młode na rynku pracy	1 123 760,90	1 123 760,90	947 105,69
POWR.01.01.01-30-0027/17	POWIAT TURECKI / POWIATOWY URZĄD PRACY W TURKU	1. Osoby młode na rynku pracy	2 101 722,30	2 101 722,30	1 771 331,56
POWR.01.01.01-30-0028/17	POWIAT WĄGROWIECKI/ POWIATOWY URZĄD PRACY W WĄGROWCU	1. Osoby młode na rynku pracy	2 289 202,95	2 289 202,95	1 929 340,25

POWR.01.01.01-30-0029/17	POWIAT WOLSZTYŃSKI/POWIATOWY URZĄD PRACY W WOLSZTYNIE	1. Osoby młode na rynku pracy	987 389,89	987 389,89	832 172,20
POWR.01.01.01-30-0030/17	POWIAT WRZESIŃSKI / POWIATOWY URZĄD PRACY WE WRZEŚNI	1. Osoby młode na rynku pracy	2 318 902,38	2 318 902,38	1 954 370,93
POWR.01.01.01-30-0031/17	POWIAT ŻŁOTOWSKI / POWIATOWY URZĄD PRACY W ŻŁOTOWIE	1. Osoby młode na rynku pracy	3 038 982,83	3 038 982,83	2 561 254,73
POWR.01.02.01-30-0035/15	GLOBALNET SP. Z O.O.	1. Osoby młode na rynku pracy	1 615 356,00	1 615 356,00	1 361 422,04
POWR.01.02.01-30-0138/15	"SYSTEMA" SP. Z O.O.	1. Osoby młode na rynku pracy	1 731 110,40	1 731 110,40	1 458 979,85
POWR.01.02.01-30-0153/15	CARGA SP. Z O.O.	1. Osoby młode na rynku pracy	1 558 758,60	1 558 758,60	1 313 721,75
POWR.01.02.01-30-0166/15	PROFUTURA GROUP SP. Z O.O. SP.K.	1. Osoby młode na rynku pracy	1 615 356,00	1 615 356,00	1 361 422,04
POWR.01.02.01-30-0224/15	MDDP SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ AKADEMIA BIZNESU SP. K.	1. Osoby młode na rynku pracy	878 300,00	878 300,00	740 231,24
POWR.02.02.00-00-0092/16	WIELKOPOLSKA IZBA RZEMIEŚLNICZA W POZNANIU	2. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji	1 890 504,00	1 890 504,00	1 593 316,77
POWR.02.02.00-00-0101/16	CECH RZEMIOSEŁ BUDOWLANYCH I RÓŻNYCH MAŁEJ I ŚREDNIEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI ZWIĄZEK PRACODAWCÓW	2. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji	959 027,50	959 027,50	808 268,37
POWR.02.02.00-00-0103/16	WIELKOPOLSKI ZWIĄZEK PRACODAWCÓW LEWIATAN	2. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji	890 673,75	890 673,75	750 659,83
POWR.02.06.00-00-0049/16	STOWARZYSZENIE WSPÓLNOTA BONA FIDE	2. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji	1 481 232,00	1 481 232,00	1 248 382,32
POWR.02.07.00-00-0046/16	BONDYRA KRZYSZTOF DORADZTWO SPOŁECZNE I GOSPODARCZE	2. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji	899 515,00	899 515,00	758 111,24
POWR.02.10.00-00-2014/17	UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU	2. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji	1 589 794,88	1 589 794,88	1 339 879,12
POWR.04.03.00-00-0115/16	BONDYRA KRZYSZTOF DORADZTWO SPOŁECZNE I GOSPODARCZE	4. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa	330 475,00	330 475,00	311 604,88
POWR.04.03.00-00-W310/16	BONDYRA KRZYSZTOF DORADZTWO SPOŁECZNE I GOSPODARCZE	4. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa	1 157 310,00	1 157 310,00	1 091 227,59

Źródło: Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju

Tabela 10: Zestawienie PO IR - wnioski złożone z województwa wielkopolskiego w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój stan na dzień 31.03.2018 r. (PARP)

PO IR wnioski złożone woj. wielkopolskie wg stanu na dzień 31-03-2018 r.		złożone wnioski		wnioski po pozytywnej ocenie formalnej		wnioski rekomendowane do dofinansowania		podpisane umowy	
Działanie	Poddziałanie	liczba	wartość wnioskowanego dofinansowania	liczba	wartość wnioskowanego dofinansowania	liczba	wartość wnioskowanego dofinansowania	liczba	wartość dofinansowania
2.3.	POIR.02.03.01	64	21 639 445,00 zł	56	19 667 020,00 zł	22	10 182 930,00 zł	9	3 380 650,00 zł
2.3.	POIR.02.03.02	160	40 654 979,93 zł	137	34 748 228,12 zł	38	8 802 986,30 zł	31	6 829 098,48 zł
2.3.	POIR.02.03.03	0		0		0		0	
2.3.	POIR.02.03.04	18	3 741 127,52 zł	14	2 748 877,52 zł	11	2 558 552,87 zł	8	2 142 015,12 zł
2.4.	POIR.02.04.01	2	420 000,00 zł	2	420 000,00 zł	2	420 000,00 zł	0	
3.1.	POIR.03.01.05	23	4 394 457,50 zł	17	3 574 497,50 zł	11	2 881 002,50 zł	5	1 836 052,50 zł
3.2.	POIR.03.02.01	49	420 087 699,50 zł	33	316 507 622,50 zł	13	98 961 685,00 zł	10	69 549 295,00 zł
3.3.	POIR.03.03.03	129	71 060 397,52 zł	99	53 162 122,01 zł	59	30 726 614,74 zł	55	27 926 580,29 zł
Suma końcowa		445	561 998 106,97 zł	358	430 828 367,65 zł	156	154 533 771,41 zł	118	111 663 691,39 zł

Źródło: Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju

Polska Cyfrowa 2014-2020

Zespół WOI w ramach analiz nakładów na RIS3 na poziomie krajowym dokonał przeglądu Programu Polska Cyfrowa 2014-2020. Zgodnie z listą projektów dofinansowanych, opublikowanej na stronie <https://www.polskacyfrowa.gov.pl>. W 2017 roku dofinansowanie otrzymało 8 projektów z Wielkopolski na łączną kwotę 230 671 843,64 PLN (zgodnie z poniższą tabelą).

Dla porównania w 2016 roku dofinansowanie otrzymało 20 projektów z Wielkopolski na łączną kwotę 282 161 565,91 PLN.

Tabela 11: Zestawienie projektów z Wielkopolski, które otrzymały dofinansowanie w ramach programu Polska Cyfrowa 2014-2020 w roku 2017

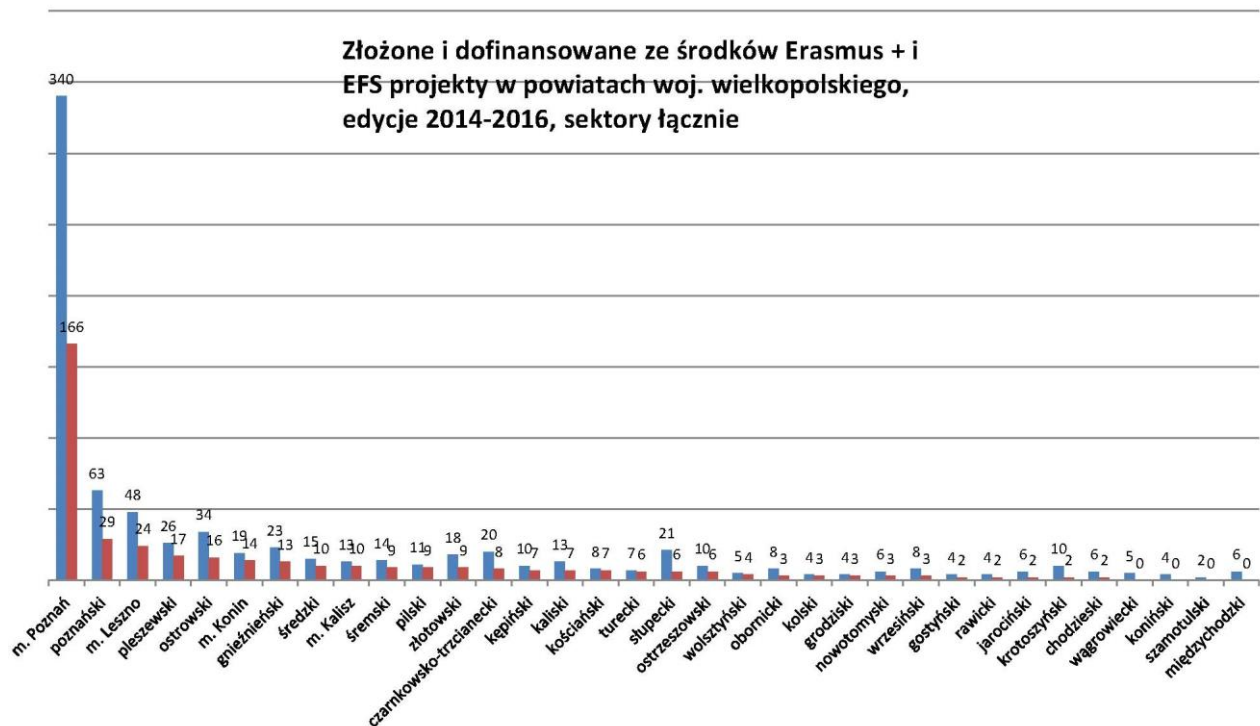
Nazwa Beneficjenta	Tytuł projektu/ Działanie	Kwota dofinansowania w PLN
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	KoderJunior - Szkoła Mistrzów Programowania (Działanie 3.2 "Innowacyjne rozwiązania na rzecz aktywizacji cyfrowej")	1 562 555,00
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	KoderJunior - Szkoła Mistrzów Programowania (Działanie 3.2 "Innowacyjne rozwiązania na rzecz aktywizacji cyfrowej")	1 302 695,20
Fundacja Partycypacji Społecznej Cyfrowa Wielkopolska	Cyfrowa Wielkopolska (Działanie 3.1 "Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych")	299 920,00
INEA S.A.	Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach w pod-regionie kaliskim (Działanie 1.1 – Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach)	53 479 837,38
INEA S.A.	Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach w podregionie konińskim (Działanie 1.1 – Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach)	70 790 681,45
INEA S.A.	Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach w podregionie leszczyńskim (Działanie 1.1 – Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach)	40 613 312,96

	Internetu o wysokich przepustowościach)	
INEA S.A.	Wyliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach w podregionie poznańskim i Poznaniu (Działanie 1.1 – Wyliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach)	35 393 403,86
ASTA-NET S.A.	Zapewnienie dostępu do szerokopasmowego Internetu w technologii światłowodowej na obszarze północnej Wielkopolski (Działanie 1.1 – Wyliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach)	27 229 437,79 PLN

Źródło: Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju

ERASMUS+

Nakłady w ramach Programu ERASMUS+ w roku 2017 (jedno ze źródeł finansowania programu strategicznego „Edukacja dla innowacji”) nie zostały jeszcze przeanalizowane przez Narodową Agencję Programu Erasmus+ (tj. Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji). Z raportu opublikowanego przez FRSE w styczniu 2018 r. pt.: „Projekty złożone i dofinansowane z Erasmus+ i POWER. Dane w podziale na województwa i powiaty. Edycje 2014-2016”, została przedstawiona tylko ilość złożonych i dofinansowanych projektów ze środków Erasmus + i EFS w powiatach woj. wielkopolskiego, w podziale na poszczególne sektory programu. Dane przedstawiają sektor Szkolnictwa Wyższego, Kształcenia Zawodowego, Edukacji Szkolnej, Młodzieży i Dorosłych.



Źródło: Opracowanie – „Projekty złożone i dofinansowane z Erasmus + i POWER. Dane w podziale na województwa i powiaty. Edycja 2014-2016”.

Inne źródła finansowania programów strategicznych

Poza wyżej wymienionymi źródłami finansowania programów strategicznych, RIS3 wymienia dodatkowe źródła takie jak:

- **Szwajcarsko-Polski Program Współpracy** – 14 czerwca 2017 r., po dziesięcioletnim okresie wdrażania, Szwajcarsko-Polski Program Współpracy został zamknięty. Wsparcie uzyskało 5 obszarów: rozwój regionalny i ochrona granic, środowisko i infrastruktura, sektor prywatny, nauka, zdrowie i pomoc społeczna, społeczeństwo obywatelskie i współpraca partnerska. Beneficjentami były podmioty sektora publicznego i prywatnego oraz organizacje pozarządowe, dofinansowano 58 dużych projektów i ponad 1700 mniejszych, ponad 43% środków finansowych Programu przeznaczono dla czterech województw: lubelskiego, małopolskiego, podkarpackiego i świętokrzyskiego, wspierano partnerstwa podmiotów polskich i szwajcarskich;

Mechanizm norweski - w październiku 2017 roku zakończyły się negocjacje dotyczące uruchomienia III edycji Funduszy norweskich i EOG w Polsce. Międzyrządowe umowy (Memoranda of Understanding), pozwalające na uruchomienie kolejnej edycji funduszy, zostały podpisane 20 grudnia 2017 r. Po podpisaniu MoU prowadzone są (głównie przez operatorów programów) prace prowadzące do określenia szczegółowych obszarów, które będą wspierane w ramach danego programu, oraz zasad prowadzenia naboru wniosków. Wstępnie zakłada się, że pierwsze nabory wniosków III edycji funduszy norweskich i EOG 2014-2021 mogą rozpocząć się na początku 2019 r. Łącznie na III edycję Funduszy norweskich i EOG państwa-darczyńcy, czyli Norwegia, Islandia i Liechtenstein, przeznaczyły kwotę ponad 2,8 mld euro. Wsparcie przyznano 15 państwom Europy Środkowej i Południowej oraz krajom

bałtyckim. Polska z alokacją 809,3 mln euro, podobnie jak w poprzednich latach, pozostanie największym beneficjentem tych środków.

Analizie w ramach nakładów na RIS3 podlegają również programy sektorowe, krajowe, strategiczne i międzynarodowe Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Na dzień sporządzania niniejszego raportu nie otrzymano danych z NCBR niezbędnych do dokonania powyższej analizy.

1.3 Monitoring obszarów inteligentnych specjalizacji

Monitoring obszarów inteligentnych specjalizacji stanowi jeden z trzech głównych filarów systemu monitorowania Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski na lata 2015-2020 i opiera się po pierwsze na analizie wskaźników charakteryzujących stopień rozwoju poszczególnych inteligentnych specjalizacji (Tabela 12).

Kluczowy element monitoringu obszarów inteligentnych specjalizacji to analiza działań i poddziałań WRPO 2014+ (EFS i EFRR), jako głównego źródła finansowania RIS3, w ramach których wsparcie mogą otrzymać projekty wpisujące się w obszary inteligentnych specjalizacji. Monitoring inteligentnych specjalizacji regionu zamyka analiza programów krajowych dedykowanych inteligentnym specjalizacjom oraz Programu Horyzont 2020.

1.3.1 Analiza wskaźników charakteryzujących stopień rozwoju poszczególnych obszarów inteligentnych specjalizacji

Poniższe zestawienie tabelaryczne prezentuje przykładowe wskaźniki, które będą corocznie monitorowane, tak aby w 2020 roku uzyskać pełny obraz ścieżki rozwoju obszarów inteligentnych specjalizacji. Informacje te pochodzą głównie z ogólnodostępnych źródeł danych statystycznych (m.in. GUS, Izby Celnej w Warszawie).

W przypadku analiz liczby przedsiębiorstw w poszczególnych obszarach inteligentnych specjalizacji, jak i liczby zatrudnionych oparto się na Bazie Rejestru REGON wg PKD. W związku z powyższym należy mieć na uwadze, iż przyporządkowanie poszczególnych sekcji i działów PKD do konkretnych IS nastąpiło na etapie aktualizacji Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski na lata 2015-2020 w ramach Załącznika nr 1 do Ramowego Planu Działań RIS3, a co za tym idzie niektóre kody zostały przyporządkowane do więcej niż jednego obszaru inteligentnej specjalizacji.

Tabela 12: Wybrane wskaźniki charakteryzujące stopień rozwoju poszczególnych obszarów inteligentnych specjalizacji

Wskaźnik	Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów	Wnętrza przyszłości	Przemysł jutra	Wyspecjalizowane procesy logistyczne	Rozwój oparty na ICT	Nowoczesne technologie medyczne
Liczba przedsiębiorstw w poszczególnych obszarach inteligentnych specjalizacji (na podstawie główne PKD, dane za 2016 r. IS BOX – w oparciu o bazę REGON) ⁸	12 982	21 835	14 084	24 088	12 381	21 734
Liczba zatrudnionych w poszczególnych obszarach inteligentnych specjalizacji (na podstawie PKD, dane za 2015 r. GUS/BDL)	73 686*	145 134**	104 082	67 810	23 857	2 601***
Wartość eksportu województwa wielkopolskiego w roku 2017 dla inteligentnych specjalizacji (główne PKD, dane za 2016 r.) w PLN	127 729 593 676	303 808 909 125	420 395 521 753	4 282 598 529	37 256 306 195	19 437 950 693
Wartość importu województwa wielkopolskiego w roku 2017 dla Inteligentnych specjalizacji (główne PKD, dane za 2016 r.) w PLN	62 409 588 344	174 680 089 301 ****	246 677 094 837 *****	2 887 902 362	25 182 962 569	32 507 277 724

Źródło: opracowanie własne WOI na podstawie danych GUS, Izby Celnej w Warszawie oraz badań własnych.

* Dane dla sekcji A minus pracujący w leśnictwie.

** Dane z sekcji A pracujący w leśnictwie.

*** Brak danych dla sekcji Q OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA.

**** Wartość eksportu w tym ½ Sekcji 25 (wspólna dla Wnętrza przyszłości i Przemysł jutra).

***** Wartość importu w tym ½ Sekcji 25 (wspólna dla Wnętrza przyszłości i Przemysł jutra).

⁸ W oparciu o PKD główne wskazane w załączniku nr 1 pn.: „Sekcje PKD przyporządkowane do obszarów specjalizacji” do Ramowego Planu Działań stanowiącego załącznik nr 3 do RIS3. Zgodnie z ww. załącznikiem niektóre sekcje PKD przyporządkowane są do kilku obszarów IS.

Analiza danych w tabeli powyżej wskazuje na brak znaczących dysproporcji w zakresie liczby przedsiębiorstw w poszczególnych obszarach inteligentnych specjalizacji. Najwięcej przedsiębiorstw odnotowano w ramach inteligentnej specjalizacji „Wyspecjalizowane procesy logistyczne” – 24 088 podmiotów, natomiast najmniej w obszarze „Rozwój oparty na ICT” – 12 381 podmiotów. W obu przypadkach wystąpiła tendencja wzrostowa. Łącznie w 2017 roku we wszystkich obszarach inteligentnych specjalizacji funkcjonowało 107 104 podmiotów prowadzących działalność, co stanowiło ponad 27,7% ogółu przedsiębiorstw (386 299). Nieco większe dysproporcje odnotowano w zakresie liczby zatrudnionych w poszczególnych obszarach inteligentnych specjalizacji. Najwięcej zatrudnionych reprezentowała inteligentną specjalizację „Wnętrza przyszłości” - 145 134 osób, nieco mniej, bo 104 082 „Przemysł jutra”, co świadczy o dużym potencjale gospodarczym tych obszarów w naszym regionie. Najmniej osób zatrudnionych było w ramach inteligentnej specjalizacji „Nowoczesne technologie medyczne” – 2 601 osób. Łącznie w 2015 roku⁹ we wszystkich obszarach inteligentnych specjalizacji zatrudnionych było 417 170 osób, co stanowiło prawie 29% ogółu zatrudnionych (1 448 408) czyli podobnie jak w roku ubiegłym.

1.3.2 Analiza Działań i Poddziałań WRPO 2014+ (EFRR, EFS) pod kątem inteligentnych specjalizacji

RIS3 stanowi spełnienie warunku wstępnego dla celu tematycznego 1 „Wspieranie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji” w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014+. Program przyczynia się do wspierania inteligentnych specjalizacji, wskazujących priorytety dla Wielkopolski w zakresie działalności badawczo-rozwojowej i innowacyjnej do 2020 roku. Stąd część Działań i Poddziałań w ramach Programu zakłada premiowanie projektów, których zakres wpisuje się w tematykę inteligentnych specjalizacji. Ponadto w ramach dwóch Działań: 1.1 „Wsparcie infrastruktury B+R w sektorze nauki” oraz 1.2 „Wzmocnienie potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw Wielkopolski”, wsparcie mogą otrzymać wyłącznie projekty wpisujące się w regionalne inteligentne specjalizacje.

Poniższe zestawienie tabelaryczne (Tabela 13) obejmuje Działania i Poddziałania WRPO 2014+ (EFRR), w ramach których inteligentne specjalizacje mają preferencje w postaci preferencji punktowych czy działań dedykowanych wyłącznie inteligentnym specjalizacjom.

Analiza Działań i Poddziałań WRPO 2014+ (EFRR), w ramach których wsparcie mogą otrzymać projekty wpisujące się w obszary inteligentnych specjalizacji pozwoli na poznanie aktywności beneficjentów w ramach poszczególnych IS. Ponadto ukazuje wysokość wsparcia dedykowanego poszczególnym inteligentnym specjalizacjom.

⁹ Raport prezentuje najbardziej aktualne dostępne dane.

Tabela 13: Działania i Poddziałania WRPO 2014+ (EFRR), w ramach których wsparcie mogą otrzymać projekty wpisujące się w obszary inteligentnych specjalizacji¹⁰

Nr Działania/ Poddziałania	Nazwa Działania/ Poddziałania
1.1 ¹¹	Wsparcie infrastruktury B+R w sektorze nauki
1.2	Wzmocnienie potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw Wielkopolski
1.3	Wsparcie przedsiębiorczości i infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego
1.3.1	Wsparcie inkubacji przedsiębiorstw
1.3.2	Poprawa jakości usług na rzecz inkubacji przedsiębiorstw
1.3.3	Infrastruktura na rzecz rozwoju gospodarczego
1.3.4	Wsparcie przedsiębiorczości i infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego w ramach ZIT dla MOF Poznania
1.4	Internacjonalizacja gospodarki regionalnej
1.4.1	Kompleksowe wsparcie rozwoju działalności przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych dla przedsiębiorstw posiadających plan rozwoju eksportu
1.4.2	Promocja gospodarcza regionu
1.5	Wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw
1.5.1	Instrumenty finansowe podnoszące konkurencyjność MŚP
1.5.2	Wzmocnienie konkurencyjności kluczowych obszarów gospodarki regionu
1.5.3	Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw poprzez poprawę efektywności energetycznej
9.3.2	Inwestowanie w rozwój infrastruktury kształcenia zawodowego
9.3.4	Inwestowanie w rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej w ramach ZIT dla MOF Poznania
9.3.5	Inwestowanie w rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej w ramach ZIT dla rozwoju AKO

Źródło: opracowanie własne WOI.

Poniższe zestawienie tabelaryczne (Tabela 14) prezentuje statystykę konkursów WRPO 2014+ (EFRR) przygotowaną w oparciu o: „Harmonogram naboru wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym dla Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014+ na 2016 rok (Załącznik do Uchwały nr 2819/2016 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 4 listopada 2016 roku) i Harmonogram naboru wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym dla

¹⁰ Zestawienie zostało opracowane w oparciu o Uszczegółowienie WRPO 2014+ aktualne na dzień 31.12.2017 r. W przypadku zmiany zapisów w Uszczegółowieniu WRPO 2014+, WOI zastrzega sobie możliwość aktualizacji/zmiany źródeł pozyskiwania wskaźników.

¹¹ Czerwonym kolorem oznaczono działania, w ramach których wsparcie mogą otrzymać wyłącznie projekty wpisujące się w inteligentne specjalizacje.

Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014+ na 2017 (Załącznik do Uchwały nr 4301/2017 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 września 2017 roku).

W zestawieniu wykazano wyłącznie te konkursy, które zakończyły się w 2017 roku (w oparciu o uchwały Zarządu Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyboru do dofinansowania projektów) a przyporządkowanie do poszczególnych inteligentnych specjalizacji nastąpiło poprzez informacje z wniosków na podstawie oceny eksperckiej dokonywanej w ramach Komisji Oceny Projektów.

Tabela 14: Statystyka konkursów WRPO 2014+ (EFRR) za okres 2017 r.¹²

Lp	Nr Działania/ Poddziałania	Ogólna pula środków przeznaczona na dofinansowanie projektów (wg ogłoszonego konkursu, PLN)	Nr konkursu	Liczba projektów wybranych do dofinansowania	Uchwała ZWW o wyborze projektów wybranych do dofinansowania	Kwota dofinansowania po uchwale	Liczba projektów wybranych do dofinansowania, których zakres wpisuje się w jeden obszar IS	Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów	Wnętrza przyszłości	Przemysł jutra	Wyspecjalizowane procesy logistyczne	Rozwój oparty na ICT	Nowoczesne technologie medyczne	Liczba projektów wybranych do dofinansowania, których zakres wpisuje się w więcej niż jeden obszar IS	Liczba projektów wybranych do dofinansowania, których zakres nie wpisuje się w żaden obszar IS
1.	1.3.3	40 000 000,00	RPWP.01.03.03-IZ-00-30-001/16	1	nr 3144/2017 z 20.01.2017 r.	11 044 276,53	0	0	0	0	0	0	0	1	0
2.	1.3.3	25 075 000,00	RPWP.01.03.03-IZ-00-30-002/16	1	nr 3145/2017 z 20.01.2017 r.	12 097 159,39	0	0	0	0	0	0	0	1	0
3.	1.5.3	60 000 000,00	RPWP.01.05.03-IZ-00-30-001/17	29	nr 4674/2017 z 07.12.2017 r.	36 751 772,12	27	3	11	12	0	1	0	2	0
4.	9.3.2	14 267 249,98	RPWP.09.03.02-IZ-00-30-003/16	1	3478/2017 z 07.04.2017 r.	9 251 431,44	0	0	0	0	0	0	0	1	0
5.	9.3.3.	68 000 000,00 ¹³	RPWP.09.03.03-IZ-00-30-001/16	49	3398/2017 z 24.02.2017 r.	126 181 439,57	20	19	0	0	0	1	0	25	4

Źródło: opracowanie własne WOI.

¹² Dane przedstawione w przedmiotowej tabeli zostały wygenerowane w oparciu o uchwały Zarządu Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyboru do dofinansowania projektów.

¹³ Łączna kwota przewidziana na dofinansowanie w ramach poddziałania 9.3.3 (2 konkursy).

					3422/2017 z 28.03.2017 r.											
					3973/2017 z 07.07.2017 r.											
					4096/2017 z 04.08.2017 r											
					4116/2017 z 10.08.2017 r.											
6.	9.3.3.	68 000 000,00	RPWP.09.03.03- IZ-00-30-002/16	3	3399/2017 z 23.03.2017 r.	3 784 776,62	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
7.	9.3.4	28 000 000,00	RPWP.09.03.04- IZ-00-30-001/16	2	3279/2017 z 24.02.2017 r.	19 597 531,87	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
8.	9.3.5	9 300 000,00	RPWP.09.03.05- IZ-00-30-001/17	1	4335/2017 z 05.10.2017 r. 4336/2017 z 05.10.2017 r.	9 623 485,15	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0

W ramach ośmiu wymienionych powyżej konkursów złożono 170 wniosków: 7 wniosków w ramach Poddziałania 1.3.3 (nr konkursu: RPWP.01.03.03-IZ-00-30-001/16 i RPWP.01.03.03-IZ-00-30-002/16), 54 wnioski w ramach Poddziałania 1.5.3 (nr konkursu: RPWP.01.05.03 IZ 00 30 001/17), 2 wnioski w ramach Poddziałania 9.3.2, 104 wnioski w ramach Poddziałania 9.3.3 (nr konkursu: RPWP.09.03.03-IZ-00-30-001/16) i 5 wniosków (nr konkursu RPWP.09.03.03-IZ-00-30-002/16), 2 wnioski w ramach Poddziałania 9.3.4 (nr konkursu: RPWP.09.03.04-IZ-00-30-001/16), 1 wniosek w ramach Poddziałania 9.3.5 (nr konkursu: RPWP.09.03.05-IZ-00-30-001/17). Natomiast do dofinansowania zostało wybranych 87 projektów. Zakres 47 projektów wpisywał się w jeden obszar inteligentnych specjalizacji, a łączna kwota dofinansowania tych projektów to 82 846 673,17 PLN. Najwięcej projektów reprezentowało inteligentną specjalizację „Przemysł jutra” – 12 projektów (łączna kwota dofinansowania projektów 12 707 669,04 PLN) i „Wnętrza przyszłości” – 11 projektów (łączna kwota dofinansowania projektów 17 007 028,82 PLN). Inteligentne specjalizacje „Wyspecjalizowane procesy logistyczne” i „Nowoczesne technologie medyczne” nie były wyłączną specjalizacją żadnego projektu.

Ogólna kwota dofinansowania projektów wybranych do dofinansowania w ramach Działania 1.3.3 „Infrastruktura na rzecz rozwoju gospodarczego” (konkurs nr: RPWP.01.03.03-IZ-00-30-001/16) i „Infrastruktura na rzecz rozwoju gospodarczego” – OSI (konkurs nr: RPWP.01.03.03-IZ-00-30-002/16) wyniosła 23 141 435,92 PLN i żaden spośród 2 projektów swoim zakresem nie wpisywał się w jeden obszar IS. Na podstawie informacji zawartych w dokumentacji aplikacyjnej stwierdzić należy, że prace projektowe mają służyć w pewnym stopniu poprawie potencjału innowacyjnego podmiotów, które będą korzystały ze strefy aktywności. Ocenie podlega nie tylko bezpośrednie wpisywanie się branżowe projektu w strefę inteligentnych specjalizacji regionalnych Wielkopolski, ale także efekt synergii wynikający z połączenia nauki i biznesu. W dokumentacji wniosków nie zidentyfikowano elementów świadczących o projektowanej współpracy Wnioskodawców z nauką. Biorąc powyższe pod uwagę należy uznać, iż Wnioskodawcy osiągną średnią skalę efektów w obszarze inteligentnych specjalizacji regionalnych.

Tabela 15: Statystyka konkursu w ramach Działania 1.5.3. (konkurs nr: RPWP.01.05.03-IZ-00-30-001/17) WRPO 2014+ (EFRR) za 2017 r. uwzględniająca kwotę dofinansowania projektów wybranych do dofinansowania, których zakres wpisuje się w jeden obszar IS

L.p.	Obszary inteligentnych specjalizacji	Kwota dofinansowania (PLN)
1.	Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów	1 903 236,46
2.	Wnętrza przyszłości	17 007 028,82
3.	Przemysł jutra	12 707 669,04
4.	Wyspecjalizowane procesy logistyczne	0,00
5.	Rozwój oparty na ICT	1 675 335,35
6.	Nowoczesne technologie medyczne	0,00
	Ogółem	33 293 269,67

Źródło: opracowanie własne WOI.

Ogólna kwota dofinansowania projektów wybranych do dofinansowania w ramach Poddziałania 1.5.3 „Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw poprzez poprawę efektywności energetycznej” (konkurs nr: RPWP.01.05.03-IZ-00-30-001/17) wyniosła 36 751 772,12 PLN, z czego 33 293 269,67 PLN dotyczyło projektów, których zakres wpisywał się w jeden obszar inteligentnych specjalizacji. Dominującą specjalizacją były „Wnętrza przyszłości”, a zaraz po nich „Przemysł jutra”. Pozostałe 3 458 502,45 PLN to kwota dofinansowania projektów, których zakres wpisywał się w więcej niż jeden obszar inteligentnych specjalizacji.

Ogólna kwota dofinansowania w ramach Poddziałania 9.3.2 „Inwestowanie w rozwój infrastruktury kształcenia zawodowego” (konkurs nr: RPWP.09.03.02-IZ-00-30-003/16) wyniosła 9 251 431,44 PLN i projekt wpisywał się w wiele obszarów inteligentnych specjalizacji.

Ogólna kwota dofinansowania w ramach Poddziałania 9.3.3 „Inwestowanie w rozwój infrastruktury edukacji ogólnokształcącej” (konkurs nr: RPWP.09.03.03-IZ-00-30-001/16 i RPWP.09.03.03-IZ-00-30-002/16) wyniosła 129 966 216,19 PLN, z czego ok. 38% (49 553 403,50 PLN) wpisywało się w jeden obszar specjalizacji – „Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów” i 1,5% wpisuje się w „Rozwój oparty na ICT”.

Ogólna kwota dofinansowania projektów wybranych do dofinansowania w ramach Poddziałania 9.3.4 „Inwestowanie w rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej w ramach ZIT dla MOF Poznania” (konkurs nr: RPWP.09.03.04-IZ-00-30-001/16) wyniosła 19 597 531,87 PLN, z czego żaden projekt nie wpisywał się w jeden obszar inteligentnych specjalizacji.

Ogólna kwota dofinansowania projektów wybranych do dofinansowania w ramach Poddziałania 9.3.5 „Inwestowanie w rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej w ramach ZIT dla rozwoju AKO” (konkurs nr: RPWP.09.03.05-IZ-00-30-001/17) wyniosła 9 623 485,15 PLN, gdzie projekt wpisywał się w wiele obszarów inteligentnych specjalizacji.

Tabela 16: Łączna statystyka konkursów w ramach Podziałów 1.3.3, 1.5.3, 9.3.2, 9.3.3, 9.3.4 i 9.3.5 WRPO 2014+ (EFRR) za 2017 r. uwzględniająca kwotę dofinansowania projektów wybranych do dofinansowania, których zakres wpisuje się w jeden obszar IS

L.p.	Obszary inteligentnych specjalizacji	Kwota dofinansowania (PLN)
1.	Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów	51 456 639,96
2.	Wnętrza przyszłości	17 007 028,82
3.	Przemysł jutra	12 707 669,04
4.	Wyspecjalizowane procesy logistyczne	0,00
5.	Rozwój oparty na ICT	3 663 857,82
6.	Nowoczesne technologie medyczne	0,00
	Ogółem	84 835 195,64

Źródło: opracowanie własne WOI.

Analiza ośmiu konkursów w ramach Poddziałania 1.3.3 (konkursy nr: RPWP.01.03.03-IZ-00-30-001/16, RPWP.01.03.03-IZ-00-30-002/16), 1.5.3 (konkurs nr: RPWP.01.05.03-IZ-00-30-001/17), 9.3.2 (konkurs nr: RPWP.09.03.02-IZ-00-30-001/16), 9.3.3 (konkurs nr: RPWP.09.03.03-IZ-00-30-001/16 i RPWP.09.03.03-IZ-00-30-002/16), 9.3.4 (konkurs nr: RPWP.09.03.04-IZ-00-30-001/16) oraz 9.3.5 (konkurs nr: RPWP.09.03.03-IZ-00-30-001/16) WRPO 2014+ (EFRR) za 2017 rok wskazuje inteligentną specjalizację „Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów” jako wiodącą w kontekście łącznych kwot dofinansowania projektów - ponad 51 milionów PLN (51 456 639,96 PLN), co stanowiło ok. 60% ogólnej kwoty dofinansowania projektów, których zakres wpisywał się w jeden obszar IS, o czym świadczy zarówno kwota dofinansowania, jak i liczba zgłoszonych wniosków w ramach Poddziałania 1.5.3 i 9.3.3. Warto zauważyć, że w ramach Poddziałania 9.3.3 znaczna część projektów wpisujących się w więcej niż jeden obszar specjalizacji przyczyni się do rozwoju kluczowych kompetencji na rynku pracy w zakresie ICT. „Rozwój oparty na ICT” jest obszarem o charakterze horyzontalnym i często bywa powiązany z innymi branżami. Dlatego tak mało projektów wpisuje się wyłącznie w tę specjalizację. W analizowanych konkursach, żaden projekt nie reprezentował inteligentnych specjalizacji „Wyspecjalizowane procesy logistyczne” i „Nowoczesne technologie medyczne” występujących odrębnie, stąd w tabeli podsumowującej powyżej widnieje kwota 0,00 PLN. W raporcie za 2016 również nie było projektów, których zakres byłby zgodny z obszarem „Wyspecjalizowane procesy logistyczne”, a projekty wpisujące się w „Nowoczesne technologie medyczne” stanowiły niespełna 10% ogólnej kwoty dofinansowania projektów, których zakres wpisywał się w jeden obszar IS.

W 2017 roku w ramach rozstrzygniętych konkursów WRPO 2014+, posiadających preferencje lub w całości dedykowanych dla obszarów inteligentnych specjalizacji zatwierdzono do dofinansowania 7 projektów, które nie były powiązane z IS. Natomiast projekty wpisujące się w więcej niż jeden obszar IS stanowiły większość projektów zatwierdzonych w ramach ww. konkursów powiązanych z inteligentnymi specjalizacjami. Łączna wartość dofinansowania wyniosła 228 331 872,69 PLN z czego ponad 54 % (123 773 048,97 PLN) dotyczyło projektów wpisujących się w więcej niż jeden obszar inteligentnej specjalizacji.

Poniższe zestawienie tabelaryczne obejmuje Działania i Poddziałania WRPO 2014+ (EFS), w ramach których wsparcie mogą otrzymać projekty wpisujące się w obszary inteligentnych specjalizacji.

Tabela 17: Działania i Poddziałania WRPO 2014+ (EFS), w ramach których wsparcie mogą otrzymać projekty wpisujące się w obszary inteligentnych specjalizacji¹⁴

DEFS		WUP	
Nr Działania/ Poddziałania	Nazwa Działania/ Poddziałania	Nr Działania	Nazwa Działania
6.3.1	Samozatrudnienie i przedsiębiorczość	6.2	Aktywizacja zawodowa
6.3.2	Samozatrudnienie i przedsiębiorczość w ramach ZIT dla rozwoju AKO		
6.5	Doskonalenie kompetencji osób pracujących i wsparcie procesów adaptacyjnych		
6.6.1	Wspieranie aktywności zawodowej pracowników poprzez działania prozdrowotne		
8.3.1	Kształcenie zawodowe młodzieży – tryb konkursowy		
8.3.2	Kształcenie zawodowe dorosłych – tryb konkursowy		
8.3.3	Czas zawodowców BIS – zawodowa Wielkopolska – tryb pozakonkursowy		
8.3.4	Kształcenie zawodowe młodzieży i dorosłych w ramach ZIT dla MOF Poznania		
8.3.5	Kształcenie zawodowe młodzieży i dorosłych w ramach ZIT dla rozwoju AKO		

Źródło: opracowanie własne WOI.

Projekty WRPO 2014+ współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego cechuje odmienna specyfika niż te, współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Projekty współfinansowane z EFS mają charakter popytowy i dopiero po zakończeniu ich realizacji można stwierdzić, ile z nich było realizowanych w obszarze inteligentnych specjalizacji. Stąd, dla celów monitoringowych ustalono procedurę opisaną poniżej.

Po podpisaniu umów z beneficjentami i zakończeniu realizacji projektów będzie można określić wielkość udzielonego wsparcia w ramach poszczególnych obszarów inteligentnych specjalizacji (kwotę przeznaczoną na wsparcie, liczbę zorganizowanych szkoleń, jak i liczbę przeszkolonych osób, liczbę przeszkolonych osób z uwzględnieniem kierunków kształcenia, liczbę nowych miejsc pracy oraz wysokość wsparcia przeznaczonego dla przedsiębiorstw).

W celu uzyskania informacji od beneficjentów Działań i Poddziałań w ramach WRPO 2014+ (EFS), gdzie inteligentne specjalizacje mają preferencje, opracowano ankiety, które stanowią odpowiednio Załącznik nr 5 oraz Załącznik nr 6 do niniejszego raportu. Wypełnione elektronicznie i zeskanowane ankiety Beneficjenci są zobligowani przesać wraz z Wnioskiem o płatność końcową za pośrednictwem SL 2014. Pierwsze ankiety za rok 2017 będą dostarczone do WOI najwcześniej w czwartym kwartale 2018 roku. Poniższe zestawienie tabelaryczne prezentuje statystykę konkursów WRPO 2014+ (EFS) przygotowaną w oparciu o: Harmonogram naboru wniosków o dofinansowanie

¹⁴ Zestawienie zostało opracowane w oparciu o Uszczegółowienie WRPO 2014+ aktualne na dzień 31.12.2017 r. W przypadku zmiany zapisów w Uszczegółowieniu WRPO 2014+, WOI zastrzega sobie możliwość aktualizacji/ zmiany źródeł pozyskiwania wskaźników.

w trybie konkursowym dla Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014+ na 2016 rok (Załącznik do Uchwały nr 2819/2016 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 4 listopada 2016 roku) i Harmonogram naboru wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym dla Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014+ na 2017 (Załącznik do Uchwały nr 4301/2017 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 września 2017 roku).

Tabela 18: Statystyka konkursów WRPO 2014+ (EFS) za 2017 r., w ramach których wsparcie mogą otrzymać projekty wpisujące się w obszary inteligentnych specjalizacji¹⁵

L.p.	Nr Działania/ Poddziałania	Środki przeznaczona na dofinansowanie projektów (wg ogłoszonego konkursu, PLN)	Nr konkursu	Liczba projektów wybranych do dofinansowania	Uchwała ZWW o wyborze projektów wybranych do dofinansowania	Dofinansowanie projektów (PLN)
1.	6.3.2	4 616 800,00	RPWP.06.03.02- IZ-00-30-001/16	7	nr 3394/2017 z 23.03.2017 r.	15 679 859,57*
2.	6.5	5 955 000,00	RPWP.06.05.00- IZ-00-30-001/16	1	nr 3462/2017 z 07.04.2017 r.	514 307,00
3.	6.5	54 792 798,00	RPWP.06.05.00- IZ-00-30-003/16	23	3851/2017 z 22.06.2017 r. 4266/2017 z 19.09.2017 r.	21 480 264,67
4.	6.6.1	15 528 816,00	RPWP.06.06.01- IZ-00-30-003/16	3	3404/2017 z 23.03.2017 r.	1 487 347,50
5.	6.6.1	433 500,00	RPWP.06.06.01- IZ-00-30-004/16	1	3632/2017 z 09.05.2017	453 387,50
6.	6.6.1	2 018 750,00	RPWP.06.05.00- IZ-00-30-005/16	1	3583/2017 z 27.04.2017	2 255 394,40
7.	6.6.1	2 116 500,00	RPWP.06.06.01- IZ-00-30-001/17	1	3675/2017 z 19.05.2017 r.	2 358 762,12
8.	6.6.1	5 100 850,00	RPWP.06.06.01- IZ-00-30-002/17	1	4374/2017 z 11.10.2017 r.	940 295,62
9.	6.6.1	15 528 816,00	RPWP.06.06.01- IZ-00-30-003/17	3	4755/2017 z 29.12.2017 r.	1 283 653,18
10.	8.3.1	7 104 086,48	RPWP.08.03.01- IZ-00-30-003/16	3	3488/2017 z 31.03.2017 r.	6 024 842,38
11.	8.3.2	23 160 695,00***	RPWP.08.03.02- IZ-00-30-001/16	1	nr 3449/2017 z 31.03.2017 r.	418 285,52
12.	8.3.4	11 300 000,00	RPWP.08.03.04- IZ-00-30-001/16	2	nr 3271/2017 z 16.02.2017 r.	11 006 233,78
13.	8.3.4	7 600 000,00	RPWP.08.03.04- IZ-00-30-002/16	2	nr 3272/2017 z 16.02.2017 r.	3 497 594,04
14.	8.3.5	2 700 000,00	RPWP.08.03.05- IZ-00-30-001/17	1	nr 4298/2017 z 28.09.2017 r.	2 812 654,93

Źródło: opracowanie własne WOI.

*Projekty dofinansowane częściowo z budżetu państwa.

¹⁵ Dane przedstawione w przedmiotowej tabeli zostały wygenerowane w oparciu o uchwały Zarządu Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyboru do dofinansowania projektów.

Analiza powyższych danych wskazuje, że w 2017r. rozstrzygniętych zostało o 6 konkursów więcej w ramach EFS niż w 2016 r., ale na dofinansowanie przeznaczono o niecałe 70% mniej środków (w 2016r. 235 384 691,66 PLN, w 2017r. 71 226 833,23 PLN). Najwięcej projektów do dofinansowania zostało wybranych w ramach Działania 6.5 „Doskonalenie kompetencji osób pracujących i wsparcie procesów adaptacyjnych” – 24 projekty na kwotę ponad 21 milionów PLN. Najmniej projektów do dofinansowania zostało wybranych w ramach Poddziałania 8.3.5 „Kształcenie zawodowe młodzieży i dorosłych w ramach ZIT dla rozwoju AKO” –1 projekt na łączną kwotę 2 812 654,93 PLN. Dalsza realizacja projektów oraz wypełnienie ankiety na zakończenie ich realizacji pozwoli ocenić ile z nich było realizowanych w obszarach inteligentnych specjalizacji. Informacje te będą publikowane w kolejnych raportach z monitoringu RIS3.

Poniższe zestawienie tabelaryczne prezentuje wykaz projektów zidentyfikowanych przez IZ WRPO 2014+ w ramach trybu pozakonkursowego, których zakres wpisuje się w inteligentne specjalizacje lub realizacja projektu jest komplementarna z RIS3 (EFRR). W przypadku projektów dofinansowanych w ramach EFS, identyfikacja inteligentnych specjalizacji nastąpi po zakończeniu realizacji projektu i wypełnieniu ankiety przez Beneficjenta (zgodnie z procedurą opisaną powyżej).

W toku identyfikacji przez IZ WRPO 2014+ kolejnych projektów w ramach trybu pozakonkursowego, których zakres będzie zgodny z inteligentnymi specjalizacjami, będą one ujmowane w sposób narastający w raportach z monitoringu RIS3 z uwagi na ich strategiczny charakter.

Tabela 19: Wykaz projektów zidentyfikowanych¹⁶ przez IZ WRPO 2014+ w ramach trybu pozakonkursowego na 2017 r.

L.p.	Nr Działania/ Poddziałania	Tytuł projektu	Uchwała ZWW o wyborze projektów wybranych do dofinansowania	Dofinansowanie projektu (PLN)	Inteligentne specjalizacje, w zakres których wpisuje się przedmiot projektu
1.	1.4.2	Gospodarna Wielkopolska	nr 1906/2016 z 21.04.2016 r.	16 999 999,83	Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów, Wnętrza przyszłości, Przemysł jutra, Wyspecjalizowane procesy logistyczne, Rozwój oparty na ICT, Nowoczesne technologie medyczne.
2.	1.5.1	Wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw sektora MŚP w Wielkopolsce poprzez wsparcie ich aktywności inwestycyjnej za pośrednictwem instrumentów finansowych	nr 2746/2016 z 19.10.2016 r.	516 780 000,00	Kryterium dotyczące IS nie występuje (kryteria w zakresie instrumentów finansowych nie przewidują badania zgodności z IS). W dokumentacji aplikacyjnej zadeklarowano, iż „Realizacja przedmiotowego Projektu jest komplementarna z Regionalną Strategią Innowacji dla Wielkopolski na lata 2015-2020, która wśród wyzwań strategicznych

¹⁶ Zidentyfikowanych w znaczeniu art. 48 ust. 3 Ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.

		WRPO 2014+			<p>regionu wymienia m.in.: zwiększenie potrzeb przedsiębiorstw w zakresie innowacji procesowych, produktowych, technologicznych, organizacyjnych i marketingowych, zwiększenie umiejętności przedsiębiorstw w zakresie wprowadzania innowacji, podniesienie atrakcyjności produktów i usług w oparciu o innowacyjny design poprzez wsparcie we wprowadzaniu innowacji w tym zakresie. Komplementarność Projektu z powyższą strategią zapewniona zostanie poprzez oferowanie produktów finansowych zachęcających do podejmowania innowacyjnych przedsięwzięć rozwojowych, co będzie miało bezpośredni wpływ na poprawę innowacyjności sektora MŚP w regionie". Można jednak przyjąć, iż z uwagi na charakter projektu, który skierowany jest do przedsiębiorstw z bardzo wielu branż, projekt będzie miał pośredni wpływ na wszystkie inteligentne specjalizacje regionalne.</p>
3.	8.1.3	Kształcenie ogólne – Cyfrowa Szkoła Wielkopolsk@2020	nr 2959/2016 z 1.12.2016 r.	100 485 299,98	Rozwój oparty na ICT
4.	8.3.3	Czas zawodowców BIS – zawodowa Wielkopolska	nr 1529/2016 z 21.01.2016 r.	57.150.000,00	Dane dostępne po zakończeniu realizacji projektu i wypełnieniu ankiety przez Beneficjenta (zgodnie z procedurą opisaną powyżej).
5.	9.3.2	Nowoczesne technologie w kształceniu zawodowym elementem rozwoju gospodarczego obszaru funkcjonalnego powiatów tureckiego i kolskiego	nr 3040/2016 z 22.12.2016 r.	13.300.000,00	Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów, Przemysł jutra, Wyspecjalizowane procesy logistyczne, Rozwój oparty na ICT.
6.	9.3.2	Inwestowanie w rozwój infrastruktury kształcenia zawodowego	nr 3861/2017 z 22.06.2017 r.	73 084 665,36	Przemysł jutra / Wyspecjalizowane procesy logistyczne
7.	9.3.4	Inwestowanie w rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej w ramach ZIT dla MOF Poznania	nr 3280/2017 z 24.02.2017 r.	16 834 427,76	Przemysł jutra, wnętrza przyszłości oraz wyspecjalizowane procesy logistyczne

8.	9.3.4.	Inwestowanie w rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej w ramach ZIT dla MOF Poznania.	nr 3281/2017 z 24.02.2017 r.	16 929 599,98	Przemysł jutra, wnętrza przyszłości oraz wyspecjalizowane procesy logistyczne
----	--------	--	------------------------------	---------------	---

Źródło: opracowanie własne WOI.

W 2017 r. zakończyły się 3 nabory w trybie pozakonkursowym na łączną kwotę 106.848.693,10 PLN: 09.03.02-IZ-00-30-002/16, RPWP.09.03.04-IZ-00-30-002/16, RPWP.09.03.04-IZ-00-30-003/16.

1.3.3 Analiza programów krajowych

Zgodnie z zapisami RIS3, Wielkopolskie Obserwatorium Innowacji w ramach kompetencji w zakresie realizacji polityki innowacyjnej ma za zadanie zapewnić synergię między inteligentnymi specjalizacjami na poziomie krajowym i Wielkopolski. Działanie to ma istotne znaczenie w procesie ubiegania się podmiotów z Wielkopolski, w szczególności przedsiębiorstw, jednostek B+R oraz uczelni o wsparcie z programów krajowych m.in. z Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 (PO IR) oraz Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER).

Poniższe zestawienie tabelaryczne prezentuje powiązania między krajowymi inteligentnymi specjalizacjami a inteligentnymi specjalizacjami naszego regionu.

Tabela 20: Synergia między inteligentnymi specjalizacjami na poziomie krajowym i Wielkopolski

Krajowe inteligentne specjalizacje	Inteligentne specjalizacje Wielkopolski					
	Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów	Wnętrza przyszłości	Przemysł jutra	Wyspecjalizowane procesy logistyczne	Rozwój oparty na ICT	Nowoczesne technologie medyczne
Technologie inżynierii medycznej, w tym biotechnologie medyczne	X				X	X
Diagnostyka i terapia chorób cywilizacyjnych oraz w medycynie spersonalizowanej	X				X	X
Wytwarzanie produktów leczniczych	X					X
Innowacyjne technologie, procesy i produkty sektora rolno-spożywczego i leśno-drzewnego		X	X		X	
Żywność wysokiej jakości	X		X		X	
Biotechnologiczne procesy i produkty chemii specjalistycznej oraz inżynierii środowiska	X					
Wysokosprawne, niskoemisyjne i zintegrowane układy wytwarzania, magazynowania, przesyłu i dystrybucji energii					X	
Inteligentne i energooszczędne budownictwo	X	X	X		X	
Rozwiązania transportowe przyjazne środowisku			X	X	X	
Nowoczesne technologie pozyskiwania, przetwórstwa i wykorzystania surowców naturalnych oraz wytwarzanie ich			X			

substytutów						
Minimalizacja wytwarzania odpadów, w tym niezdatnych do przetworzenia oraz wykorzystanie materiałów i energetyczne odpadów (recykling i inne metody odzysku)	X	X	X			
Innowacyjne technologie przetwarzania i odzyskiwania wody oraz zmniejszające jej zużycie					X	
Wielofunkcyjne materiały i kompozyty o zaawansowanych właściwościach, w tym nanoprocesy i nanoproducty	X		X			X
Sensory (w tym biosensory) i inteligentne sieci sensorowe					X	
Inteligentne sieci i technologie geoinformacyjne					X	
Elektronika oparta na polimerach przewodzących					X	
Automatyzacja i robotyka procesów technologicznych			X		X	
Optoelektroniczne systemy i materiały			X		X	X
Inteligentne technologie kreatywne		X	X		X	
Innowacyjne technologie morskie w zakresie specjalistycznych jednostek pływających konstrukcji morskich i przybrzeżnych oraz logistyki opartej o transport morski i śródlądowy			X	X		

Źródło: opracowanie własne WOI.

Programy Operacyjne Inteligentny Rozwój 2014-2020 (PO IR) oraz Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER) to główne obszary obserwacji i analiz w zakresie monitoringu aktywności Wielkopolan w programach krajowych, również w kontekście wsparcia wielkopolskich inteligentnych specjalizacji.¹⁷ Poniższe zestawienie tabelaryczne prezentuje Działania i Poddziałania PO IR oraz Działania PO WER, w ramach których prowadzony jest monitoring inteligentnych specjalizacji dla

¹⁷ Wielkopolskie Obserwatorium Innowacji monitoruje również Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020, jednakże ze względu na jego specyfikę (brak bezpośredniego powiązania z Krajową Inteligentną Specjalizacją) analiza skupia się głównie na opracowaniu informacji o kwocie środków pochodzących z ww. Programu i trafiających do podmiotów wielkopolskiego systemu innowacji na działania wpisujące się w RIS3.

Wielkopolski. Idea wspomaganie regionów przez szczebel centralny została zapoczątkowana już w pierwszej połowie 2014 roku. Opracowano wówczas „Listę wskaźników wspólnych”, na podstawie której dla każdego regionu miał być publikowany raport, wspierając tym samym regionalne systemy monitoringu i ewaluacji, dostarczając istotnych danych, wcześniej niemożliwych do zdobycia na poziomie regionalnym. Ponadto, dane m.in. z SL2014 na bieżąco miały być publikowane na Portalu Informacyjno-Komunikacyjnym. Wypracowany przez regiony i centralne organy administracji publicznej system monitorowania i ewaluacji miał mieć kluczowe znaczenie dla efektywnego wykorzystania zasobów przeznaczonych na innowacje, zarówno na poziomie krajowym, jak i regionalnym w perspektywie 2014-2020, a także po roku 2020. W praktyce jednak system nie funkcjonuje, dostarczane przez Ministerstwa są szczątkowe, przekazywane nieregularnie, nie tworząc pełnego obrazu dla regionu.

Tabela 21: Działania i Poddziałania PO IR oraz Działania PO WER, w ramach których prowadzony jest monitoring inteligentnych specjalizacji dla Wielkopolski¹⁸

PO IR		PO WER	
Nr Działania	Nazwa Działania/ Poddziałania	Nr Działania	Nazwa Działania
2.3.	Proinnowacyjne usługi dla przedsiębiorstw	1.1.	Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy
2.4.	Współpraca w ramach krajowego systemu innowacji	1.2.	Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy
3.1.	Finansowanie innowacyjnej działalności MŚP z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka	2.2.	Wsparcie na rzecz zarządzania strategicznego przedsiębiorstw oraz budowy przewagi konkurencyjnej na rynku
3.2.	Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R	2.6.	Wysoka jakość polityki na rzecz włączenia społecznego i zawodowego osób niepełnosprawnych
3.3.	Wsparcie promocji oraz internacjonalizacji innowacyjnych przedsiębiorstw		
		2.7.	Zwiększenie szans na zatrudnienie osób szczególnie zagrożonych wykluczeniem społecznym
		2.10.	Wysoka jakość systemu oświaty
		4.3.	Współpraca ponadnarodowa

Źródło: opracowanie własne WOI.

Dane otrzymane z MliR zostały poddane analizie nakładów na RIS3 - opisane w pkt 1.2. WOI nie dysponuje informacjami niezbędnymi do przeprowadzenia analizy inteligentnych specjalizacji w ramach PO IR i PO WER.

¹⁸ Zestawienie zostało opracowane w oparciu o dane dostępne z Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju, WOI zastrzega sobie możliwość aktualizacji/ zmiany źródeł pozyskiwania wskaźników.

1.3.4 Analiza wybranych programów europejskich

Monitoring i analiza wybranych programów europejskich ma na celu przede wszystkim pozyskanie informacji o kwocie środków pochodzących z różnych źródeł i trafiających do podmiotów wielkopolskiego systemu innowacji na działania wpisujące się w RIS3. W niniejszym podrozdziale prezentowane są wybrane programy europejskie, w ramach których ze względu na dostęp do danych możliwa jest analiza aktywności podmiotów z Wielkopolski.

Program Horyzont 2020

Głównym celem Programu Horyzont 2020 jest przyczynianie się do zbudowania społeczeństwa i gospodarki opartych na wiedzy poprzez wspieranie badań, rozwoju i innowacji. Dzięki temu Horyzont 2020 przyczynia się do osiągnięcia unijnych celów w zakresie badań i rozwoju, w tym m.in. do zwiększenia wydatkowania do 3% PKB na finansowanie badań naukowych i rozwoju w całej Unii Europejskiej do 2020 roku.

Program Horyzont 2020 oparty jest na trzech filarach:

- **Filar 1 – Doskonała baza naukowa** w celu podniesienia zdolności Unii Europejskiej do osiągnięcia światowej klasy wybitnych osiągnięć naukowych;
- **Filar 2 – Wiodąca pozycja w przemyśle** w celu wspierania przedsiębiorstw, w tym MŚP i innowacji;
- **Filar 3 – Wyzwania społeczne** w celu realizacji zadań określonych w strategii „Europa 2020” poprzez wsparcie działań obejmujących pełny cykl innowacyjny od badań po wprowadzenie na rynek.

Poniższe zestawienie tabelaryczne prezentuje aktywność Wielkopolski w ramach Programu Horyzont 2020 w roku 2017

Tabela 22: Uczestnictwo w projektach Horyzont 2020 organizacji z województwa wielkopolskiego (na podstawie opracowania Krajowego Punktu Kontaktowego Programów Badawczych UE Instytut Podstawowych Problemów Techniki PAN bazy eCORDA v12 po 586 konkursach) według podpisanych umów.

Lp.	Akronim	Tytuł projektu	Obszar tematyczny	Obszar tematyczny wersja angielska	Obszar tematyczny wersja polska	Liczba uczestników projektu	Rola w projekcie polskiego beneficjenta	Nazwa organizacji	Dofinansowanie Netto uczestnika	Inteligentna specjalizacja (IS)
1.	MAGIC	Marginal lands for Growing Industrial Crops: Turning a burden into an opportunity	FOOD	FOOD (Food security, sustainable agriculture and forestry, marine and maritime and inland water research and the bioeconomy)	Bezpieczeństwo żywnościowe, zrównoważone rolnictwo i leśnictwo, badania mórz i wód śródlądowych oraz biogospodarka	26	Partner	INSTYTUT WŁOKIEN NATURALNYCH I ROSLIN ZIELARSKICH	130 000,00 €	Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów
2.	CONNECTING Nature	COproduction with NaturE for City Transitioning, INnovation and Governance	ENV	ENV (Climate action, environment, resource efficiency and raw materials)	Działania w dziedzinie klimatu, środowisko, efektywna gospodarka zasobami i surowce	34	Partner	MIASTO POZNAŃ	410 375,00 €	Nie wpisuje się w IS

3.	CONNECTING Nature	COproduction with NaturE for City Transitioning, INnovation and Governance	ENV	ENV (Climate action, environment, resource efficiency and raw materials)	Działania w dziedzinie klimatu, środowisko, efektywna gospodarka zasobami i surowce	34	Partner	UNIwersYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU	130 000,00 €	Nie wpisuje się w IS
4.	X-MINE	Real-Time Mineral X-Ray Analysis for Efficient and Sustainable Mining	ENV	ENV (Climate action, environment, resource efficiency and raw materials)	Działania w dziedzinie klimatu, środowisko, efektywna gospodarka zasobami i surowce	15	Partner	Antmicro Sp. z o. o.	470 750,00 €	Nie wpisuje się w IS
5.	EPPN2020	European Plant Phenotyping Network 2020	INFRA	INFRA (Research Infrastructures)	Europejska infrastruktura badawcza	23	Partner	INSTYTUT GENETYKI ROSLIN POLSKIEJ AKADEMI NAUK	66 250,00 €	Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów
6.	EUSMI	European infrastructure for spectroscopy, scattering and imaging of soft matter	INFRA	INFRA (Research Infrastructures)	Europejska infrastruktura badawcza	25	Partner	UNIwersYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU	343 750,00 €	Nowoczesne Technologie Medyczne

7.	MINDb4ACT	Mapping, Identifying and Developing skills and opportunities in operating environments to co-create innovative, ethical and effective ACTIONS to tackle radicalization leading to violent extremism	SECURITY	SECURITY (Secure societies - protecting freedom and security of Europe and its citizens)	Bezpieczeństwo społeczeństwa – ochrona wolności i bezpieczeństwa Europy i jej obywateli	18	Partner	KOMENDA WOJEWODZKA POLICJI W POZNANIU	99 460,00 €	Nie wpisuje się w IS
8.	MINDb4ACT	Mapping, Identifying and Developing skills and opportunities in operating environments to co-create innovative, ethical and effective ACTIONS to tackle radicalization leading to violent extremism	SECURITY	SECURITY (Secure societies - protecting freedom and security of Europe and its citizens)	Bezpieczeństwo społeczeństwa – ochrona wolności i bezpieczeństwa Europy i jej obywateli	18	Partner	STOWARZYSZENIE POLSKA PLATFORMA BEZPIECZENSTWA WEWNETRZNEGO	161 311,25 €	Nie wpisuje się w IS
9.	I-LEAD	Innovation - Law Enforcement Agencies Dialogue	SECURITY	SECURITY (Secure societies - protecting freedom and security of Europe and its citizens)	Bezpieczeństwo społeczeństwa – ochrona wolności i bezpieczeństwa Europy i jej obywateli	19	Partner	KOMENDA WOJEWODZKA POLICJI W POZNANIU	62 125,00 €	Nie wpisuje się w IS

10.	I-LEAD	Innovation - Law Enforcement Agencies Dialogue	SECURITY	SECURITY (Secure societies - protecting freedom and security of Europe and its citizens)	Bezpieczeństwo społeczeństwa – ochrona wolności i bezpieczeństwa Europy i jej obywateli	19	Partner	STOWARZYSZENIE POLSKA PLATFORMA BEZPIECZENSTWA WEWNĘTRZNEGO	197 000,00 €	Nie wpisuje się w IS
11.	DAREnet	DAnube river region Resillience Exchange network	SECURITY	SECURITY (Secure societies - protecting freedom and security of Europe and its citizens)	Bezpieczeństwo społeczeństwa – ochrona wolności i bezpieczeństwa Europy i jej obywateli	14	Partner	ITTI SP ZOO	272 975,00 €	Nie wpisuje się w IS
12.	PL-ERADays	Polish ERA Mobility and Career Days	CAREER	CAREER (Make scientific and technological careers attractive for young people)	Uatrakcyjnienie kariery w zakresie nauki i nowych technologii pośród ludzi młodych	6	Partner	FUNDACJA UNIwersytetu IM ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU	13 771,25 €	Nie wpisuje się w IS
13.	SAbDA	Sustainability Assessment based on Decision Aiding	MSCA	MSCA (Marie Skłodowska-Curie Actions)	Działania Marii Skłodowskiej-Curie	2	Koordinator/Lider	POLITECHNIKA POZNANSKA	227 361,60 €	Nie wpisuje się w IS

14.	KAM2WP	KAM to West Poland 2	INNOSUPSME	Innovation in SMEs	Innowacje w małych i średnich przedsiębiorstwach	9	Partner	AGENCJA ROZWOJU REGIONALNEGO SPOLKA AKCYJNA W KONINIE	0,00 €	Nie wpisuje się w IS
15.	KAM2WP	KAM to West Poland 2	INNOSUPSME	Innovation in SMEs	Innowacje w małych i średnich przedsiębiorstwach	9	Partner	FUNDACJA UNIWERSYTETU IM ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU	20 000,00 €	Nie wpisuje się w IS
16.	KAM2WP	KAM to West Poland 2	INNOSUPSME	Innovation in SMEs	Innowacje w małych i średnich przedsiębiorstwach	9	Partner	FUNDACJA KALISKI INKUBATOR PRZEDSIEBIORCZOSCI	0,00 €	Nie wpisuje się w IS
17.	PaCDoC	Electric field driven propulsion and collective dynamics of homogeneous and patchy colloidal capsules.	MSCA	MSCA (Marie Skłodowska-Curie Actions)	Działania Marii Skłodowskiej-Curie	1	Koordinator/Lider	UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU	134 462,40 €	Nowoczesne Technologie Medyczne

18.	ImPRESS	International Interdisciplinary PhD studies in Biomedical Research and Biostatistics. Supporting the career and training in omic-based research and biostatistics by inter-national and-sectoral mobility	MSCA	MSCA (Marie Skłodowska-Curie Actions)	Działania Marii Skłodowskiej-Curie	11	Partner	ideas4biology Ltd.	0,00 €	Nie wpisuje się w IS
19.	BOOST	Building social and emotional skills to BOOST mental health resilience in children and young people in Europe	HEALTH	HEALTH (Health, demographic change and wellbeing)	Zdrowie, zmiany demograficzne oraz dobrostan	7	Partner	AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO IM EUGENIUSZA PIASECKIEGO	529 100,00 €	Nie wpisuje się w IS
20.	IMMOCAP	'If immortality unveil...'- development of the novel types of energy storage systems with excellent long-term performance	ERC	Granty European Research Council	Granty Europejskiej Rady ds. Badań	1	Koordynator/Lider	POLITECHNIKA POZNANSKA	1 385 000,00 €	Nie wpisuje się w IS

21.	CHIC	Chicory as a multipurpose crop for dietary fibre and medicinal terpenes	LEIT-BIOTECH	BIOTECH (Biotechnology)	Biotechnologia	18	Partner	FUNDACJA ART & SCIENCE SYNERGY FOUNDATION	355 725,00 €	Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów
22.	5G-TRANSFORMER	5G-TRANSFORMER: 5G Mobile Transport Platform for Verticals	LEIT-ICT	ICT (Information and Communication Technologies)	Technologie Informacyjno - Komunikacyjne	20	Partner	MIRANTIS POLAND SPOLKA Z OGRANICZONA ODPOWIEDZIALNOSCIA	585 000,00 €	Rozwój oparty na ICT, Wyspecjalizowane procesy logistyczne
23.	Immersify	Audiovisual Technologies for Next Generation Immersive Media	LEIT-ICT	ICT (Information and Communication Technologies)	Technologie Informacyjno - Komunikacyjne	5	Koordinator/Lider	INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	525 750,00 €	Rozwój oparty na ICT
24.	iDistributedPV	Solar PV on the Distribution Grid: Smart Integrated Solutions of Distributed Generation based on Solar PV, Energy Storage Devices and Active Demand Management	ENERGY	Energy	Energia	15	Partner	ENEA OPERATOR SP ZOO	152 500,00 €	Przemysł jutra, Rozwój oparty na ICT

25.	MIDIH	Manufacturing Industry Digital Innovation Hubs	LEIT-ICT	ICT (Information and Communication Technologies)	Technologie Informacyjno - Komunikacyjne	21	Partner	INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	209 875,00 €	Wyspecjalizowane procesy logistyczne, Przemysł jutra, Rozwój oparty na ICT
26.	ENSUREAL	Integrated cross-sectorial approach for environmentally sustainable and resource-efficient alumina production	LEIT-ADVMANU	ADVMANU (Advanced Manufacturing)	Przemysł zrównoważony	14	Partner	LUVENA SPOLKA AKCYJNA	78 353,63 €	Przemysł jutra, Rozwój oparty na ICT
27.	CATALYST	Converting DCs in Energy Flexibility Ecosystems (CATALYST)	ENERGY	Energy	Energia	10	Partner	INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	206 750,00 €	Nie wpisuje się w IS
28.	ASSURED	fAsT and Smart charging solutions for full size URban hEavy Duty applications	TPT	TPT (Transport Research and Innovation)	Badania i innowacje w transporcie	52	Partner	SOLARIS BUS & COACH SPOLKA AKCYJNA	229 162,50 €	Rozwój oparty na ICT, Wyspecjalizowane procesy logistyczne

29.	SENSE	Accelerating the Path Towards Physical Internet	TPT	TPT (Transport Research and Innovation)	Badania i innowacje w transporcie	19	Partner	INSTYTUT LOGISTYKI I MAGAZYNOWANIA	42 375,00 €	Rozwój oparty na ICT, Wyspecjalizowane procesy logistyczne
30.	DEEP-HybridDataCloud	Designing and Enabling E-infrastructures for intensive Processing in a Hybrid DataCloud	INFRA	INFRA (Research Infrastructures)	Europejska infrastruktura badawcza	11	Partner	INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	242 500,00 €	Rozwój oparty na ICT
31.	EOSC-hub	Integrating and managing services for the European Open Science Cloud	INFRA	INFRA (Research Infrastructures)	Europejska infrastruktura badawcza	101	Partner	INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	332 062,50 €	Rozwój oparty na ICT
32.	ORBIS	Open Research Biopharmaceutical Internships Support	MSCA	MSCA (Marie Skłodowska-Curie Actions)	Działania Marii Skłodowskiej-Curie	9	Koordinator/Lider	UNIWERSYTET MEDYCZNY IM KAROLA MARCINKOWSKIEGO W POZNANIU	508 500,00 €	Nowoczesne Technologie Medyczne

33.	CanBioSe	Novel 1D photonic metal oxide nanostructures for early stage cancer detection	MSCA	MSCA (Marie Skłodowska-Curie Actions)	Działania Marii Skłodowskiej-Curie	9	Partner	UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU	333 000,00 €	Nowoczesne Technologie Medyczne
34.	COLING	Minority Languages, Major Opportunities. Collaborative Research, Community Engagement and Innovative Educational Tools	MSCA	MSCA (Marie Skłodowska-Curie Actions)	Działania Marii Skłodowskiej-Curie	14	Partner	UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU	288 000,00 €	Nie wpisuje się w IS
35.	MERLIN	Methodologies for Researcher Led INnovations	LEIT-ICT	ICT (Information and Communication Technologies)	Technologie Informacyjno - Komunikacyjne	5	Partner	FUNDACJA UNIWERSYTETU IM ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU	164 375,00 €	Rozwój oparty na ICT
36.	SUITCEYES	Smart, User-friendly, Interactive, Tactual, Cognition-Enhancer that Yields Extended Sensosphere - Appropriating sensor technologies, machine learning,	LEIT-ICT	ICT (Information and Communication Technologies)	Technologie Informacyjno - Komunikacyjne	7	Partner	Harpo Sp. z o. o.	97 750,00 €	Rozwój oparty na ICT

		gamification and smart haptic interfaces								
37.	INSENSION	Personalized intelligent platform enabling interaction with digital services to individuals with profound and multiple learning disabilities	LEIT-ICT	ICT (Information and Communication Technologies)	Technologie Informacyjno - Komunikacyjne	6	Koordinator/Lider	INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	667 500,00 €	Rozwój oparty na ICT
38.	INSENSION	Personalized intelligent platform enabling interaction with digital services to individuals with profound and multiple learning disabilities	LEIT-ICT	ICT (Information and Communication Technologies)	Technologie Informacyjno - Komunikacyjne	6	Partner	STOWARZYSZENIE NA TAK	143 750,00 €	Rozwój oparty na ICT
39.	INSENSION	Personalized intelligent platform enabling interaction with digital services to individuals with profound and multiple learning disabilities	LEIT-ICT	ICT (Information and Communication Technologies)	Technologie Informacyjno - Komunikacyjne	6	Partner	Harpo Sp. z o. o.	137 500,00 €	Rozwój oparty na ICT

40.	THING	subTerranean Haptic INvestiGator	LEIT-ICT	ICT (Information and Communication Technologies)	Technologie Informacyjno - Komunikacyjne	8	PARTICIPANT	POLITECHNIKA POZNANSKA	376 223,75 €	Rozwój oparty na ICT
-----	-------	--	----------	---	--	---	-------------	---------------------------	--------------	-------------------------

Źródło: Krajowy Punkt Kontaktowe Programów Badawczych UE Instytut Podstawowych Problemów Techniki PAN - baza eCORDA v12 po 586 konkursach

Niebieskim kolorem oznaczono Koordynatorów/Liderów projektu

W analizowanym okresie (2017 roku) podpisano umowy w ramach Horyzontu 2020 na realizację 33 projektów w których uczestniczyły zespoły z Wielkopolski na łączną kwotę dofinansowania Komisji Europejskiej 10 330 343,88 EUR (9 653 151,13 EUR w 2016r.) Od roku 2014 do 24 stycznia 2018 r. zespoły z Wielkopolski uczestniczyły w 108 projektach.

Liczba uczestnictw w projektach (udział jednego podmiotu prawnego w jednym projekcie) w roku 2017 (wg. podpisanych umów) wyniosła 40:

- Instytut Włókien Naturalnych I Roślin Zielarskich – 1;
- Miasto Poznań – 1;
- Uniwersytet im. Adama Mickiewicza W Poznaniu – 5 (w tym 1 x Koordynator/Lider);
- Antmicro Sp. z o.o. – 1;
- Instytut Genetyki Roślin Polskiej Akademii Nauk -1;
- Komenda Wojewódzka Policji W Poznaniu – 2;
- Stowarzyszenie Polska Platforma Bezpieczeństwa Wewnętrznego – 2;
- Itti Sp. z o.o. – 1;
- Fundacja Uniwersytetu Im Adama Mickiewicza W Poznaniu – 3;
- Politechnika Poznańska – 3 (w tym 2 x Koordynator/Lider);
- Agencja Rozwoju Regionalnego Spółka Akcyjna W Koninie – 1;
- Fundacja Kaliski Inkubator Przedsiębiorczości – 1;
- Ideas4biology Ltd. - 1;
- Akademia Wychowania Fizycznego Im Eugeniusza Piaseckiego – 1;
- Fundacja Art & Science Synergy Foundation – 1;
- Mirantis Poland Spółka Z Ograniczona Odpowiedzialnością -1;
- Instytut Chemii Bioorganicznej Polskiej Akademii Nauk – 6 (w tym 2 x Koordynator/Lider);
- Enea Operator Sp. z o.o. – 1;
- Luvena Spółka Akcyjna - 1;
- Solaris Bus & Coach Spółka Akcyjna – 1;
- Instytut Logistyki I Magazynowania – 1;
- Uniwersytet Medyczny Im Karola Marcinkowskiego W Poznaniu - 1 (w tym 1 x Koordynator/Lider);
- Harpo Sp. z o.o. – 2;
- Stowarzyszenie Na Tak – 1

Zakres ww. uczestnictw w projektach wpisywał się w następujące inteligentne specjalizacje Wielkopolski na łączną kwotę dofinansowania 5 856 364,78 EUR (liczona wg. podpisanych umów, dofinansowanie netto uczestnika):

- Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów – 3 projekty,
- Rozwój oparty na ICT – 9 projektów,
- Nowoczesne technologie medyczne – 4 projektów,
- zakres 6 projektów wpisuje się w wiele inteligentnych specjalizacji.

Tematyka 18 projektów nie wpisywała się w żadną inteligentną specjalizację regionu.

Europejska Współpraca Terytorialna (EWT)

EWT jest kluczowym instrumentem Unii Europejskiej w celu wspierania współpracy międzynarodowej poprzez finansowanie projektów, aby wspólnie sprostać wyzwaniom i znaleźć dla nich rozwiązania. Partnerów uczestniczących w projektach EWT łączą te same potrzeby i problemy, np. w dziedzinie innowacji, przedsiębiorczości, transportu czy zrównoważonej energii, przy czym reprezentują oni zazwyczaj różne poziomy doświadczenia w ich rozwiązywaniu. Dzięki współpracy partnerzy mogą wymieniać się dobrymi praktykami i uczyć się od siebie nawzajem, a także nawiązywać nowe kontakty, co sprzyja sieciowaniu. Niezwykle istotną wartością dodaną realizacji projektów ponadnarodowych jest promocja na arenie międzynarodowej.

EWT 2014-2020 opiera się na następujących trzech komponentach:

- **współpraca transgraniczna** (60 programów), której celem powinno być rozwiązanie wspólnych problemów, zidentyfikowanych w regionach przygranicznych oraz uruchomienie niewykorzystanego potencjału w obszarze przygranicznym;
- **współpraca transnarodowa** (15 programów) – zmierzająca do wzmocnienia współpracy za pomocą działań polityki spójności;
- **współpraca międzyregionalna** (4 programy), która powinna dążyć do wzmocnienia skuteczności polityki spójności, zachęcając do wymiany doświadczeń między regionami w celu poprawy planowania i realizacji programów operacyjnych.

W ramach Departamentu Gospodarki UMWW funkcjonuje Regionalny Punkt Kontaktowy EWT (RPK EWT). Jego głównym celem jest przekazywanie instytucjom z Wielkopolski informacji o możliwościach oraz korzyściach płynących z udziału w Programach Europejskiej Współpracy Terytorialnej w celu zachęcania uczestników regionu do realizacji projektów.

Poniższe zestawienia tabelaryczne prezentują projekty, w których udział biorą jednostki z Wielkopolski, przyjęte do dofinansowania w wyniku naborów rozstrzygniętych w 2017 roku. Z uwagi na przekrojowy charakter projektów można uznać, iż pośrednio dotyczą one wszystkich obszarów inteligentnych specjalizacji w Wielkopolsce.

Tabela 23: Projekty jednostek z Wielkopolski przyjęte do dofinansowania w wyniku 2 naboru rozstrzygniętego w 2017 r. w ramach Programu INTERREG Europa Środkowa

L.p.	Akronim	Tytuł projektu	Instytucja	Miejscowość	Dofinansowanie jednostki z Wielkopolski (EFRR, 85%) EUR
1.	SubNodes	Connecting the hinterland via sub-nodes to the TEN-T core network	Województwo Wielkopolskie Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego (DT)	Poznań	186 337,94
2.	CIRCE2020	Expansion of the CIRcular Economy concept in the Central Europe local productive districts	AM Trans Progres Sp. z o. o.	Poznań	266 322,00

3.	LAiRA	Landside Airport Accessibility	Miasto Poznań	Poznań	120 699,23
4.	Social(i)Makers	Growing a Transnational Smart Community of Social Innovators for the Inclusive Development of Central Europe	Województwo Wielkopolskie Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu	Poznań	180 208,50
łącznie					753 567,67

Źródło: Wspólny Sekretariat Programu Interreg Europa Środkowa.

Tabela 24: Projekty jednostek z Wielkopolski przyjęte do dofinansowania w wyniku 2 naboru rozstrzygniętego w 2017 r. w ramach Programu INTERREG Region Morza Bałtyckiego

L.p.	Akronim	Tytuł projektu	Instytucja	Miejscowość	Dofinansowanie jednostki z Wielkopolski (EFRR, 85%) EUR
1.	BaltCityPrevention	Baltic Cities tackle lifestyle related diseases – The development of an innovative model for prevention interventions targeting public health authorities in the Baltic Sea Region	Miasto Poznań	Poznań	135 664,25
2.	BEST	Better Efficiency for Industrial Sewage Treatment	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o. o.	Leszno	90 089,80
łącznie					225 754,05

Źródło: Wspólny Sekretariat Programu Interreg Europa.

W 2017 roku w ramach dwóch uruchomionych naborów: jednego w ramach Programu Interreg Europa Środkowa oraz jednego w ramach Programu Interreg Region Morza Bałtyckiego, do dofinansowania przyjęto łącznie 6 projektów, w których udział biorą jednostki z Wielkopolski na łączną kwotę dofinansowania (jednostek z Wielkopolski) w wysokości 979 321,72 EUR. Wśród nich, w 2 projektach (SubNodes i Social(i)Makers jako partner wystąpiło Województwo Wielkopolskie

z siedzibą Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu. Województwo Wielkopolskie jest partnerem łącznie w 5 projektach w ramach EWT. Operacyjnie w projekty: COMPETE IN oraz RELOS3 jako partner zaangażowany jest Departament Gospodarki UMWW, w projekt ECOWASTE4FOOD zaangażowany jest Departament Rolnictwa i Rozwoju Wsi UMWW, w projekt SubNodes zaangażowany jest Departament Transportu a w projekt Social(i)Makers Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej.

W obecnej perspektywie 2014+, po zakończonych naborach z lat 2015-2018 (IV.2018), łączny budżet 16 realizowanych projektów wynosi ok. 3,2 mln EUR, w charakterze partnera uczestniczy w nich 9 instytucji z Wielkopolski, z czego 3 instytucje pełnią funkcję lidera projektu (Uniwersytet Przyrodniczy, Fundacja UAM/PPNT dwukrotnie).

Tabela 25: Projekty jednostek z Wielkopolski, które otrzymały dofinansowanie w ramach EWT

<p>INTERREG Region Morza Bałtyckiego 2014-2020 (współpraca transnarodowa)</p> <p>BaltSe@nioR - Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu jako Partner Wiodący (Innovative solutions to support BSR enterprises in product development aimed at raising comfort and safety of seniors home living)</p> <p>SEMPRE - Fundacja Kształcenia Ustawicznego PERITIA (Social Empowerment in Rural Areas of the Baltic Sea Region)</p> <p>NSB CoRe - Instytut Logistyki i Magazynowania w Poznaniu (North Sea Baltic Connector of Regions)</p> <p>BaltCityPrevention – Miasto Poznań (Baltic Cities tackle lifestyle related diseases – The development of an innovative model for prevention interventions targeting public health authorities in the Baltic Sea Region)</p> <p>BEST - Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Lesznie Sp. z o.o. (Better Efficiency for Industrial Sewage Treatment)</p>	<p>INTERREG Europa Środkowa (współpraca transnarodowa)</p> <p>SULPITER - Instytut Logistyki i Magazynowania w Poznaniu, Miasto Poznań (Sustainable Urban Logistics Planning To Enhance Regional freight transport)</p> <p>SubNodes - WW UMWW/DT (Connecting the hinterland via sub-nodes to the TEN-T core network)</p> <p>CIRCE2020 - AM Trans Progres Sp. z o.o (Expansion of the CIRcular Economy concept in the Central Europe local productive districts)</p> <p>LAiRA - Miasto Poznań (Landside Airport Accessibility)</p> <p>Social(i)Makers – WW/ROPS (Growing a Transnational Smart Community of Social Innovators for the Inclusive Development of Central Europe)</p>	<p>INTERREG EUROPA (współpraca międzyregionalna)</p> <p>ESSPO - Poznański Park Naukowo-Technologiczny Fundacji UAM – Partner Wiodący (Efficient support services portfolios for SMES)</p> <p>COMPETE IN - WW UMWW/DRG (Competitive territories: cities supporting SMEs growth through internationalization of region)</p> <p>RELOS3 - WW UMWW/DRG (From Regional to Local: Successful deployment of the Smart Specialization Strategies)</p> <p>ECOWASTE 4 FOOD – WW UMWW/DR (Supporting eco-innovation to reduce food waste and promote a better resource efficient economy)</p> <p>PE4Trans - Poznański Park Naukowo-Technologiczny Fundacji UAM – Partner Wiodący, Stowarzyszenie Aglomeracja Kalisko-Ostrowska (Public Engagement for Sustainable Public Transport)</p>
---	---	--

Źródło: Wspólny Sekretariat Programu Interreg Europa.

1.3.5 Benchmarking innowacyjności regionu

Zgodnie z koncepcją monitoringu i ewaluacji Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski na lata 2015-2020 (RIS3) w 2017 roku kontynuowany był benchmarking, którego celem jest zwiększenie efektywności realizowanej w Wielkopolsce polityki innowacji poprzez twórcze porównanie z liderami innowacji mającymi zbliżone do Wielkopolski zidentyfikowane obszary IS. Dokonanie analizy porównawczej następuje w różnych obszarach powiązanych z innowacyjnością w przekroju krajowym. Zadanie to jest realizowane przy pomocy wskaźników, które odnoszą się do dwóch głównych obszarów:

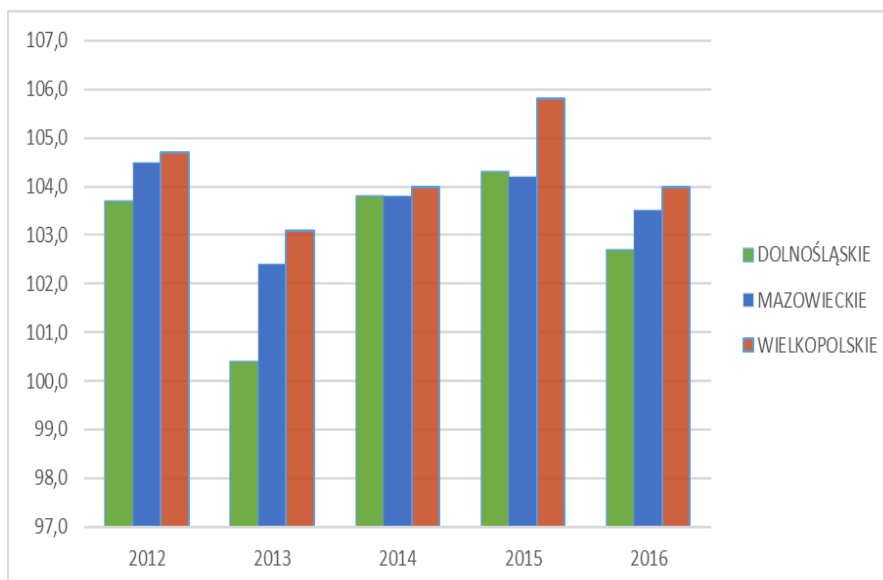
- potencjału innowacyjnego i badawczo-rozwojowego regionu,
- poziomu kapitału ludzkiego i społecznego w regionie.

1.3.6 Analiza porównawcza

W efekcie prowadzonej analizy uzyskano obraz pozycji Wielkopolski na tle innych regionów, szczególnie w relacji do tzw. liderów innowacyjności w kraju. Spośród 15 regionów wytypowano do benchmarkingu dwa województwa: mazowieckie i dolnośląskie, które brane są pod uwagę jako wzorce.

Pierwszy ze wskaźników, które brane są pod uwagę podczas analizy porównawczej to dynamika PKB brutto na 1 mieszkańca (wg. cen stałych). Po roku 2014 nastąpiła zmiana metodologii obliczania tego wskaźnika, co należy mieć na uwadze analizując poniższy wykres (ma on charakter poglądowy).

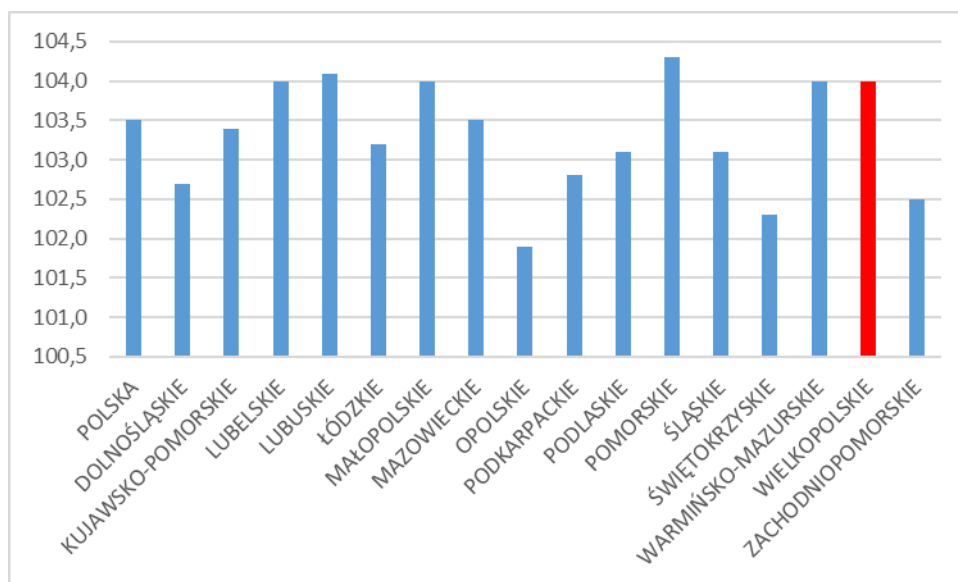
Dynamika PKB brutto na 1 mieszkańca, rok poprzedni=100% (ceny stałe) - benchmarking



Źródło: opracowanie własne WOI.

W latach 2012 – 2016 Wielkopolska konsekwentnie zajmowała pozycję lidera w przyroście PKB w stosunku do roku poprzedniego, każdorazowo wyprzedzając województwa dolnośląskie i mazowieckie.

Dynamika PKB brutto na 1 mieszkańca – zróżnicowanie międzyregionalne (2015)

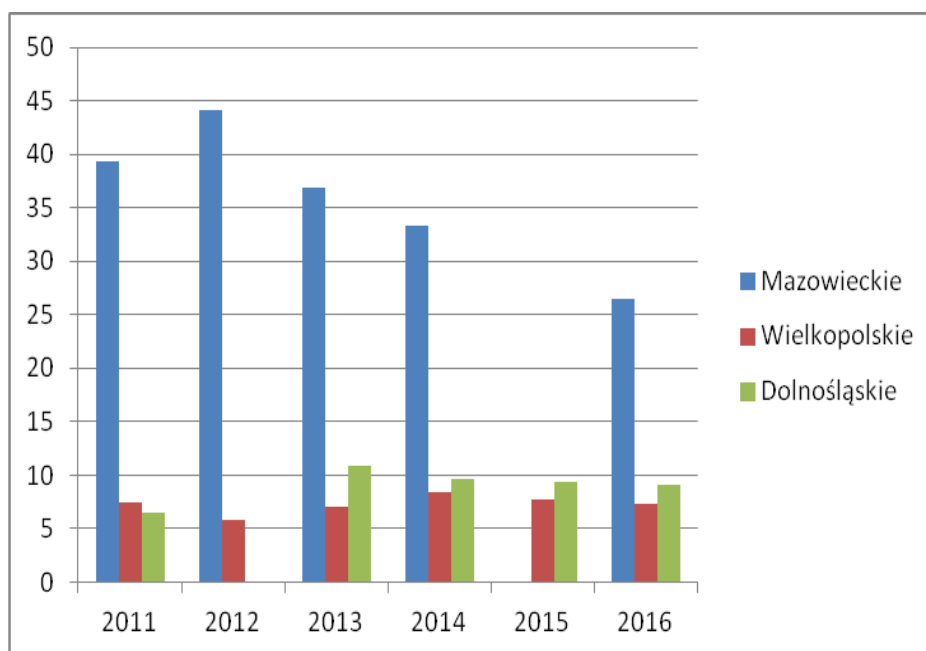


Źródło: opracowanie własne WOI.

Na powyższym wykresie zaprezentowane są dane dotyczące dynamiki przyrostu PKB w poszczególnych województwach. Wielkopolska ponownie znajduje się tu wśród regionalnych liderów, znacznie powyżej średniej dla kraju (103,5%).

Kolejne wskaźniki odnoszą się do nakładów na szeroko rozumianą działalność pro-innowacyjną w regionalnych przedsiębiorstwach.

Udział województwa w krajowych nakładach na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach - benchmarking

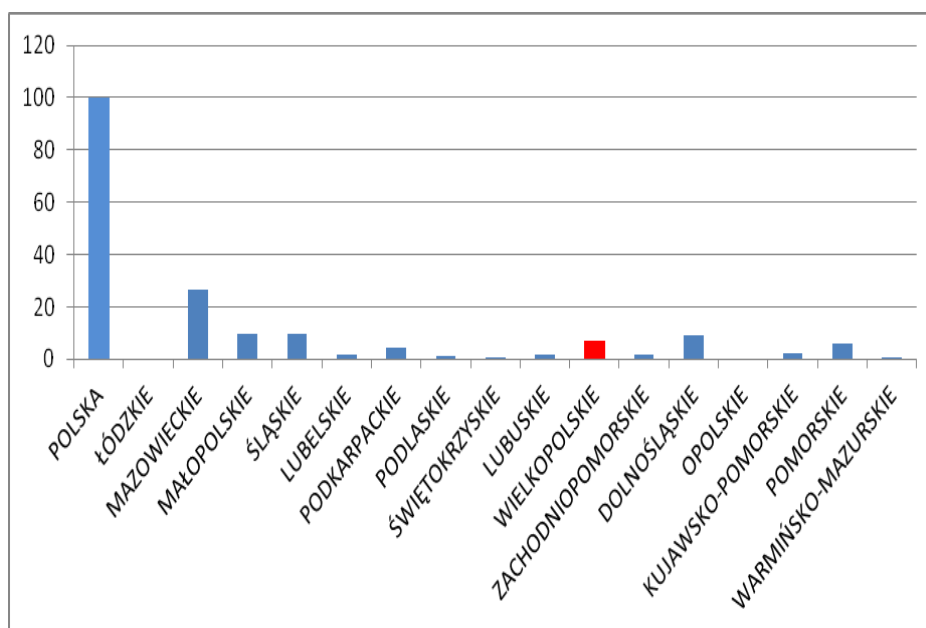


Źródło: opracowanie własne WOI.

Dane dla województwa mazowieckiego za 2015 rok nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej.

Udział województwa wielkopolskiego w krajowych nakładach na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach, po spadku w 2012 roku, powoli wzrastał do 2014 roku, by w 2015 i 2016 roku zanotować nieznaczną obniżkę wartości. Zdecydowany lider – mazowieckie – wykazało w 2013 roku spadek wartości wskaźnika, w porównaniu z 2012 rokiem. Tendencja malejąca zauważalna jest również w Dolnośląskim.

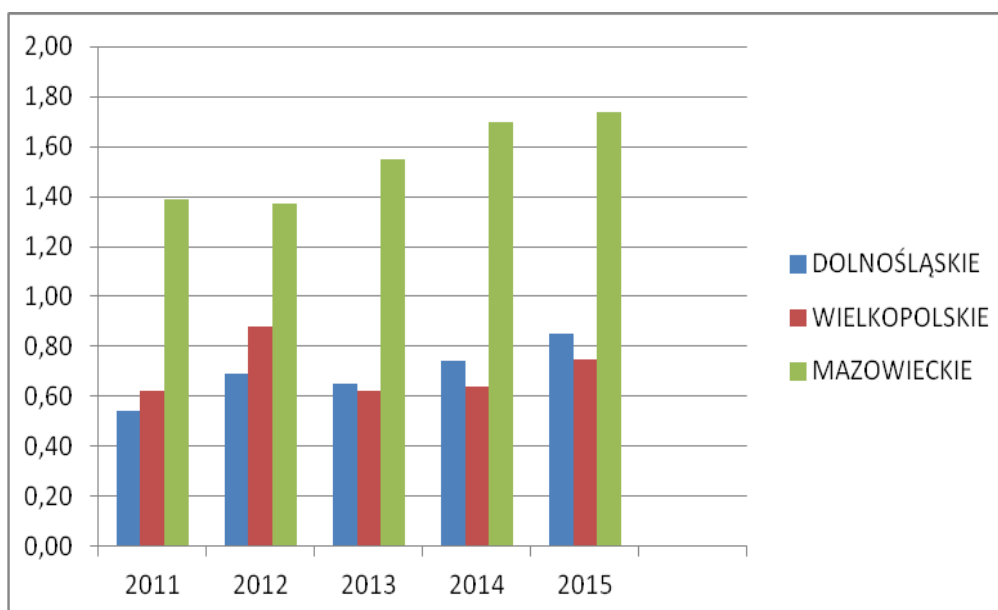
Udział województwa w krajowych nakładach na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach – zróżnicowanie międzyregionalne



Źródło: opracowanie własne WOI.

Kolejne wskaźniki odnoszą się do nakładów wewnętrznych na działalność B+R. Nakłady wewnętrzne są tu rozumiane jako nakłady finansowe poniesione w roku sprawozdawczym wyłącznie na działalność B+R, wykonaną wewnątrz jednostki sprawozdawczej. Można do nich zaliczyć zarówno nakłady bieżące, jak i nakłady inwestycyjne.

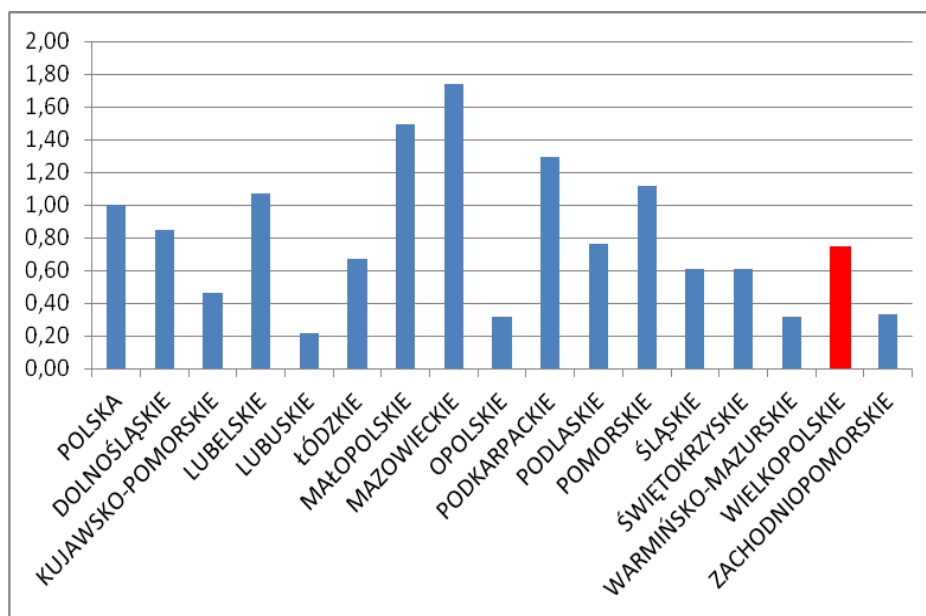
Nakłady wewnętrzne na B+R w relacji do PKB - benchmarking



Źródło: opracowanie własne WOI.

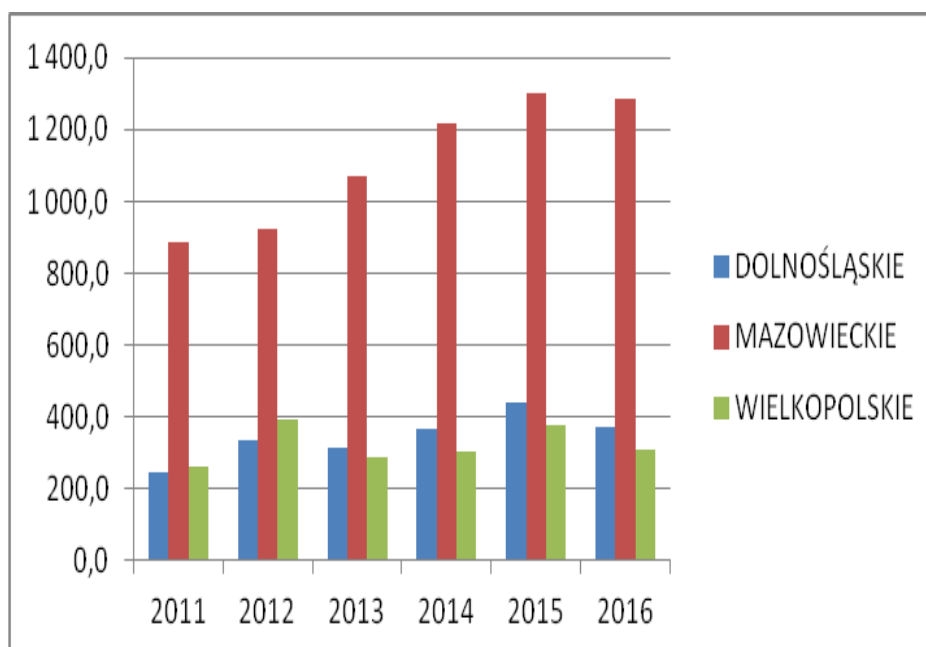
Nakłady wewnętrzne na B+R w relacji do PKB wzrosły w Wielkopolsce w 2012 roku po czym w kolejnych dwóch latach spadły do poziomu z 2011 roku. Mazowieckie po niewielkim spadku w 2012 roku odbudowało w kolejnych latach swoją pozycję, wysuwając się na zdecydowanego lidera. Spośród trzech porównywanych regionów Wielkopolska utrzymywała się w 2011 i 2012 roku na drugim miejscu po województwie mazowieckim, natomiast w 2013, 2014 i 2015 spadła na trzecie miejsce.

Nakłady wewnętrzne na B+R w relacji do PKB – zróżnicowanie międzyregionalne



Źródło: opracowanie własne WOI.

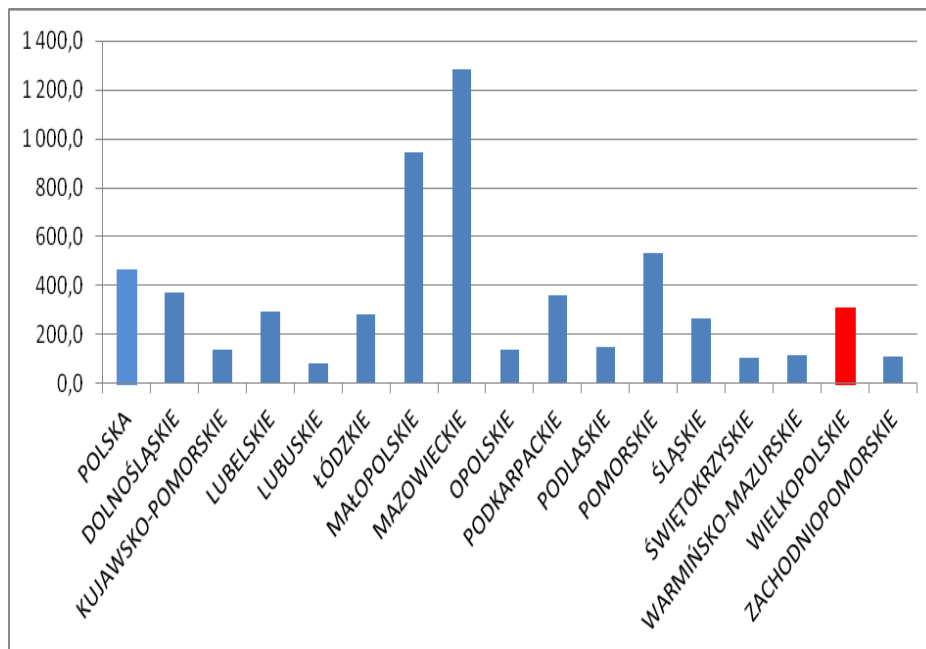
Nakłady wewnętrzne na B+R na 1 mieszkańca - benchmarking



Źródło: opracowanie własne WOI.

Zdecydowanym liderem w nakładach wewnętrznych na B+R na jednego mieszkańca było województwo mazowieckie. Wielkopolska w latach 2011-2012 wyprzedzała województwo dolnośląskie, jednak od roku 2013 plasuje się na trzecim miejscu.

Nakłady wewnętrzne na B+R na 1 mieszkańca – zróżnicowanie międzyregionalne

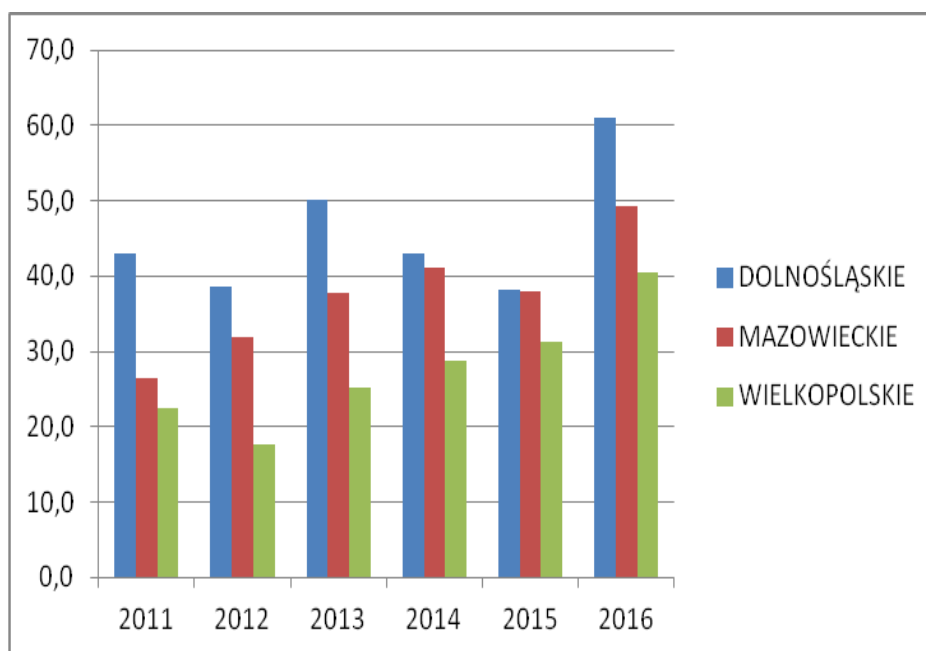


Źródło: opracowanie własne WOI.

Powyższy wykres obrazuje bardzo wysoki poziom zróżnicowania międzyregionalnego w zakresie nakładów wewnętrznych B+R na 1 mieszkańca.

Jeden z kluczowych elementów oceny innowacyjności gospodarki regionalnej stanowi analiza struktury źródeł finansowania nakładów wewnętrznych na działalność badawczo-rozwojową – w szczególności – udział nakładów na działalność B+R finansowanych z sektora przedsiębiorstw, w nakładach na działalność badawczo-rozwojową ogółem. Wartości wskaźnika zaprezentowane są na poniższych wykresach:

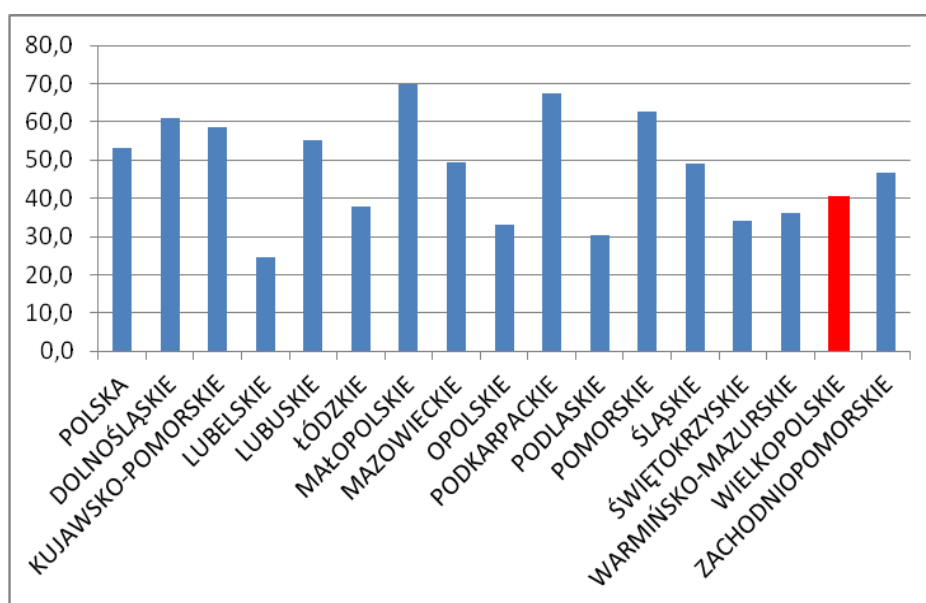
**Udział nakładów na działalność B+R finansowanych z sektora przedsiębiorstw
w nakładach na działalność B+R ogółem - benchmarking**



Źródło: opracowanie własne WOI.

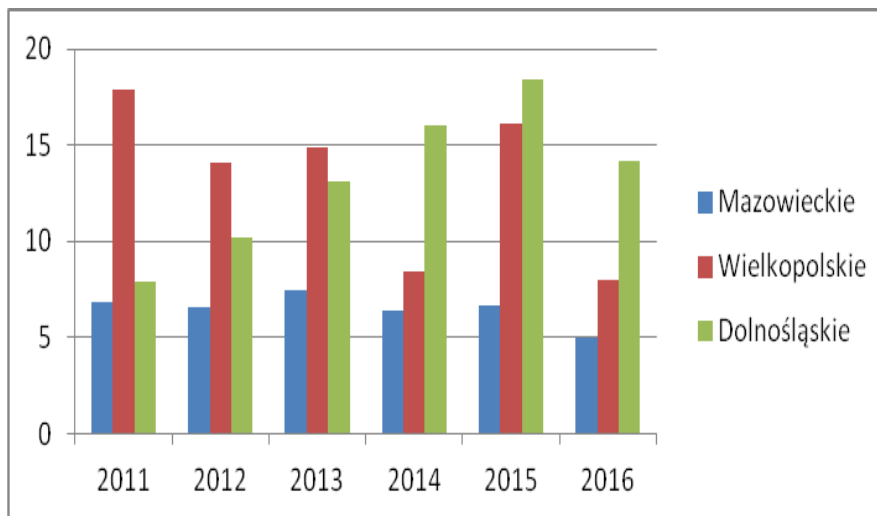
Pod względem udziału nakładów na działalność B+R finansowanych z sektora przedsiębiorstw w nakładach na działalność B+R ogółem województwo wielkopolskie zajmowało w omawianym okresie trzecie miejsce po Dolnośląskim i Mazowieckim, przy czym zauważalny jest wyraźny wzrost wskaźnika od roku 2013. W latach 2015 – 2016 nastąpił przyrost o aż 9,2 p.p.

**Udział nakładów na działalność B+R finansowanych z sektora przedsiębiorstw
w nakładach na działalność B+R ogółem – zróżnicowanie międzyregionalne**



Źródło: opracowanie własne WOI.

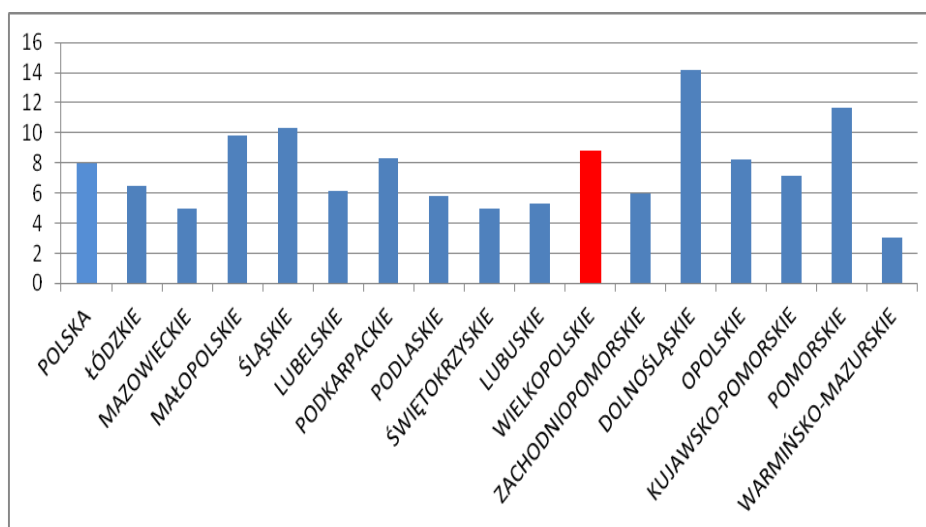
Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów innowacyjnych w przychodach netto ze sprzedaży ogółem w przedsiębiorstwach przemysłowych z sekcji przetwórstwo przemysłowe - benchmarking



Źródło: opracowanie własne WOI.

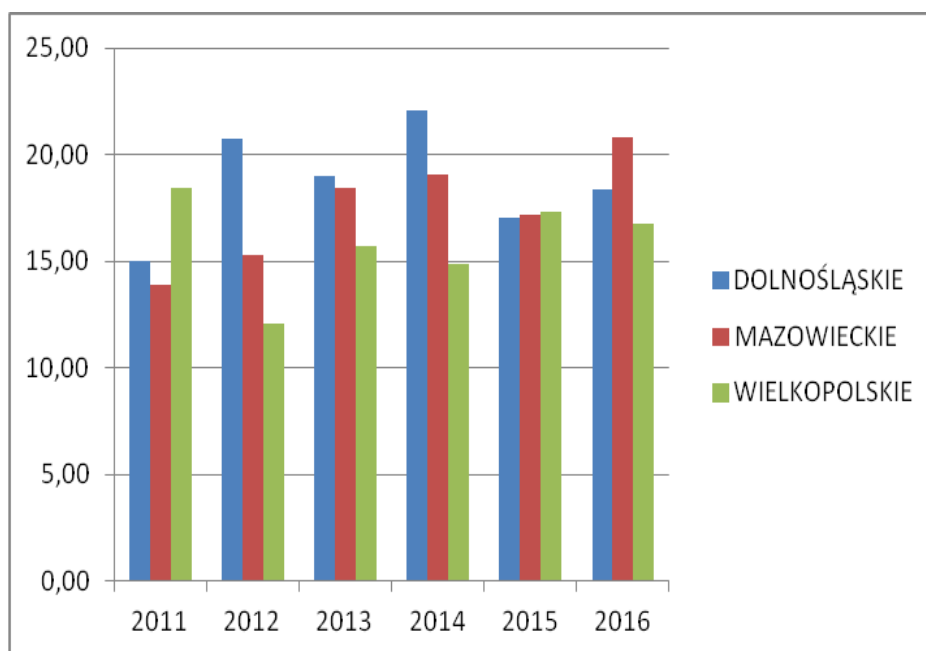
W udziale przychodów netto ze sprzedaży produktów innowacyjnych w przychodach netto ze sprzedaży ogółem w przedsiębiorstwach przemysłowych z sekcji przetwórstwo przemysłowe po zdecydowanej dominacji Wielkopolski, zwłaszcza w 2011 roku, zanotowano w 2014 roku znaczący spadek na korzyść regionu dolnośląskiego, który odnotował sukcesywny wzrost wskaźnika od 2011 do 2015 roku. Mazowieckie utrzymywało się na podobnym poziomie. W roku 2015 Wielkopolska znacząco podniosła wartość wskaźnika, by w kolejnym roku odnotować najniższą wartość w omawianym okresie.

Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów innowacyjnych w przychodach netto ze sprzedaży ogółem w przedsiębiorstwach przemysłowych z sekcji przetwórstwo przemysłowe – zróżnicowanie międzyregionalne



Źródło: opracowanie własne WOI.

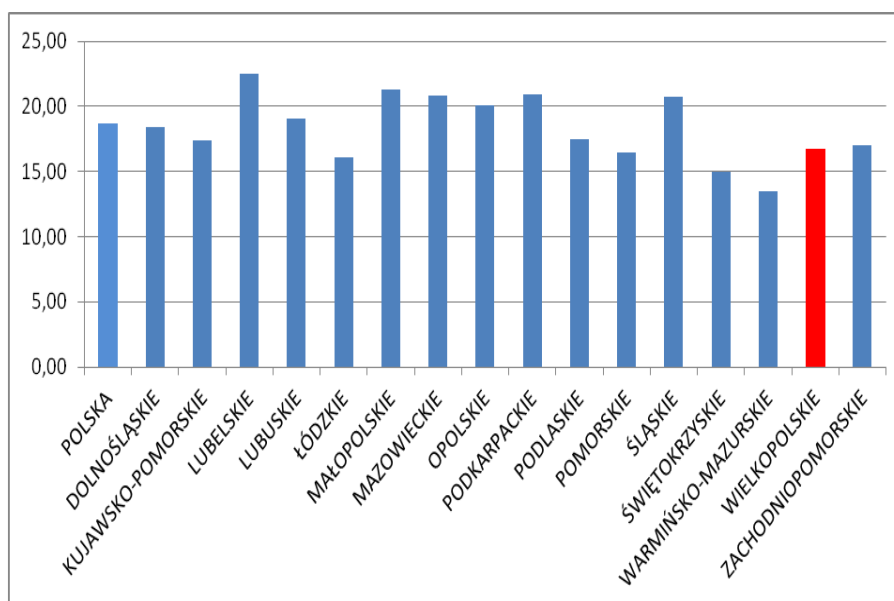
**Przedsiębiorstwa innowacyjne przemysłowe
wg rodzajów wprowadzonych innowacji i klas wielkości - benchmarking**



Źródło: opracowanie własne WOI.

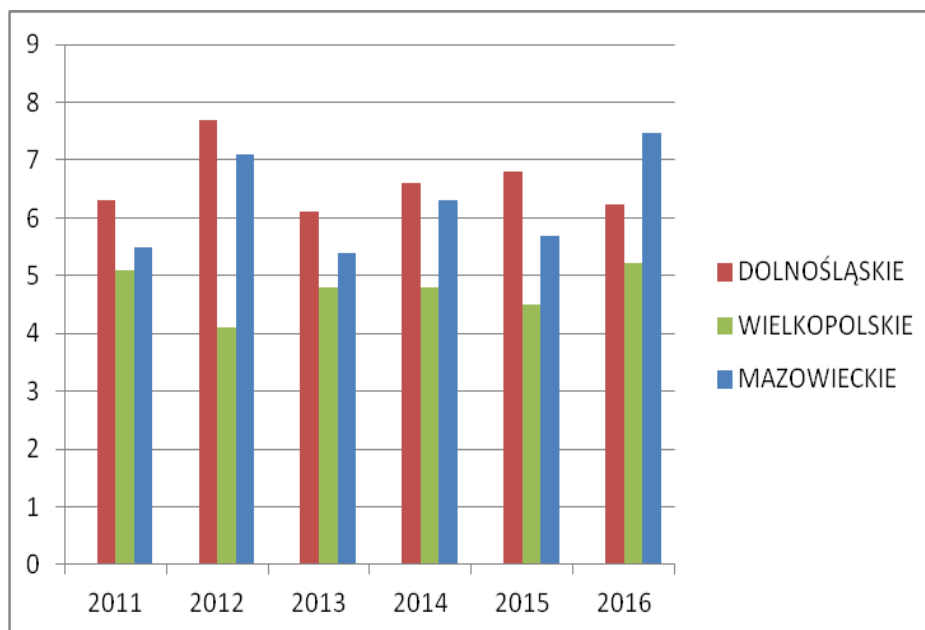
Pod względem przedsiębiorstw innowacyjnych przemysłowych wg rodzajów wprowadzonych innowacji i klas wielkości województwo dolnośląskie zajmowało w latach 2012-2014 pierwsze miejsce. Na drugim plasowało się Mazowieckie. Wielkopolska w latach 2011 i 2015 wyprzedziła te regiony, jednak w 2016 roku zajęła trzecie miejsce.

**Przedsiębiorstwa innowacyjne przemysłowe
wg rodzajów wprowadzonych innowacji i klas wielkości – zróżnicowanie międzyregionalne**



Źródło: opracowanie własne WOI.

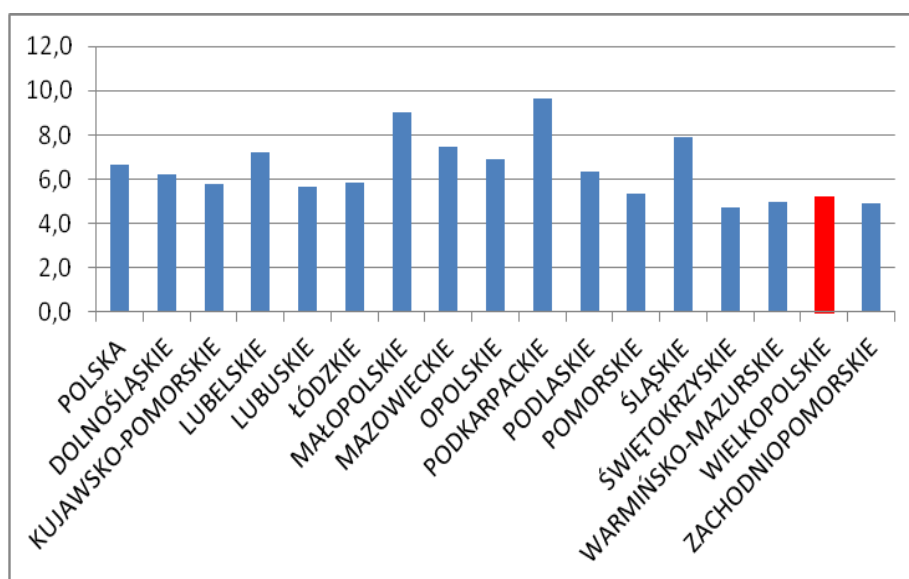
**Przedsiębiorstwa, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej
w % ogółu przedsiębiorstw - benchmarking**



Źródło: opracowanie własne WOI.

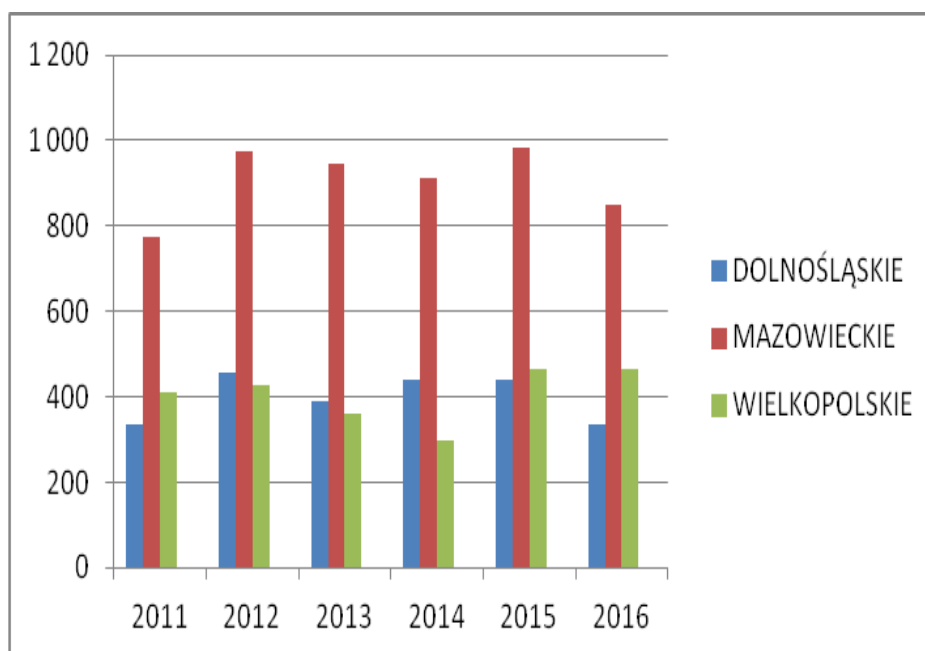
Najwięcej przedsiębiorstw, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w % ogółu przedsiębiorstw niezmiennie od 2011 do 2015 roku znajdowało się w województwie dolnośląskim. Na drugim miejscu plasowało się Mazowieckie, które w 2016 roku wyprzedziło porównywane regiony. W ostatnim porównywanym roku Wielkopolska osiągnęła najlepszy wskaźnik od 2011 roku.

**Przedsiębiorstwa, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej
w % ogółu przedsiębiorstw - zróżnicowanie międzyregionalne**



Źródło: opracowanie własne WOI.

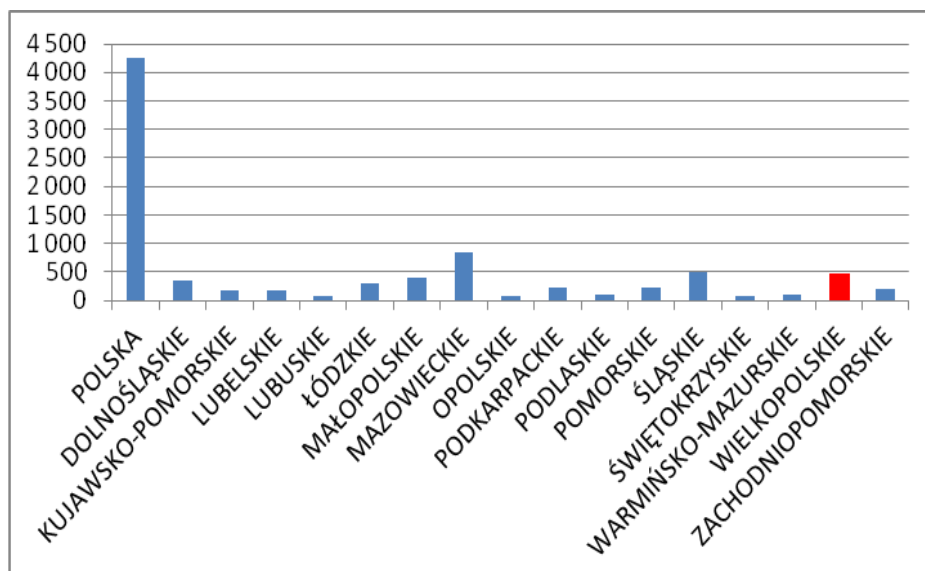
**Zgłoszone wynalazki krajowe i udzielone patenty krajowe
Zgłoszenia w UPRP - benchmarking**



Źródło: opracowanie własne WOI.

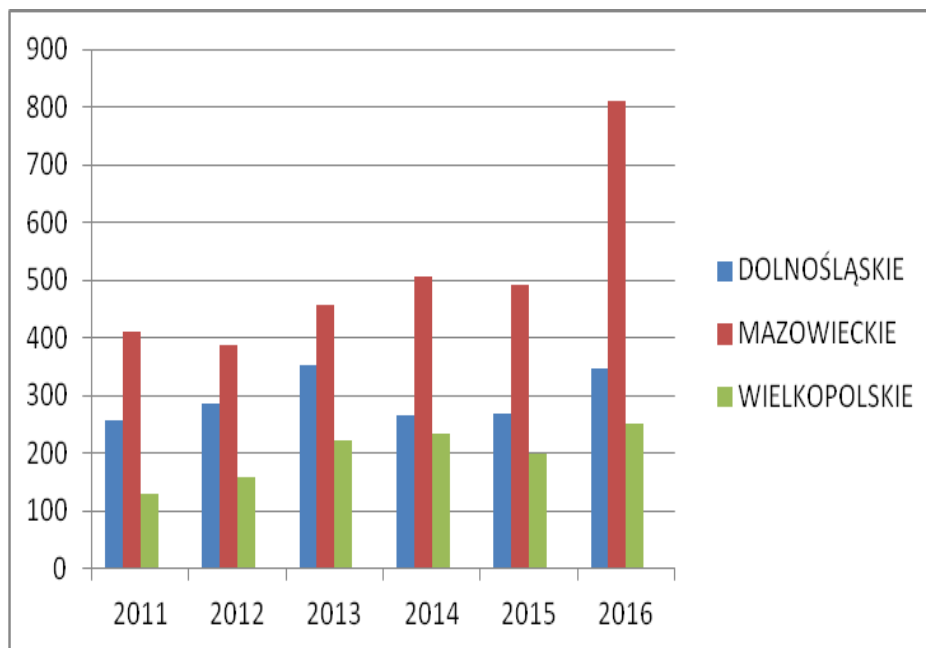
W liczbie zgłoszonych wynalazków krajowych zdecydowanie przodowało województwo mazowieckie, natomiast Wielkopolska w latach 2011, 2015 i 2016 wyprzedziła województwo dolnośląskie.

**Zgłoszone wynalazki krajowe i udzielone patenty krajowe
Zgłoszenia w UPRP – różnicowanie międzyregionalne**



Źródło: opracowanie własne WOI.

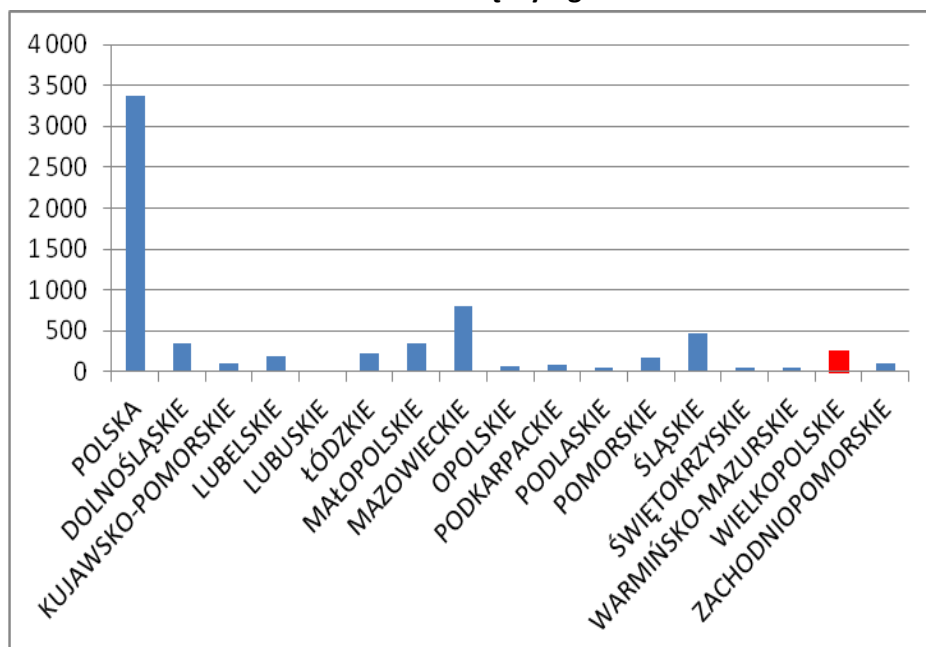
Patenty udzielone przez UPRP - benchmarking



Źródło: opracowanie własne WOI.

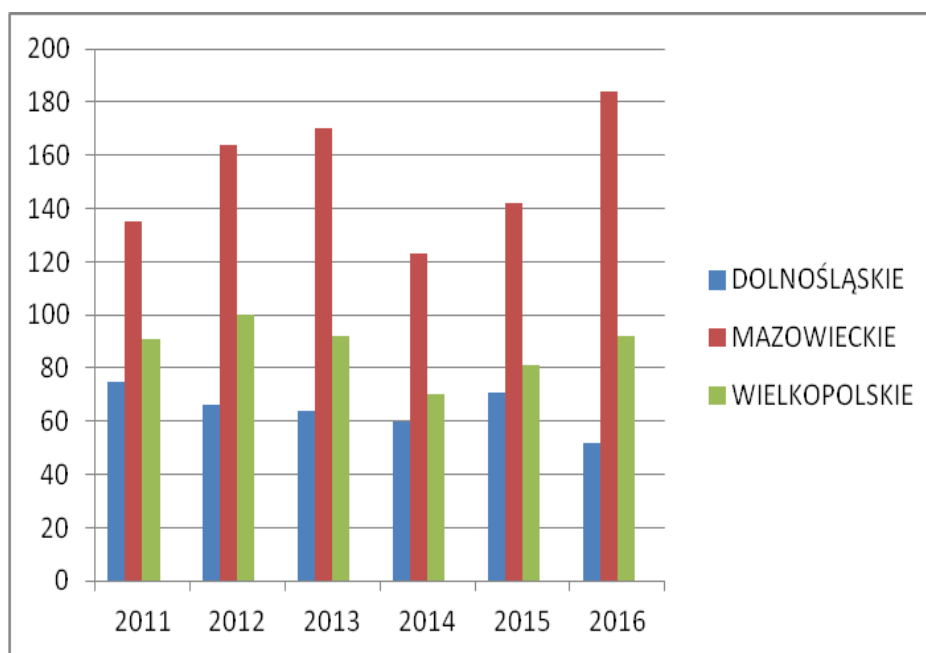
W 2016 roku liczba udzielonych patentów wzrosła zdecydowanie w województwie mazowieckim. Wielkopolska plasowała się w badanym okresie na trzecim miejscu odnotowując w 2016 roku wzrost wskaźnika w porównaniu do poprzednich lat.

Patenty udzielone przez UPRP – zróżnicowanie międzyregionalne



Źródło: opracowanie własne WOI.

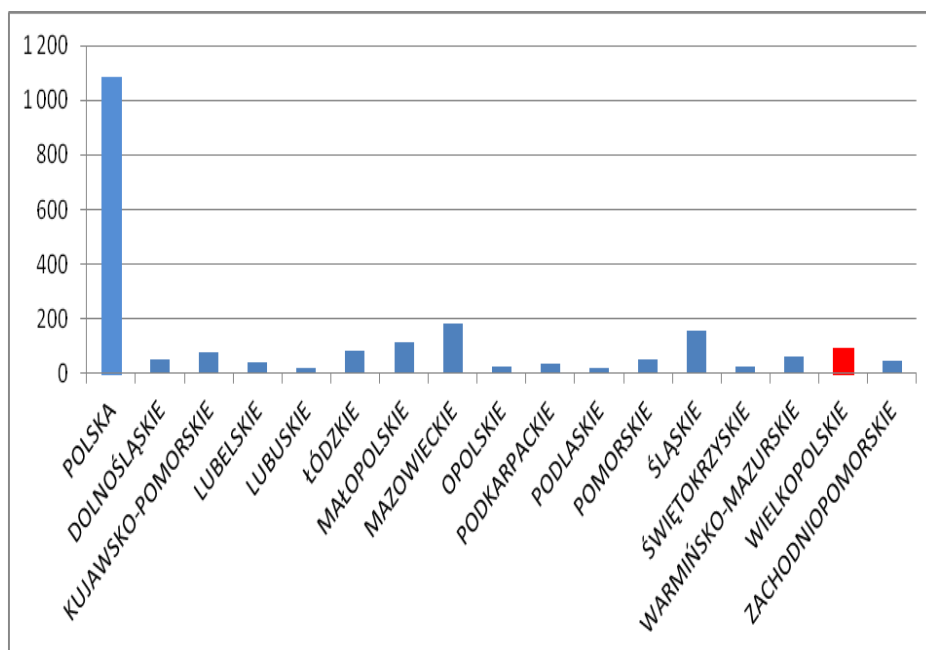
**Zgłoszone wzory użytkowe i udzielone prawa ochronne
Zgłoszenia w UPRP - benchmarking**



Źródło: opracowanie własne WOI.

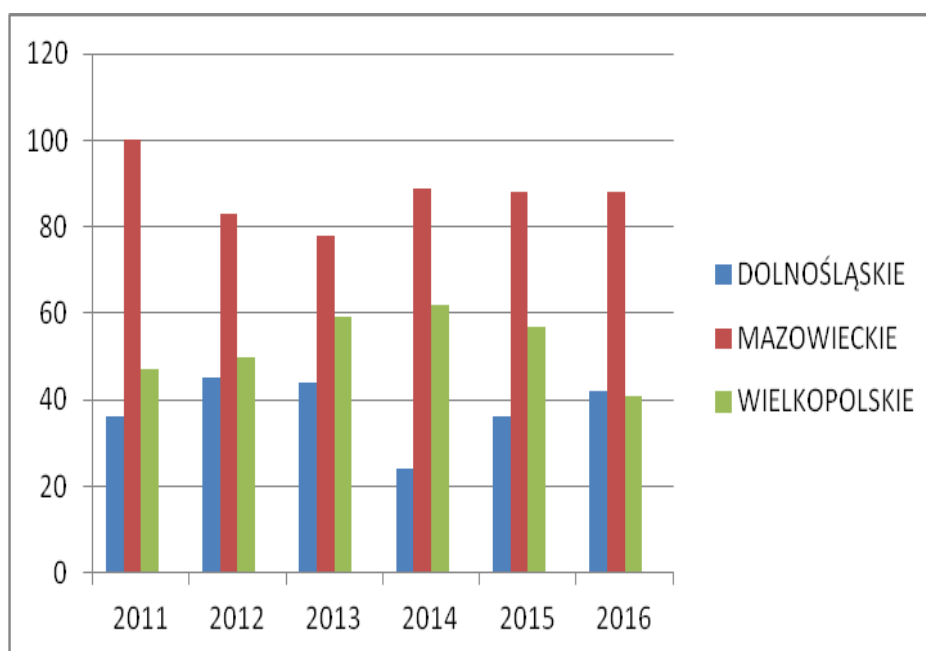
W liczbie zgłoszonych wzorów użytkowych zajmowaliśmy drugą lokatę po Mazowieckiem, który zdobył pozycję zdecydowanego lidera. W Wielkopolsce wskaźnik ten zaczął maleć od 2013 roku. Jego wzrost widoczny jest od 2015. Dolnośląskie niezmiennie plasuje się na drugiej pozycji.

**Zgłoszone wzory użytkowe i udzielone prawa ochronne
Zgłoszenia w UPRP – różnicowanie międzyregionalne**



Źródło: opracowanie własne WOI.

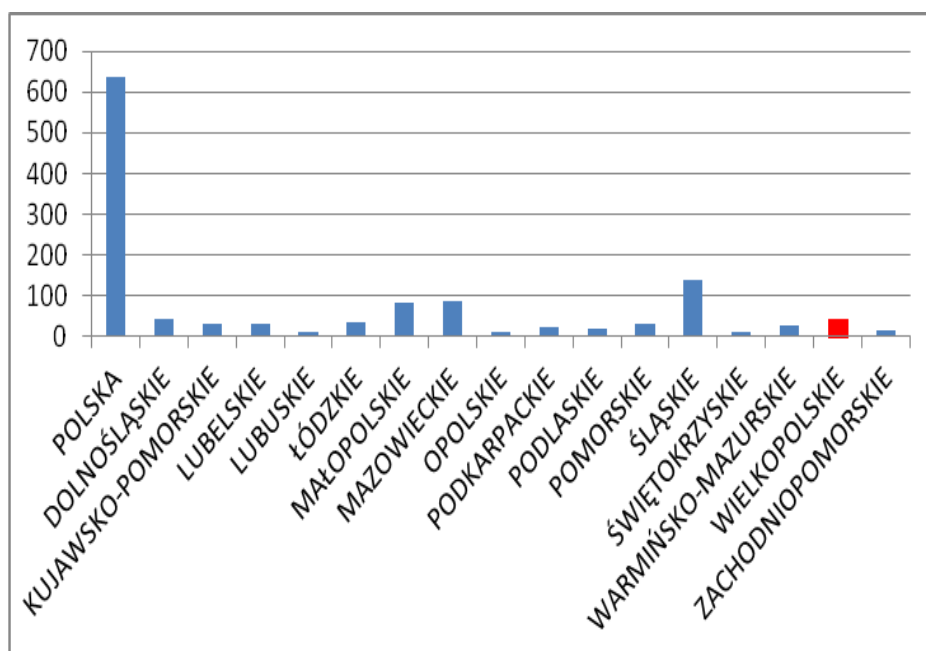
Udzielone prawa ochronne w UPRP - benchmarking



Źródło: opracowanie własne WOI.

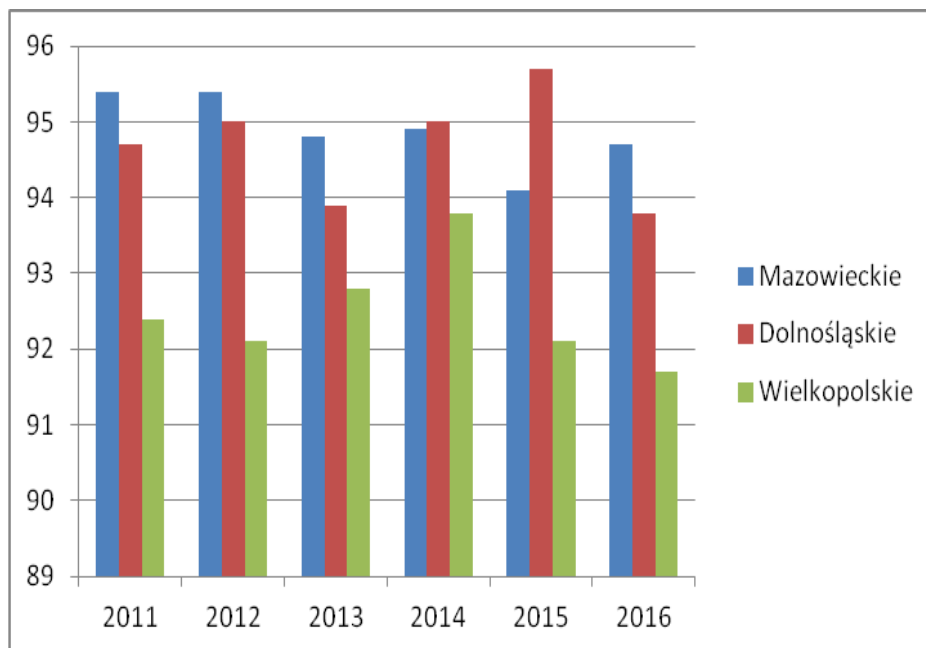
W liczbie udzielonych praw ochronnych Wielkopolska plasowała się po Mazowieckiem. Od 2015 roku zanotowano spadek wskaźnika w Wielkopolsce i jednoczesny jego wzrost w Dolnośląskiem.

Udzielone prawa ochronne w UPRP – zróżnicowanie międzyregionalne



Źródło: opracowanie własne WOI.

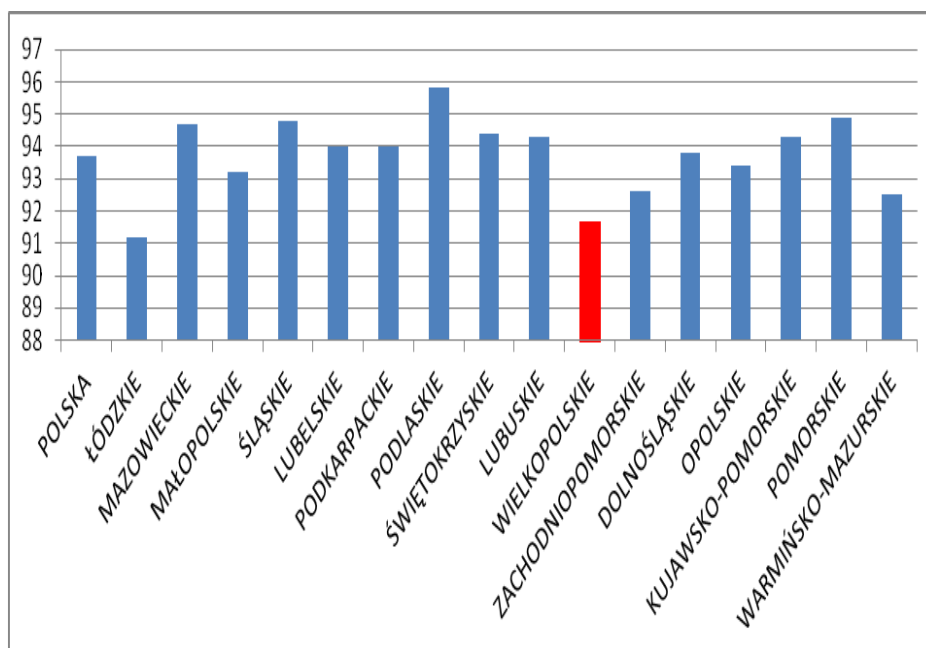
Udział przedsiębiorstw posiadających dostęp do Internetu - benchmarking



Źródło: opracowanie własne WOI.

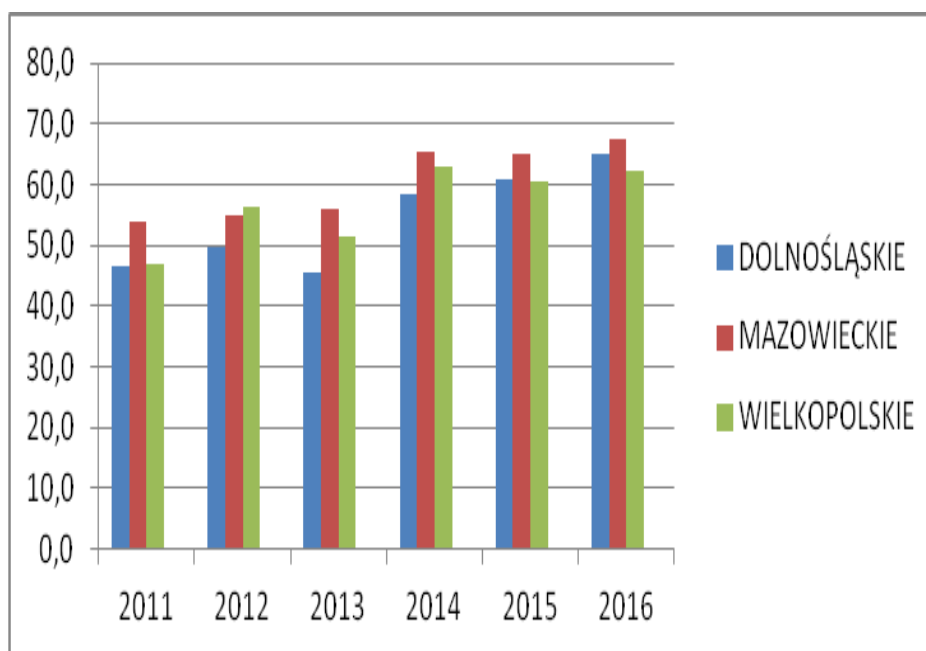
W procentowym udziale przedsiębiorstw posiadających dostęp do Internetu Wielkopolska zajmowała trzecie miejsce z wyraźnym spadkiem tego wskaźnika w 2015 roku, kiedy to osiągnęła poziom z 2012 roku. Województwo dolnośląskie wysunęło się w 2015 roku na zdecydowanego lidera, jednak już w kolejnym roku ustąpiło miejsca Mazowieckiemu.

Udział przedsiębiorstw posiadających dostęp do Internetu – zróżnicowanie międzyregionalne



Źródło: opracowanie własne WOI.

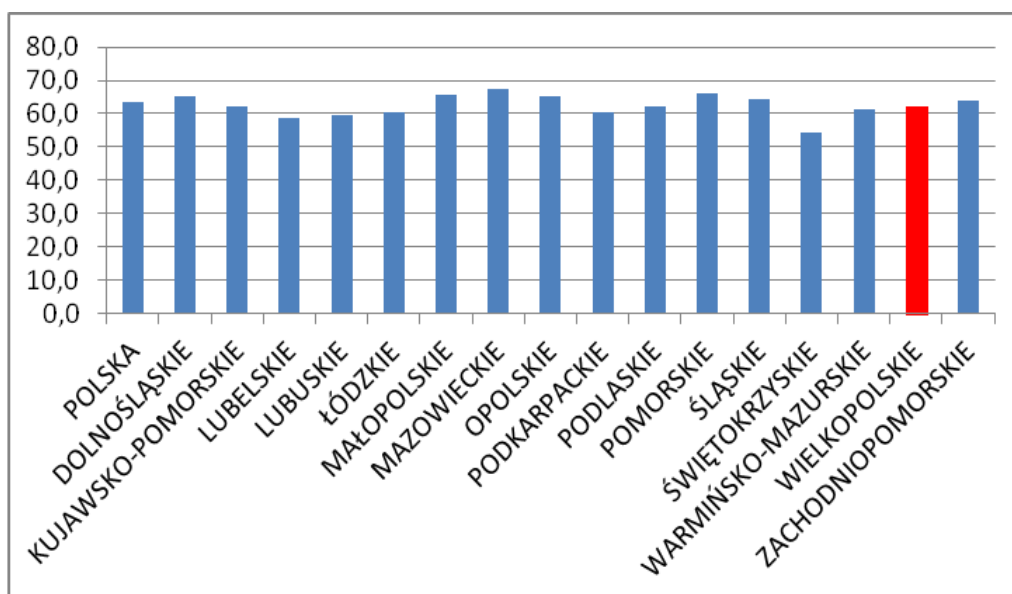
Udział przedsiębiorstw posiadających stronę internetową spełniającą funkcję prezentacji katalogów, wyrobów lub cenników - benchmarking



Źródło: opracowanie własne WOI.

W procentowym udziale przedsiębiorstw posiadających stronę internetową spełniającą funkcję prezentacji katalogów, wyrobów lub cenników województwo wielkopolskie tylko w 2012 roku wyprzedziło Mazowieckie i Dolnośląskie. Natomiast od roku 2015 Wielkopolska plasuje się na trzecim miejscu. Warto tu podkreślić stosunkowo niewielki poziom międzyregionalnego zróżnicowania wskaźnika w ostatnich latach.

Udział przedsiębiorstw posiadających stronę internetową spełniającą funkcję prezentacji katalogów, wyrobów lub cenników – zróżnicowanie międzyregionalne



Źródło: opracowanie własne WOI.

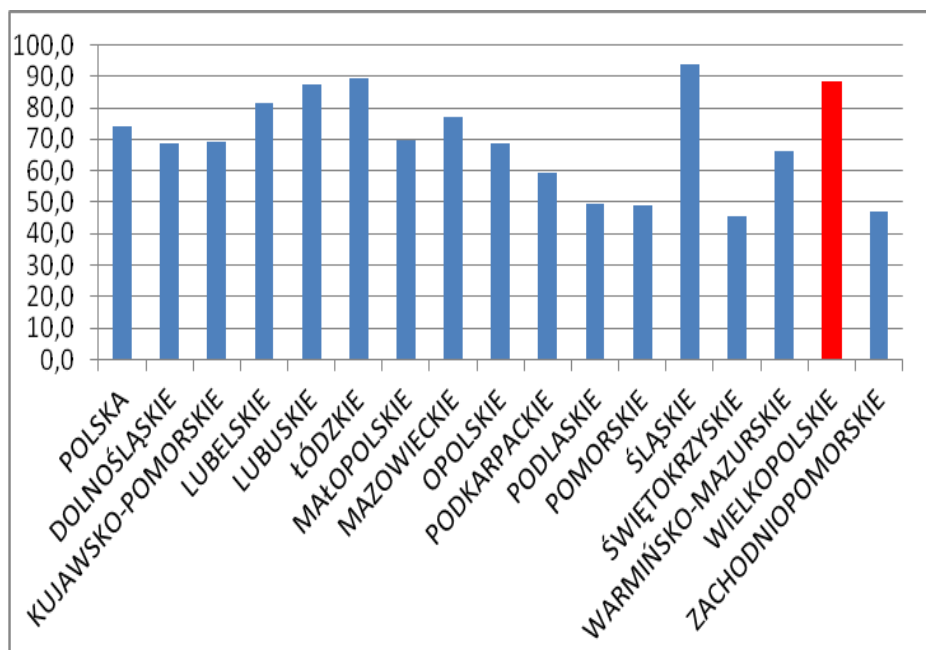
Udział przedsiębiorstw stosujących automatyczną wymianę danych z podmiotami zewnętrznymi - benchmarking



Źródło: opracowanie własne WOI.

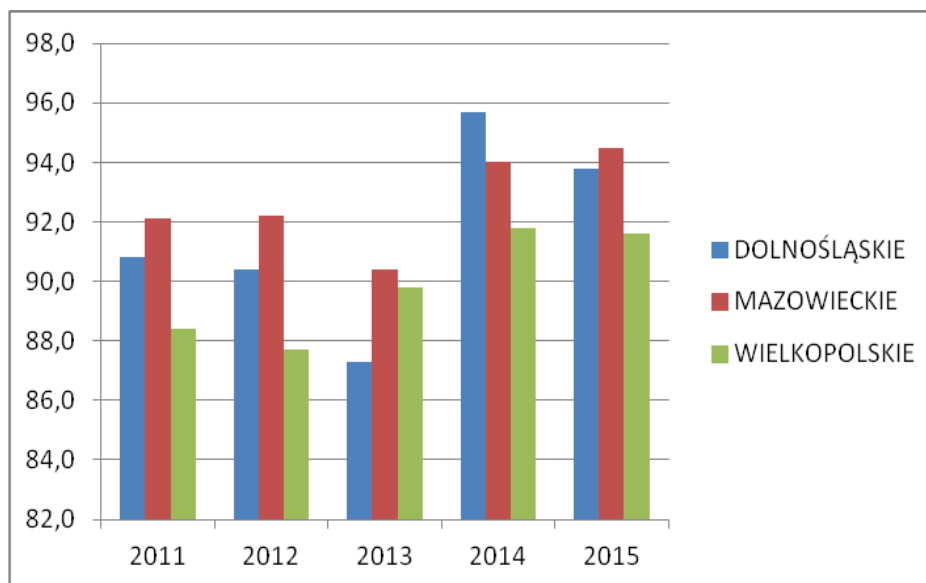
W procentowym udziale przedsiębiorstw stosujących automatyczną wymianę danych z podmiotami zewnętrznymi w Wielkopolsce zanotowano w 2012 roku znaczący wzrost wskaźnika w porównaniu z rokiem 2011, co usytuowało region na pierwszym miejscu przed porównywanymi województwami.

Udział przedsiębiorstw stosujących automatyczną wymianę danych z podmiotami zewnętrznymi – zróżnicowanie międzyregionalne



Źródło: opracowanie własne WOI.

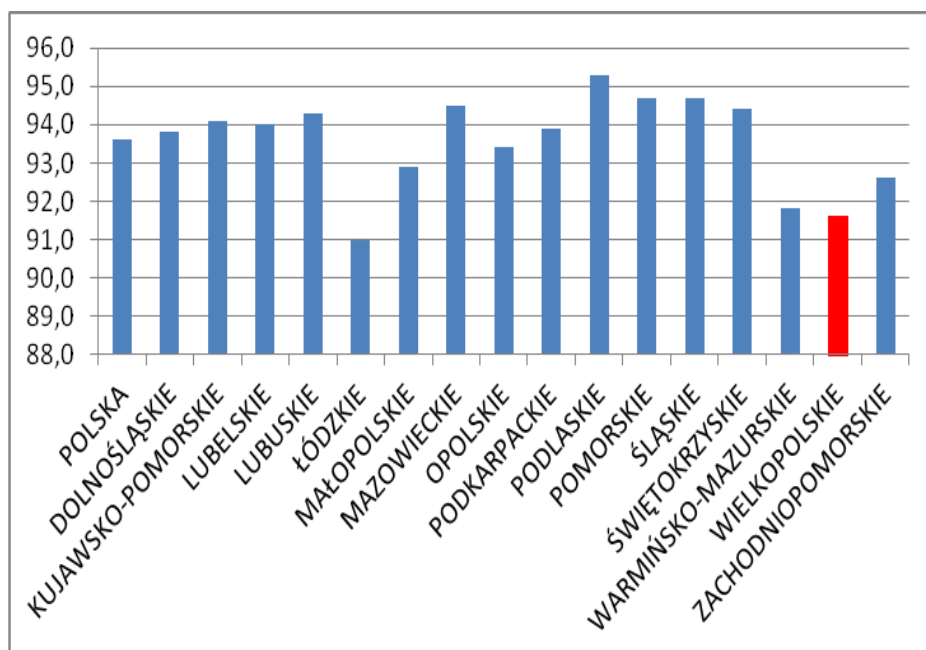
Udział przedsiębiorstw wykorzystujących Internet w kontaktach z administracją publiczną - benchmarking



Źródło: opracowanie własne WOI.

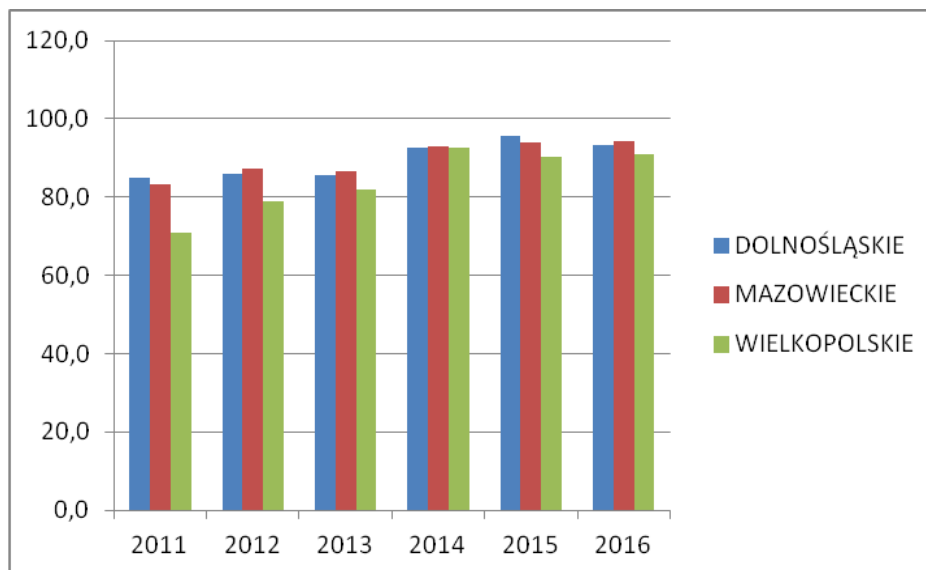
W kontaktach z administracją publiczną Internet wykorzystywało najwięcej przedsiębiorstw usytuowanych w województwie mazowieckim, gdzie w 2015 roku nastąpił wzrost wskaźnika o 0,5p.p. Wielkopolska zajmuje trzecie miejsce z wyjątkiem roku 2013, kiedy to wyprzedziła Dolnośląskie.

Udział przedsiębiorstw wykorzystujących Internet w kontaktach z administracją publiczną – zróżnicowanie międzyregionalne



Źródło: opracowanie własne WOI.

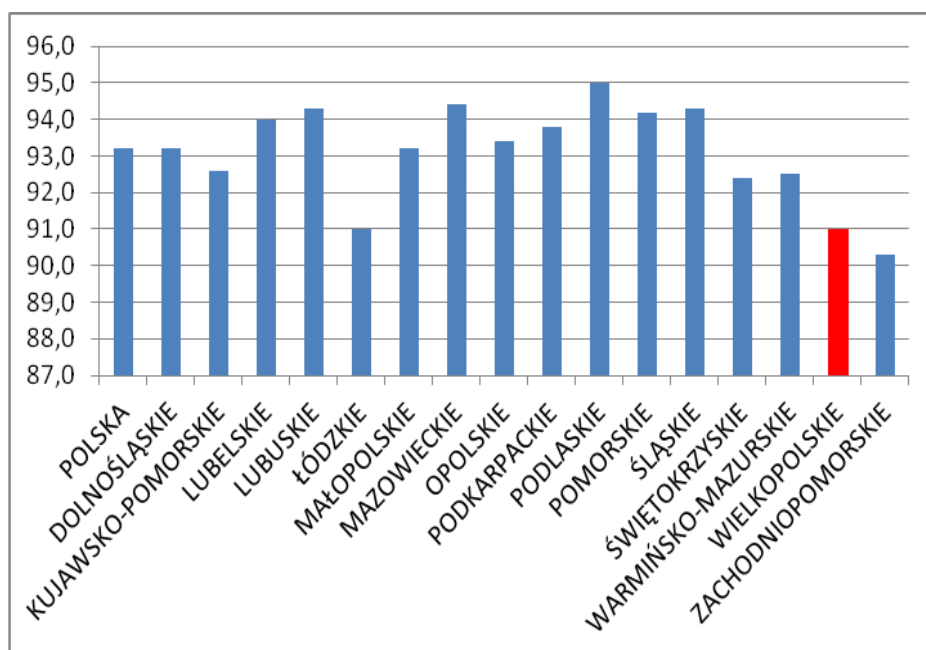
Udział przedsiębiorstw posiadających szerokopasmowy dostęp do Internetu - benchmarking



Źródło: opracowanie własne WOI.

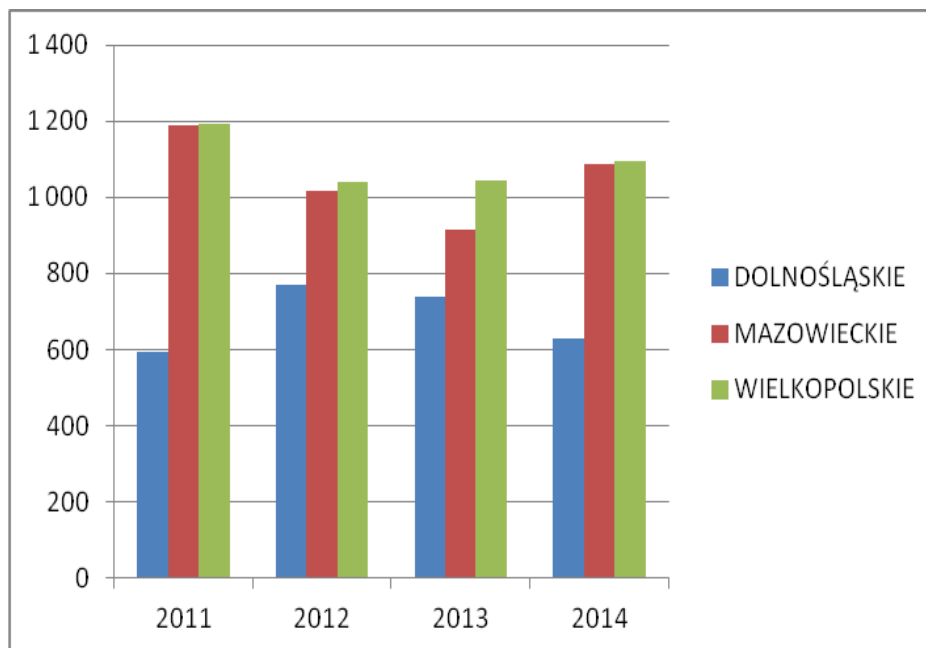
W procentowym udziale przedsiębiorstw posiadających szerokopasmowy dostęp do Internetu region wielkopolski plasuje się na trzecim miejscu. Jedynie w 2014 roku wartości wskaźnika we wszystkich województwach były zbliżone.

Udział przedsiębiorstw posiadających szerokopasmowy dostęp do Internetu – zróżnicowanie międzyregionalne



Źródło: opracowanie własne WOI.

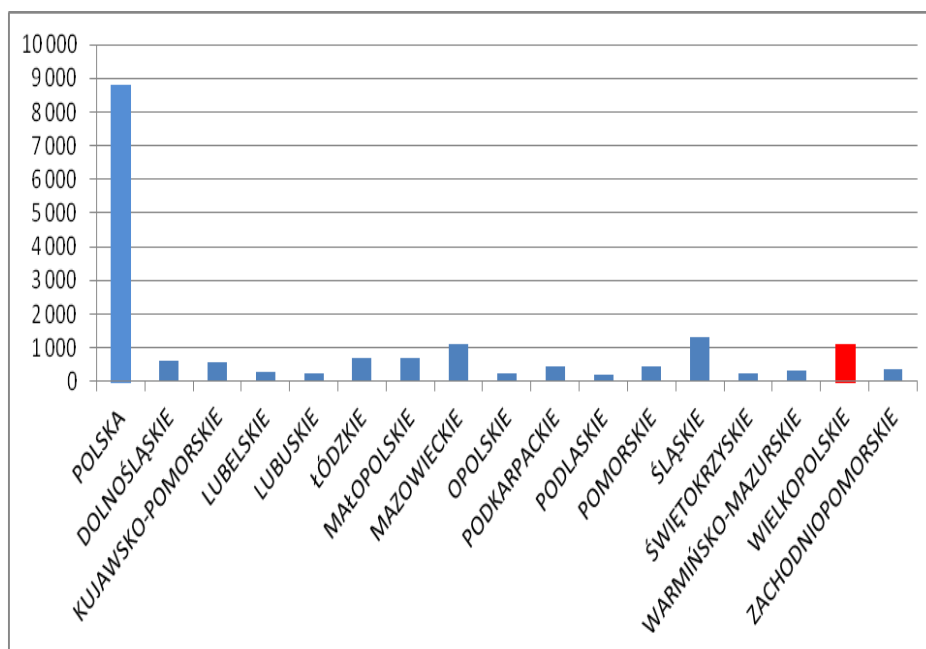
Przedsiębiorstwa, które posiadały środki automatyzacji procesów produkcyjnych - benchmarking



Źródło: opracowanie własne WOI.

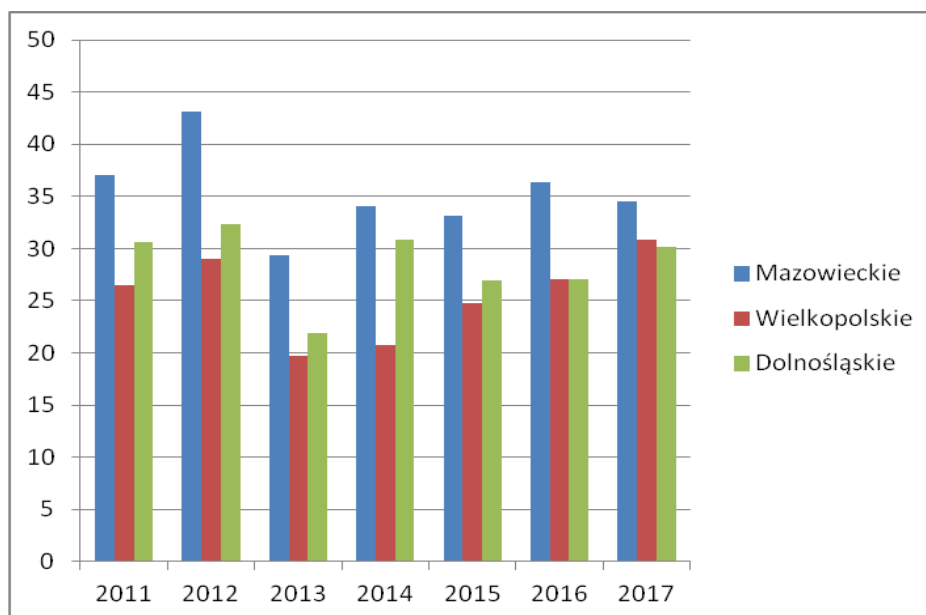
Pod względem liczby przedsiębiorstw posiadających środki automatyzacji procesów produkcyjnych Wielkopolska zajmowała w latach 2011-2014 pierwsze miejsce wyprzedzając nieznacznie województwo mazowieckie i w stopniu znacznym dolnośląskie.

Przedsiębiorstwa, które posiadały środki automatyzacji procesów produkcyjnych – zróżnicowanie międzyregionalne



Źródło: opracowanie własne WOI.

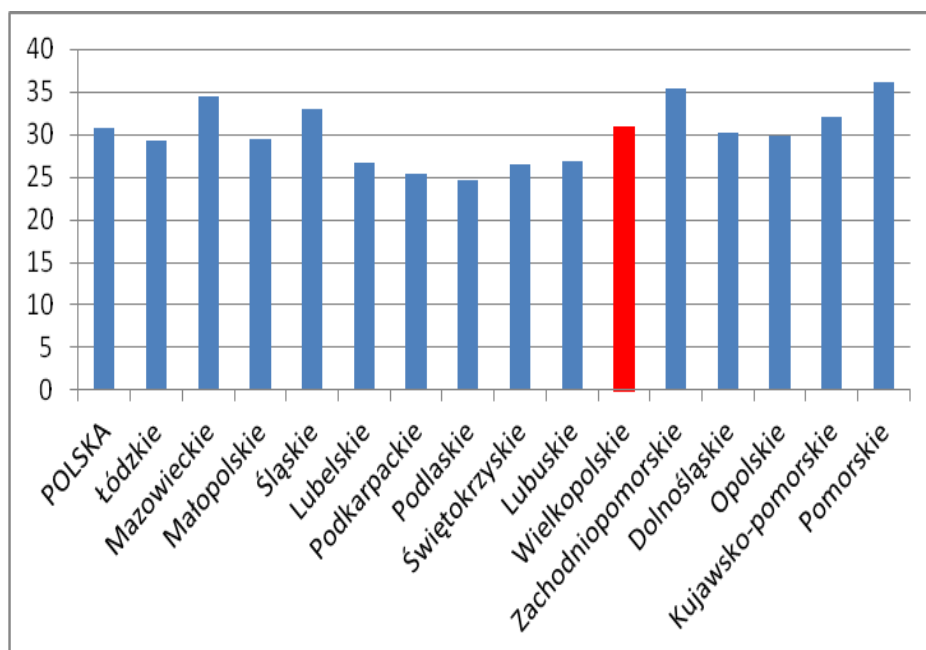
Odsetek osób korzystających z Internetu w kontaktach z administracją publiczną - benchmarking



Źródło: opracowanie własne WOI.

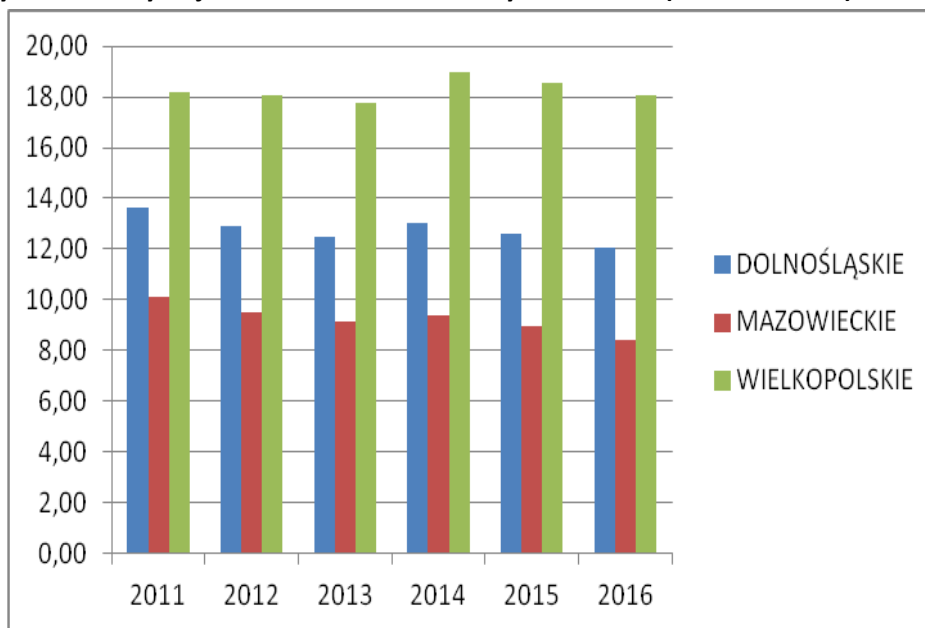
W kontaktach z administracją publiczną z Internetu najchętniej korzystali w 2017 roku mieszkańcy województwa mazowieckiego, a następnie wielkopolskiego i dolnośląskiego. W Wielkopolsce po zdecydowanym spadku w 2013 roku odnotowano wzrost wskaźnika, który w 2017 był najwyższy od 2011 roku i uplasował region na drugim miejscu.

Odsetek osób korzystających z Internetu w kontaktach z administracją publiczną – zróżnicowanie międzyregionalne



Źródło: opracowanie własne WOI.

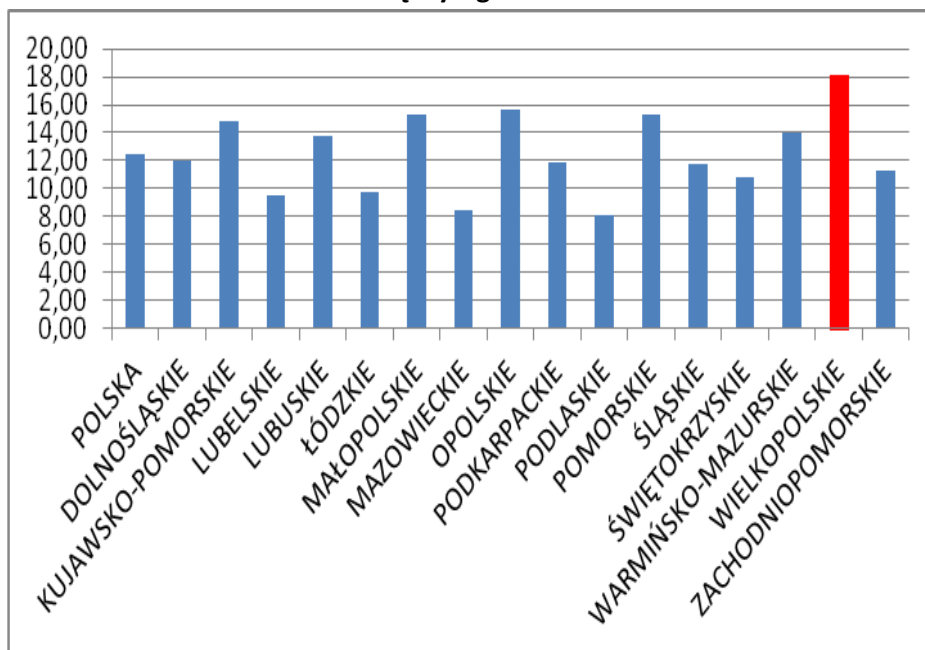
Współczynnik skolaryzacji netto - zasadnicze szkoły zawodowe (wiek 16-18 lat) - benchmarking



Źródło: opracowanie własne WOI.

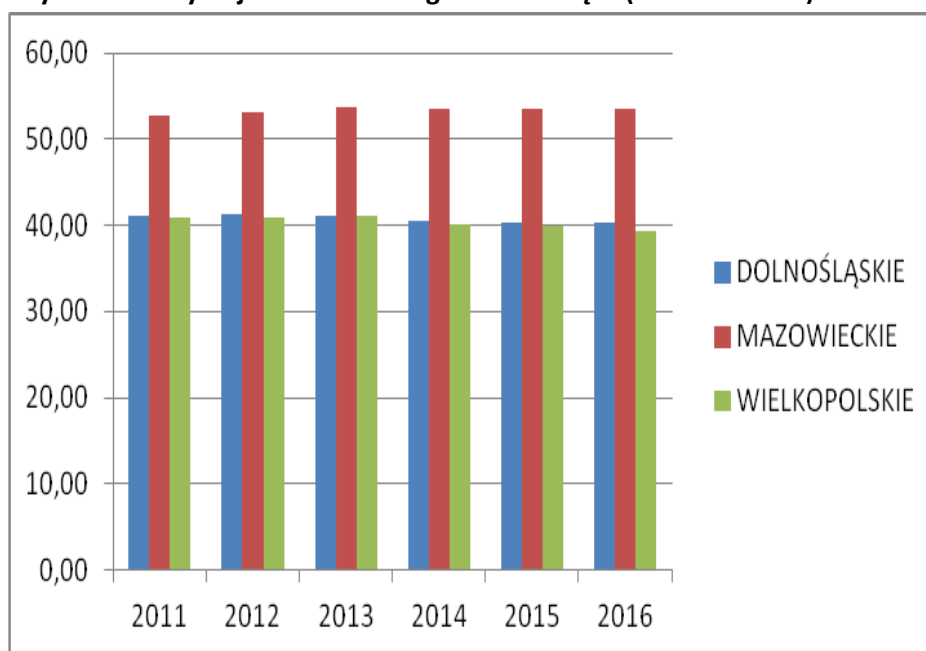
W procentowym ujęciu współczynnika skolaryzacji netto dotyczącym zasadniczych szkół zawodowych (wiek 16-18 lat) Wielkopolska znacząco wyprzedzała Dolnośląskie i Mazowieckie. W ostatnich dwóch analizowanych latach obserwuje się nieznaczny spadek wskaźnika podobnie jak w porównywanych regionach.

Współczynnik skolaryzacji netto - zasadnicze szkoły zawodowe (wiek 16-18 lat) – zróżnicowanie międzyregionalne



Źródło: opracowanie własne WOI.

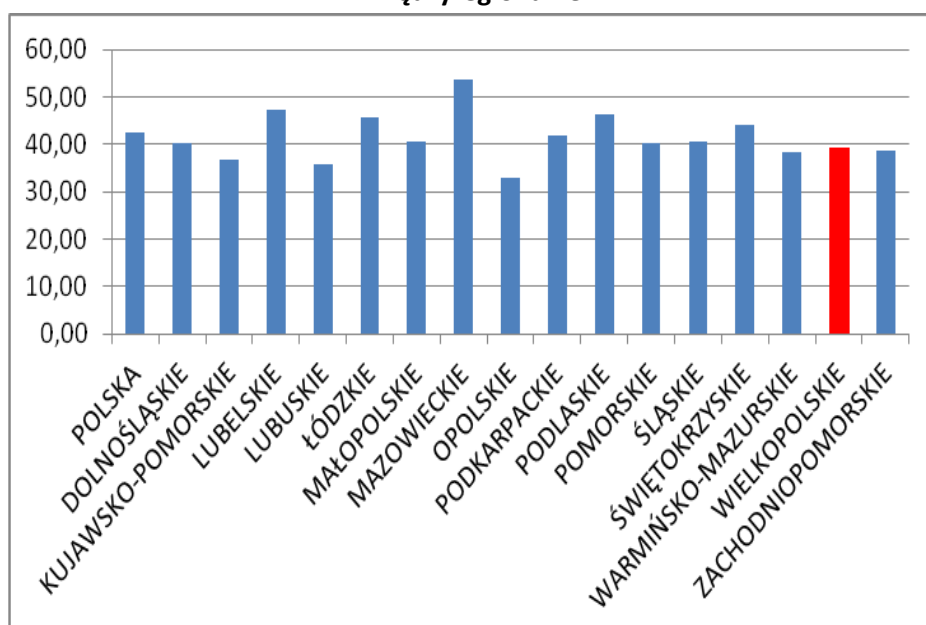
Współczynnik skolaryzacji netto - licea ogólnokształcące (wiek 16-18 lat) - benchmarking



Źródło: opracowanie własne WOI.

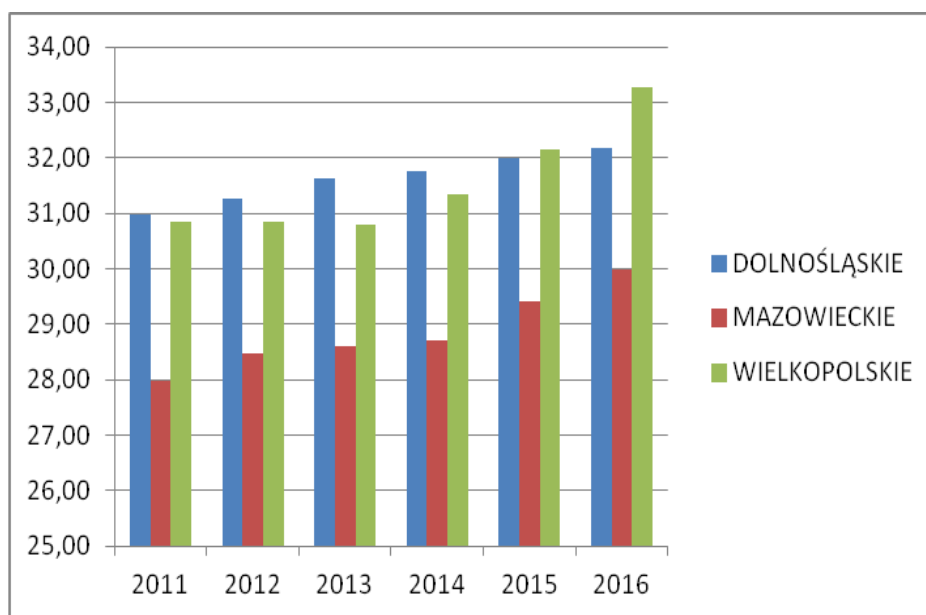
W procentowym ujęciu współczynnika skolaryzacji netto dotyczącego liceów ogólnokształcących (wiek 16-18 lat) Mazowieckie wyprzedziło Wielkopolskie i Dolnośląskie pozostające na prawie tym samym poziomie w ciągu sześciu analizowanych lat, przy czym w województwie mazowieckim w omawianym okresie brakowało również wyraźnego trendu rosnącego.

Współczynnik skolaryzacji netto - licea ogólnokształcące (wiek 16-18 lat) – zróżnicowanie międzyregionalne



Źródło: opracowanie własne WOI.

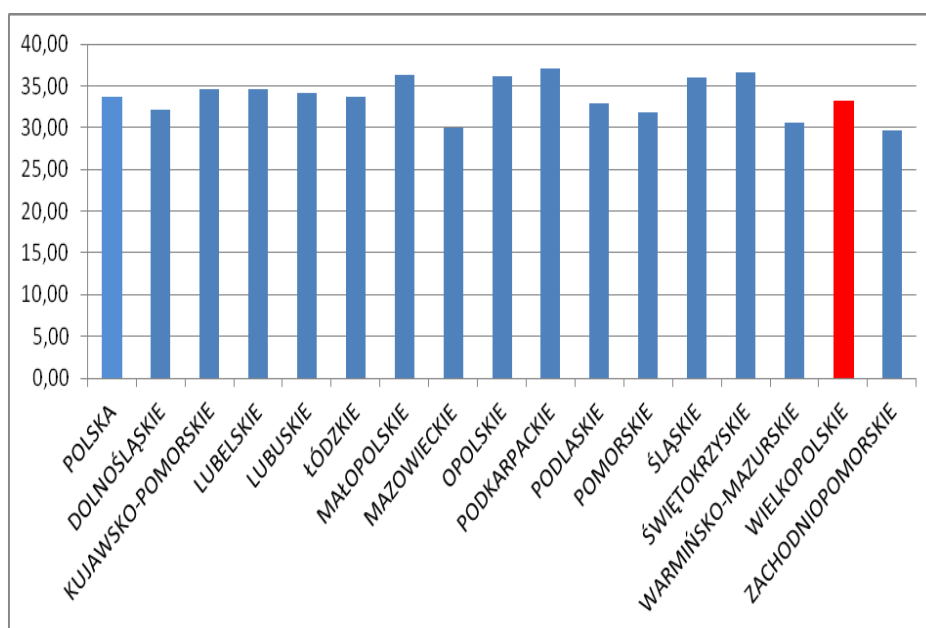
**Współczynnik skolaryzacji netto - szkoły zawodowe (bez zasadniczych zawodowych)
i ogólnozawodowe (wiek 16-18 lat) - benchmarking**



Źródło: opracowanie własne WOI.

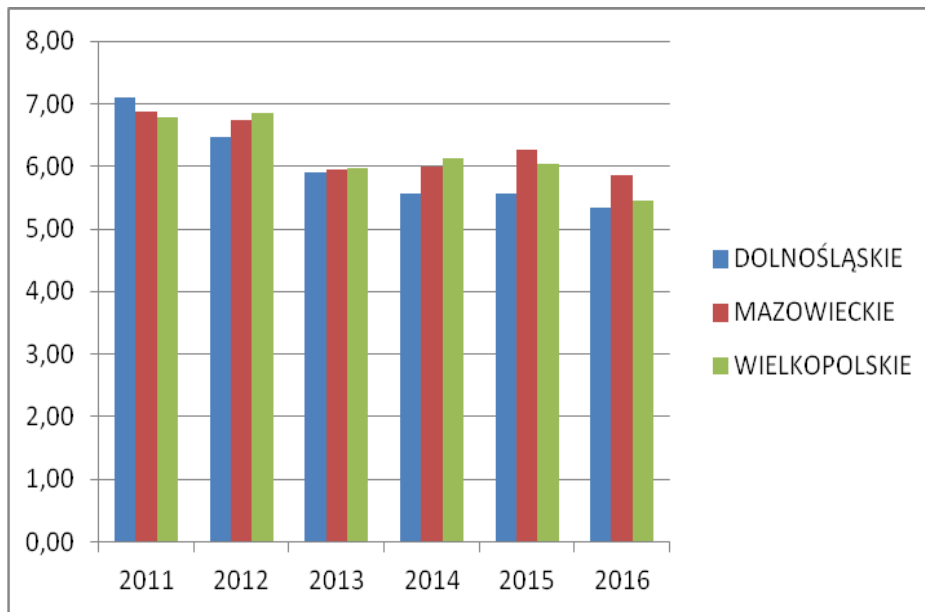
W procentowym ujęciu współczynnika skolaryzacji netto dotyczącego szkół zawodowych (bez zasadniczych zawodowych) i ogólnozawodowych (wiek 16-18 lat) Wielkopolskie znacznie wyprzedziło w 2016 roku Dolnośląskie i Mazowieckie. W omawianym okresie we wszystkich trzech regionach zauważalny jest trend rosnący.

**Współczynnik skolaryzacji netto - szkoły zawodowe (bez zasadniczych zawodowych)
i ogólnozawodowe (wiek 16-18 lat) – różnicowanie międzyregionalne**



Źródło: opracowanie własne WOI.

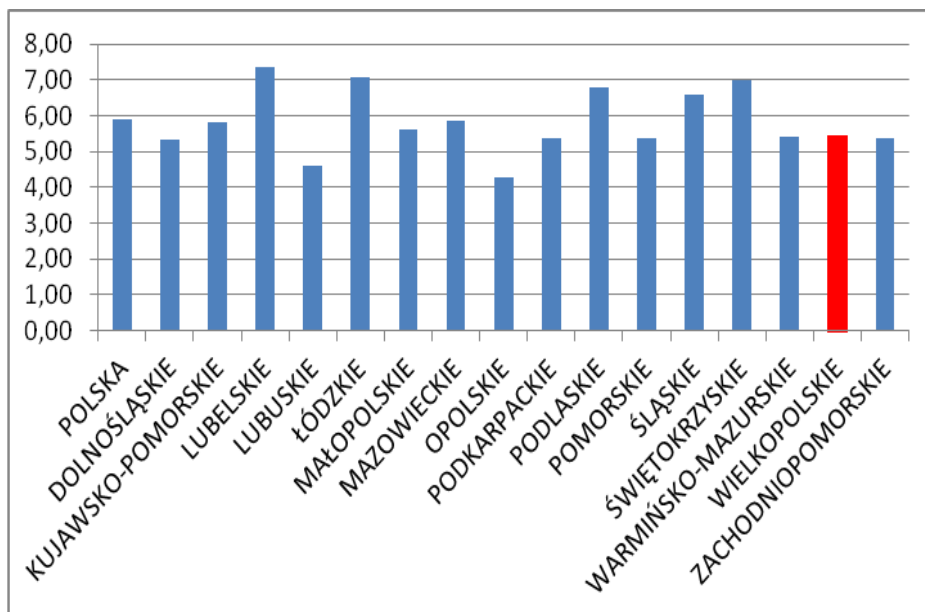
Współczynnik skolaryzacji netto - szkoły policealne (wiek 19 - 21 lat) - benchmarking



Źródło: opracowanie własne WOI.

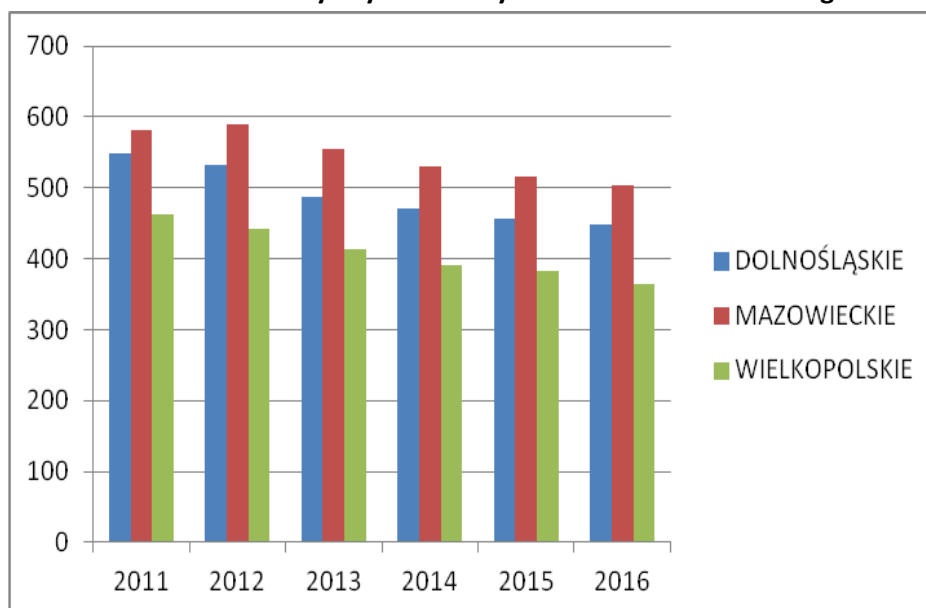
W procentowym ujęciu współczynnika skolaryzacji netto dotyczącego szkół policealnych (wiek 19-21 lat) Wielkopolska zajmuje drugie miejsce po Mazowieckiem. W porównaniu z 2014 rokiem w województwie wielkopolskim odnotowano obniżony poziom wskaźnika w 2015 i następnie w 2016 roku.

Współczynnik skolaryzacji netto - szkoły policealne (wiek 19 - 21 lat) – zróżnicowanie międzyregionalne



Źródło: opracowanie własne WOI.

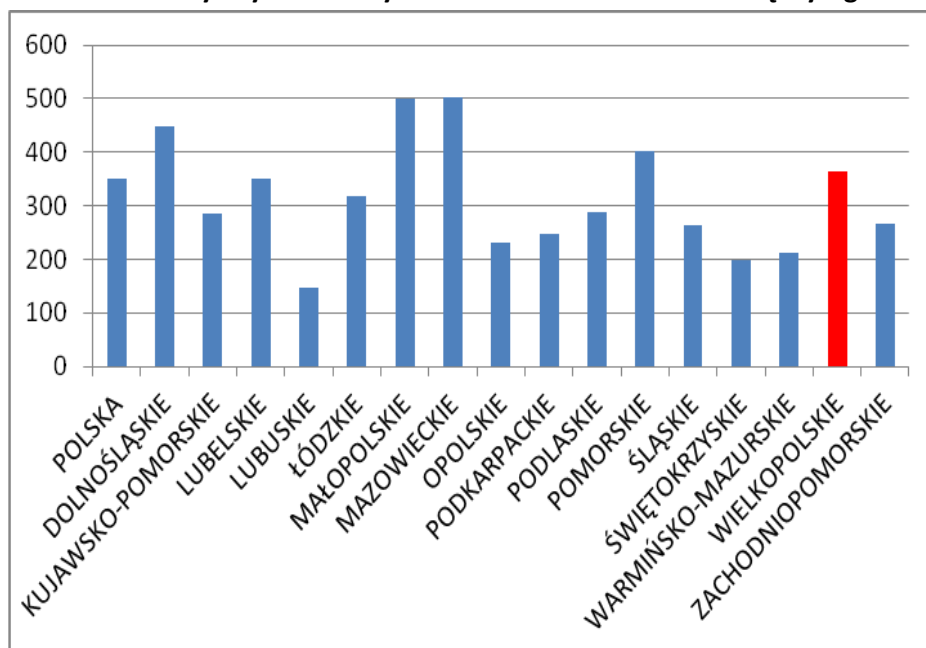
Studenci szkół wyższych na 10 tys. ludności - benchmarking



Źródło: opracowanie własne WOI.

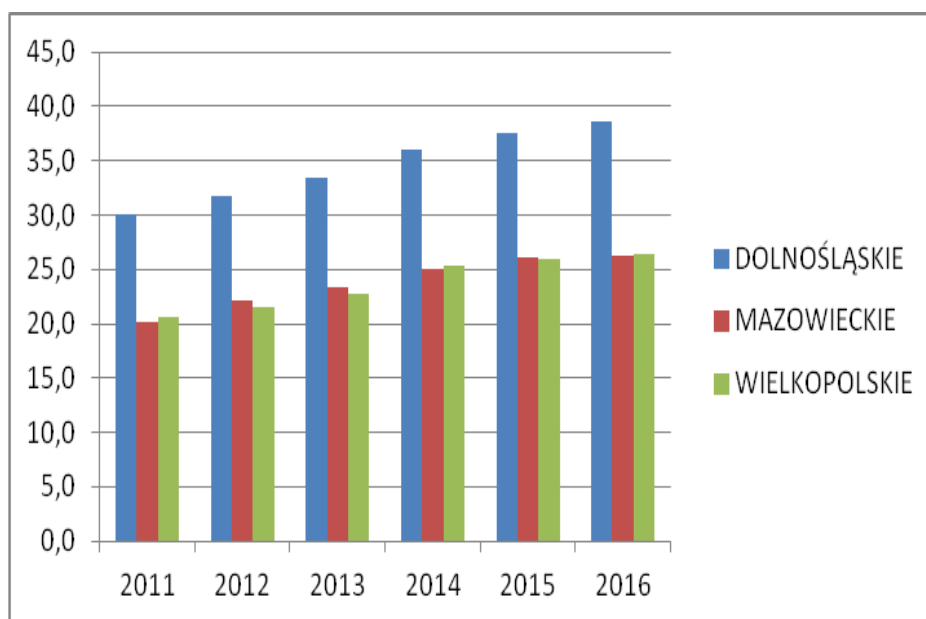
Pod względem liczby studentów szkół wyższych na 10 tysięcy ludności najwyższy wskaźnik uzyskało województwo mazowieckie, a w następnej kolejności dolnośląskie i wielkopolskie. Ponadto zauważalny był trend spadkowy liczby studentów we wszystkich trzech regionach.

Studenci szkół wyższych na 10 tys. ludności – zróżnicowanie międzyregionalne



Źródło: opracowanie własne WOI.

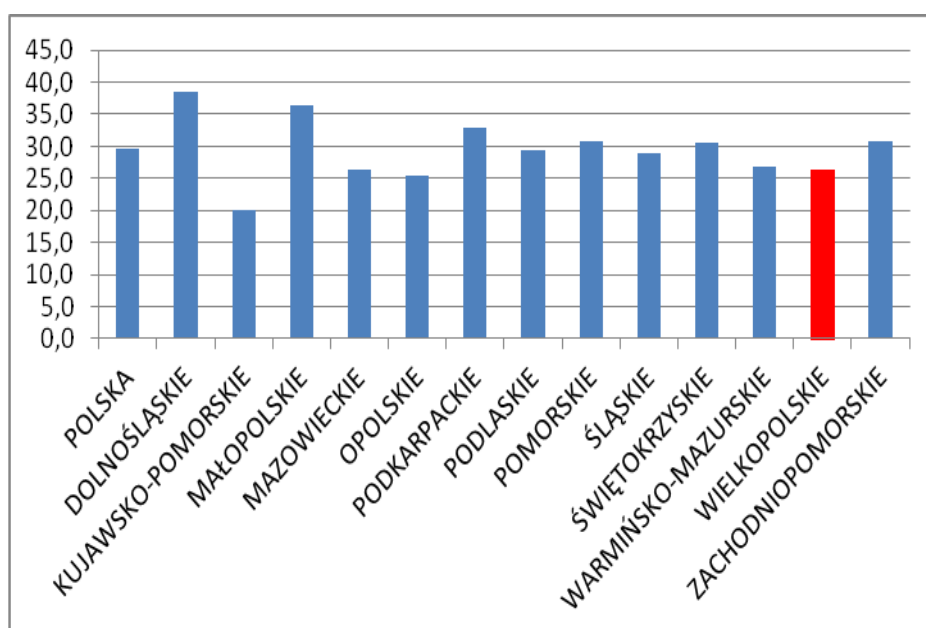
Odsetek studiujących na kierunkach technicznych i przyrodniczych (bez cudzoziemców) - benchmarking



Źródło: opracowanie własne WOI.

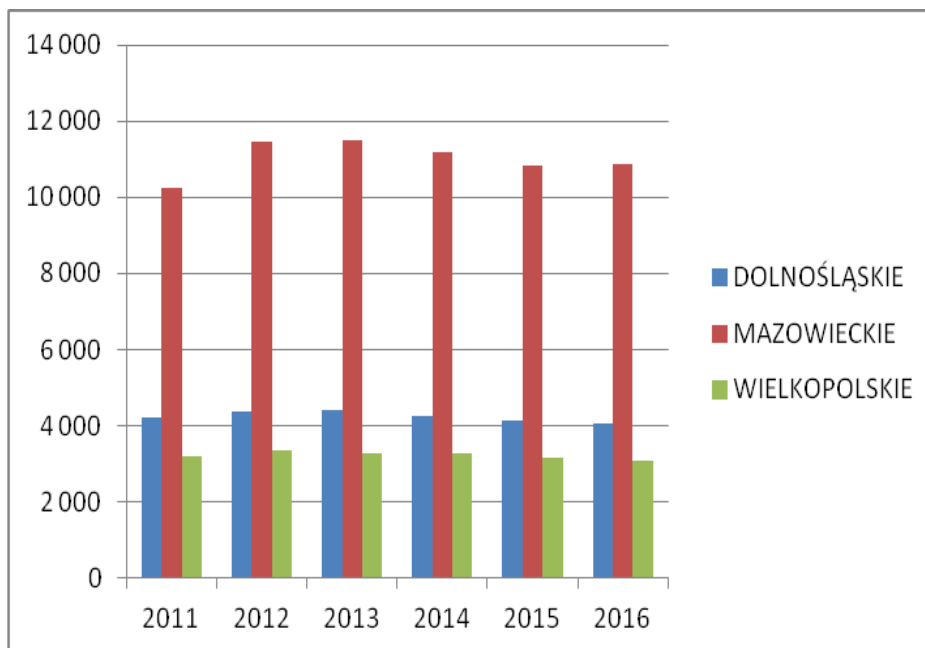
Pod względem odsetka studiujących na kierunkach technicznych i przyrodniczych (bez cudzoziemców) Dolnośląskie w analizowanych latach 2011-2016 wyprzedzało województwo wielkopolskie i mazowieckie. We wszystkich regionach zauważalny był trend rosnący. W 2016 roku Wielkopolskie wyprzedziło nieznacznie Mazowieckie.

Odsetek studiujących na kierunkach technicznych i przyrodniczych (bez cudzoziemców) – zróżnicowanie międzyregionalne



Źródło: opracowanie własne WOI.

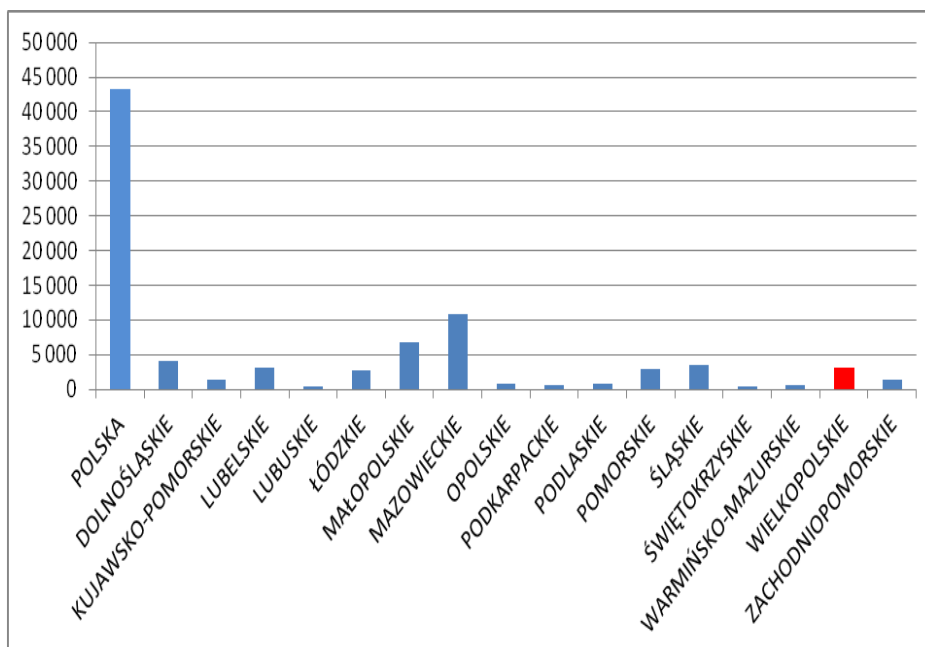
Uczestnicy studiów doktoranckich - benchmarking



Źródło: opracowanie własne WOI.

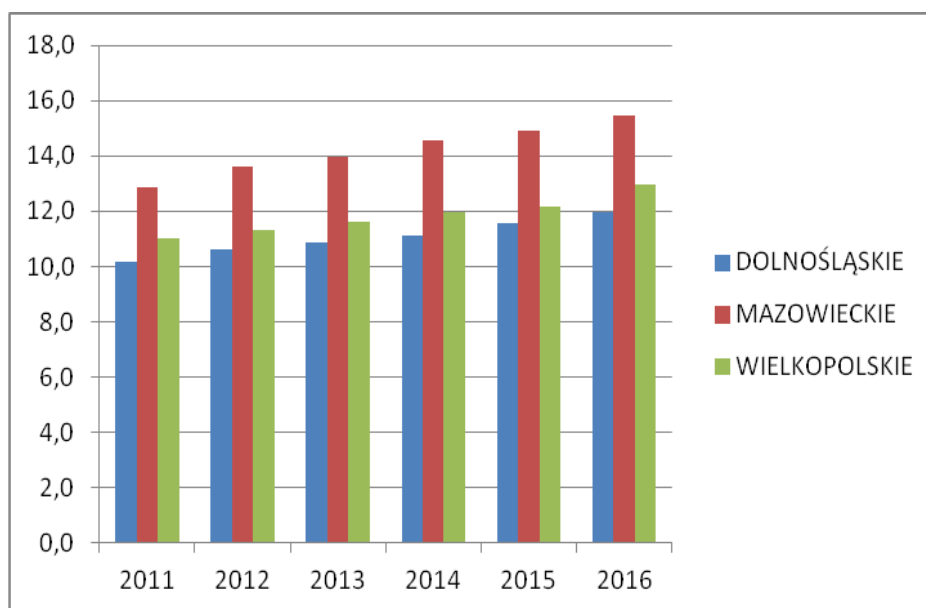
Najwięcej uczestników studiów doktoranckich odnotowało, ze zdecydowaną przewagą, województwo mazowieckie, następnie dolnośląskie i wielkopolskie. Liczba doktorantów w latach 2011-2016 pozostawała w porównywanych regionach na podobnym poziomie.

Uczestnicy studiów doktoranckich – zróżnicowanie międzyregionalne



Źródło: opracowanie własne WOI.

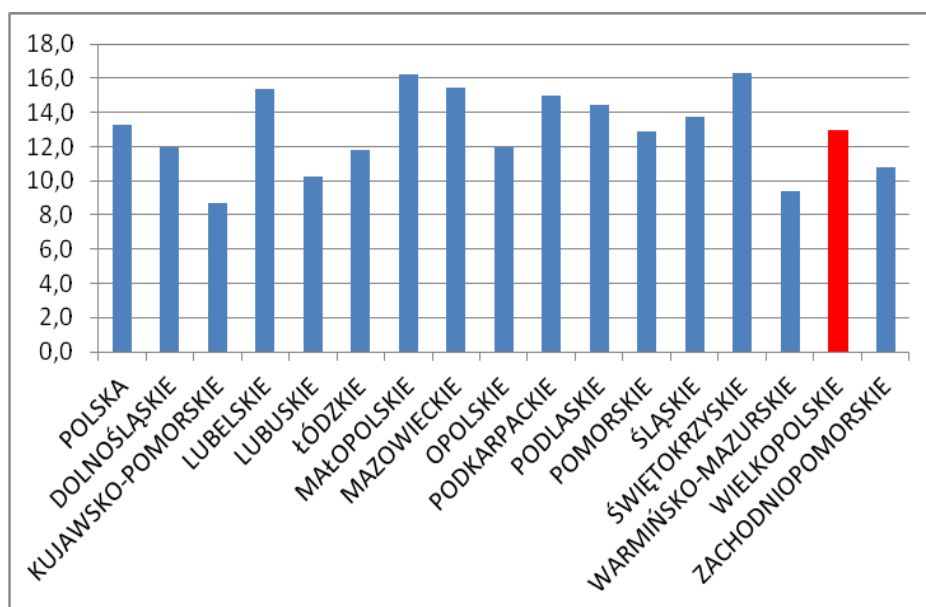
Odsetek bezrobotnych zarejestrowanych wg poziomu wykształcenia z wykształceniem wyższym - benchmarking



Źródło: opracowanie własne WOI.

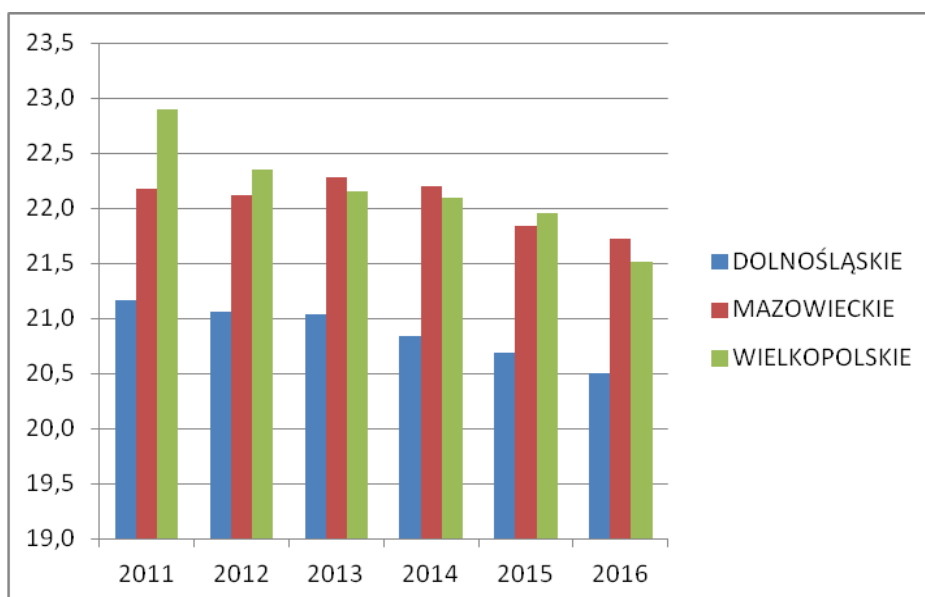
Największy odsetek bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia z wykształceniem wyższym zanotowano w Mazowieckim, następnie w Wielkopolskim i Dolnośląskim, przy czym wartości wskaźnika wykazywały tendencję rosnącą w poszczególnych latach.

Odsetek bezrobotnych zarejestrowanych wg poziomu wykształcenia z wykształceniem wyższym – zróżnicowanie międzyregionalne



Źródło: opracowanie własne WOI.

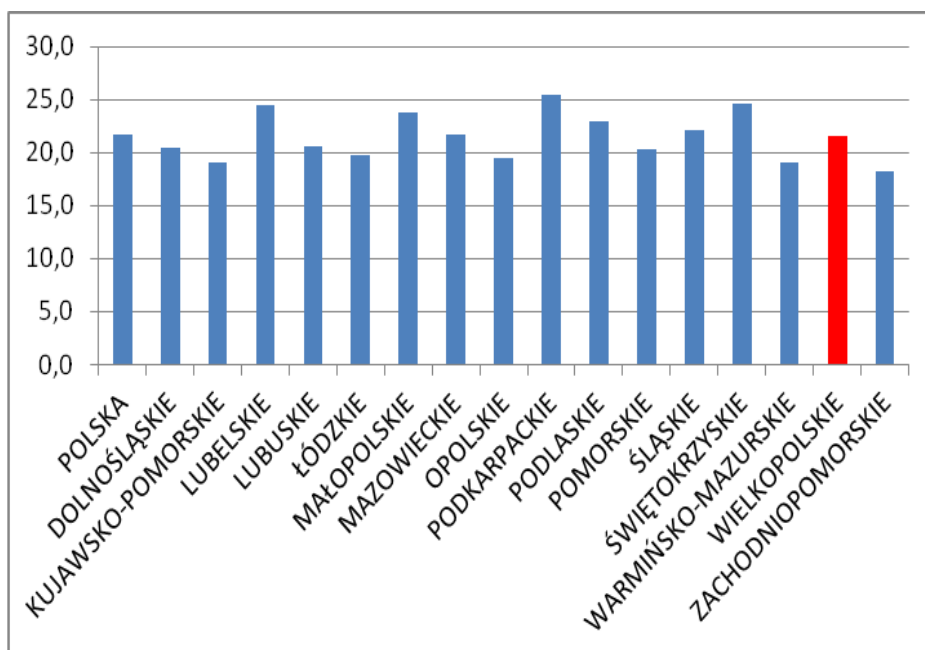
Odsetek bezrobotnych zarejestrowanych wg poziomu wykształcenia z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym - benchmarking



Źródło: opracowanie własne WOI.

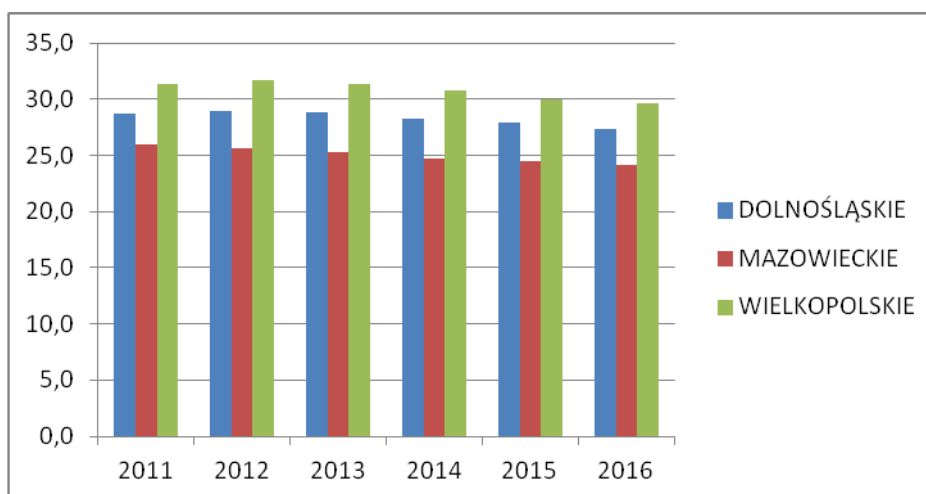
Największy odsetek bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym zanotowano w regionie wielkopolskim i mazowieckim, a najmniejszy w dolnośląskim, gdzie zauważalny był podobnie jak w Wielkopolsce spadek wartości wskaźnika.

Odsetek bezrobotnych zarejestrowanych wg poziomu wykształcenia z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – różnicowanie międzyregionalne



Źródło: opracowanie własne WOI.

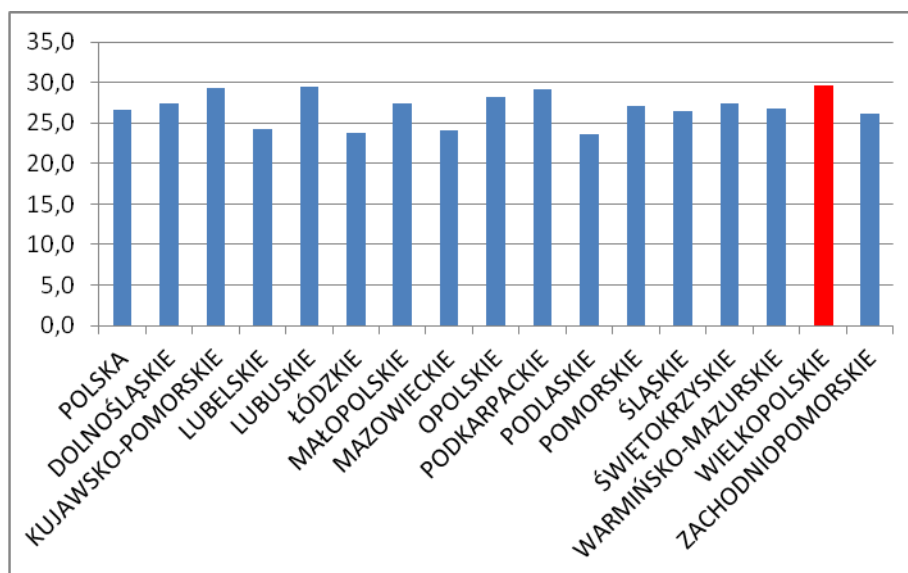
Odsetek bezrobotnych zarejestrowanych wg poziomu wykształcenia z wykształceniem zasadniczym zawodowym - benchmarking



Źródło: opracowanie własne WOI.

Największy odsetek bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia z wykształceniem zasadniczym zawodowym zanotowano w Wielkopolsce. Na kolejnych miejscach plasowało się Dolnośląskie i Mazowieckie. Widoczny był bardzo powolny spadek wartości tego wskaźnika w poszczególnych regionach.

Odsetek bezrobotnych zarejestrowanych wg poziomu wykształcenia z wykształceniem zasadniczym zawodowym – zróżnicowanie międzyregionalne



Źródło: opracowanie własne WOI.

1.3.7. Komentarz do porównania województw

Materiały, które posłużyły do opracowania rozdziału dotyczącego benchmarkingu, z uwagi na dostępność danych, pochodzą z różnych lat.

Wielkopolska w porównaniu z województwem mazowieckim i dolnośląskim w przypadku sześciu monitorowanych wskaźników odnotowało najwyższe poziomy wskaźników:

- PKB brutto na jednego mieszkańca (2015 r.),
- udziału przedsiębiorstw stosujących automatyczną wymianę danych z podmiotami zewnętrznymi (2012 r.),
- przedsiębiorstw, które posiadały środki automatyzacji procesów produkcyjnych (2014 r.),
- współczynnika skolaryzacji netto (relacja liczby osób - w danej grupie wieku - uczących się - stan na początku roku szkolnego - na danym poziomie kształcenia do liczby ludności - stan w dniu 31 XII - w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania) – zasadnicze szkoły zawodowe (2016 r.),
- współczynnika skolaryzacji netto – szkoły zawodowe (bez zasadniczych zawodowych) i ogólnozawodowe (2016 r.),
- odsetka bezrobotnych zarejestrowanych wg poziomu wykształcenia z wykształceniem zasadniczym zawodowym (2016 r.).

W przypadku siedmiu wskaźników województwo wielkopolskie zajmuje 2. Lokatę pod kątem wartości wskaźników:

- Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów innowacyjnych w przychodach netto ze sprzedaży ogółem w przedsiębiorstwach przemysłowych z sekcji przetwórstwo przemysłowe (2016 r.),
- Współczynnik skolaryzacji netto - szkoły policealne (2016 r.),
- Odsetek bezrobotnych zarejestrowanych wg poziomu wykształcenia z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (2016 r.),
- Zgłoszone wynalazki krajowe w UPRP (2016 r.),
- Zgłoszone wzory użytkowe w UPRP (2016 r.),
- Odsetek osób korzystających z Internetu w kontaktach z administracją publiczną (2017 r.),
- Odsetek bezrobotnych zarejestrowanych wg poziomu wykształcenia z wykształceniem wyższym (2016 r.),

Mazowieckie i Dolnośląskie wyprzedziło Wielkopolskę w szesnastu wskaźnikach, takich jak:

- Przedsiębiorstwa innowacyjne przemysłowe wg rodzajów wprowadzonych innowacji i klas wielkości (2016 r.),
- Udział przedsiębiorstw posiadających stronę internetową spełniającą funkcję prezentacji katalogów, wyrobów lub cenników (2016 r.),

- Udział województwa w krajowych nakładach na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach (2016 r.),
- Nakłady wewnętrzne na B+R w relacji do PKB (2015 r.),
- Nakłady wewnętrzne na B+R na 1 mieszkańca (2016 r.)
- Udział nakładów na działalność B+R finansowanych z sektora przedsiębiorstw w nakładach na działalność B+R ogółem (2016 r.),
- Przedsiębiorstwa, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w % ogółu przedsiębiorstw (2016 r.),
- Udzielone patenty krajowe (2016 r.),
- Udzielone prawa ochronne w UPRP (2016 r.),
- Udział przedsiębiorstw posiadających dostęp do Internetu (2016 r.),
- Udział przedsiębiorstw wykorzystujących Internet w kontaktach z administracją publiczną (2015 r.),
- Udział przedsiębiorstw posiadających szerokopasmowy dostęp do Internetu (2016 r.),
- Współczynnik skolaryzacji netto – licea ogólnokształcące (2016 r.),
- Studenci szkół wyższych na 10 tys. ludności (2016 r.),
- Odsetek studiujących na kierunkach technicznych i przyrodniczych (bez cudzoziemców) (2016 r.),
- Uczestnicy studiów doktoranckich (2016 r.).

Tabele do analizy porównawczej Wielkopolski ze wszystkimi województwami, zawierające szczegółowe dane, znajdują się w Załączniku nr 8 do niniejszego raportu.

2. Podsumowanie i wnioski

Niniejszy raport obejmuje działania, które zostały zrealizowane w cyklu rocznym od momentu rozpoczęcia 2017 roku. Tak jak podkreślano w Raporcie otwarcia, układ prezentacji danych ma charakter stały, stąd w raporcie za 2017 rok można ocenić postęp wdrażania strategii w drugim roku jej realizacji. Analiza zawartego w Raporcie materiału pozwala na sformułowanie pierwszych wniosków.

2.1 W obszarze monitorowania programów strategicznych RIS3

Niniejszy raport w części dot. monitorowania programów strategicznych prezentuje dane pozyskane w ramach realizowanego na potrzeby obowiązującej RIS3 procesu ustalenia wartości wskaźników produktu i rezultatu dla poszczególnych celów operacyjnych (w Raporcie Otwarcia przyjęto wartości wyjściowe równe 0). Przygotowane i na bieżąco uaktualniane karty wskaźników, posłużyły do zebrania powyższych danych, a w konsekwencji umożliwią analizowanie wartości ww. wskaźników w latach następnych (Załącznik nr 1 do niniejszego raportu).

W odniesieniu do przyjętych w Raporcie Otwarcia wartości bazowych na poziomie 0 można stwierdzić, iż w 2017 roku odnotowano postęp w ramach realizacji wszystkich sześciu programów strategicznych RIS3. W efekcie przeprowadzonego w 2017 roku procesu monitorowania udało się ustalić i potwierdzić wiarygodne źródła informacji, dostarczające regularnie danych niezbędnych do

wyliczenia w danym roku wartości 144 ze 173 wskaźników (83,2%). Obecnie 29 wskaźników (zarówno kontekstowych, produktu jak i rezultatu), najczęściej z uwagi na brak danych w ramach statystyki publicznej, jest niedostępnych.

Warto również podkreślić, iż dla niektórych wskaźników pomimo ustalonego w kartach wskaźników źródła pozyskiwania danych niemożliwe było wyliczenie wartości za 2016 rok. Wynika to np. z przyjętego harmonogramu naborów (WRPO 2014+), nie uwzględniającego w danym roku konkursów w ramach działań/poddziałów powiązanych z realizacją konkretnego programu/celu RIS3. Inną przyczyną jest konieczność oparcia się na badaniach realizowanych cyklicznie raz na kilka lat.

Dodatkowo w ramach podsumowania prac nad niniejszym raportem można stwierdzić, iż raz ustanowiony system i stosowane mechanizmy należy na bieżąco udoskonalać. Przykładem tego typu działań była próba zaproponowania wskaźników alternatywnych dla niedostępnych obecnie wskaźników produktu lub rezultatu).

Doświadczenia związane z pozyskaniem danych do zmonitorowania programów strategicznych za 2017 rok potwierdzają, iż powodzenie tego procesu jest silnie zależne od woli współpracy licznych podmiotów zewnętrznych takich jak np. poszczególne ministerstwa, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Punkty Kontaktowe różnych programów UE, partnerzy sieci Wielkopolskiego Regionalnego Obserwatorium Terytorialnego itp.

Ponadto, zważywszy na fakt, iż w Raporcie za 2015 rok przyjęto zerowe wartości początkowe wskaźników produktu i rezultatu niemożliwym jest wskazanie na obecnym etapie kierunków zmian poszczególnych mechanizmów. Prowadzone w kolejnych latach działania monitorujące, w tym dodatkowe analizy i badania, pozwolą na wskazanie obszarów wymagających aktualizacji. Poniżej zaprezentowano podsumowanie wybranych programów strategicznych RIS3 w 2017, w ramach, których zaobserwowano największe zmiany wartości wskaźników.

I Program strategiczny RIS3 „Innowacyjny Urząd” – analiza wskaźników

Analizując wskaźniki kontekstowe w I Programie strategicznym „Innowacyjny Urząd” można zauważyć niewielki spadek (0,4%) udziału województwa w krajowych nakładach na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach w porównaniu do roku 2016. W przypadku celu strategicznego 2 „Koordynacja realizacji polityki innowacyjnej oraz wizji strategicznej dla obszarów specjalizacji” w przypadku wskaźnika kontekstowego zastosowano wskaźnik alternatywny, który w roku 2017 wyniósł 22 663 przedsiębiorstw czyli w porównaniu do roku 2016 wzrósł o ponad 2000 przedsiębiorstw. Pozwala to stwierdzić, iż w Wielkopolsce coraz więcej przedsiębiorstw wprowadza i inwestuje w innowacje produktowe lub procesowe. Analizując kolejny wskaźnik kontekstowy czyli „Promowanie promocji i komunikacji na zewnątrz” można zauważyć, że więcej MŚP wprowadzających innowacje zatrudnia od 50-249 pracowników (średnie przedsiębiorstwo). W roku 2017 wartość wskaźnika wyniosła 30,41 i jest tylko o 0,29 mniejsza od wartości prognozowanej na rok 2018. W małych przedsiębiorstwach odsetek przedsiębiorstw wprowadzających innowacje produktowe i procesowe spada, na co może mieć wpływ brak wykwalifikowanej kadry pracowniczej, brak funduszy oraz obawy przed wprowadzeniem zmian w przedsiębiorstwie sygnalizowane podczas prac Grup Roboczych w obszarach poszczególnych inteligentnych specjalizacji.

Zadowalającym wynikiem jest wzrost zarówno wskaźnika produktu jak i rezultatu dotyczącego współpracy międzydepartamentowej, upowszechniania wiedzy nt. działań innowacyjnych jak i proinnowacyjnych zamówień publicznych. (cel operacyjny 1.1),

W roku 2017 odnotowano znaczny wzrost przeprowadzonych analiz dotyczących trendów i prognoz. Wskaźnik rezultatu dotyczący liczby wdrożonych rekomendacji wyniósł 0 co może być spowodowane późniejszym terminem wdrożenia ww. rekomendacji związanym z aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego (cel operacyjny 3.4, 3.5).

Analizując dane otrzymane w roku 2017 dotyczące prowadzenia bazy wiedzy dla projektów/działań strategicznych zaobserwowano wzrost zarówno wskaźnika produktu jak i rezultatu, wzrósł również wskaźnik rezultatu mówiący o liczbie podmiotów angażujących się we współpracę w ramach programu/obszaru specjalizacji. Wpływ na wzrost tego wskaźnika mają spotkania członków Forum IS, Grup Roboczych Forum oraz członków Zespołu Międzydepartamentowego ds. IS. (cel operacyjny 2.1,2.2).

Zaobserwowano również wzrost liczby rekordów dotyczących przedsiębiorstw w bazie, związane jest to z ciągłymi pracami nad ulepszeniem narzędzia jakim dysponuje WOI w oparciu o bazę REGON. (cel operacyjny 2.3).

Z informacji uzyskanych z PARP dot. liczby usług rozwojowych dostępnych w bazie i oferowanych dla podmiotów z Wielkopolski odnotowano wzrost wskaźnika „Liczba usług w systemie” o prawie 4 tys. usług. (cel operacyjny 2.4).

Odnotowano również wzrost wskaźnika dot. kwoty potencjalnego finansowania działań strategicznych tj. o prawie 300 mln złotych i tym samym liczby beneficjentów z terenu Wielkopolski, którzy skorzystali ze zidentyfikowanych źródeł finansowania o prawie 300 beneficjentów. (cel operacyjny 2.5).

O prawie 100 osób wzrosła w 2017 roku liczba członków Grup Roboczych ds. IS co jest wynikiem bardzo zadowalającym i świadczy o dużym zaangażowaniu zarówno przedsiębiorców jak i naukowców w proces przedsiębiorczego odkrywania. (cel operacyjny 2.6)

Zaobserwowano w roku 2017 nieznaczny spadek (ok. 1000) liczby przedsiębiorstw rozumianych jako liczba uczestników szkoleń dla potencjalnych beneficjentów WRPO 2014+ oraz liczba wszystkich konsultacji w ramach sieci Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich w Wielkopolsce. (cel 2.7 rezultat)

W roku 2017 odnotowano znaczny spadek wskaźnika rezultatu liczba wejść na stronę internetową i obserwatorów w mediach społecznościowych co związane było z przebudową strony www.iw.org.pl, miało to również wpływ na zamieszczanie nowych informacji na stronie co odzwierciedla wskaźnik produktu dla celu 4.1.

Analizując cel operacyjny 4.2 działania PR i medialne dla wszystkich programów strategicznych i obszarów specjalizacji odnotowano znaczący wzrost liczby zrealizowanych działań o prawie

1 400 000 przy nieznacznym spadku liczby wszystkich konsultacji potencjalnych beneficjentów WRPO 2014+. (cel operacyjny 4.2).

W roku 2017 odnotowano jednocześnie o prawie 50% spadek liczby publikacji wyników przeprowadzonych badań, ekspertyz i analiz jednak w stosunku do liczby zrealizowanych analiz dotyczących trendów i prognoz (3.4 P.) wskaźnik ten jest zadawalający. (cel operacyjny 4.3).

W roku 2017 wzrosła o ponad 1 mln 300 tys. liczba podmiotów do których dotarła informacja o dostępnym wsparciu w ramach WRPO 2014+, wzrosła również liczba złożonych wniosków o dofinansowanie z WRPO 2014+ o prawie 2 000, co świadczy o dużym zainteresowaniu wielkopolskich przedsiębiorców, JST, uczelni wyższych, IOB środkami unijnymi. (program operacyjny 3.5).

Należy również zauważyć, że w całym I programie strategicznym RIS3 „Innowacyjny Urząd” 10 wskaźników (produktu bądź rezultatu) nie uległy zmianie w porównaniu do roku poprzedniego.

II Program strategiczny RIS3 „Innowacyjne przedsiębiorstwa” – analiza wskaźników

Analizując wskaźniki kontekstowe w II Programie strategicznym „Innowacyjne przedsiębiorstwa” można stwierdzić, że przy projektowaniu instrumentów polityki innowacyjnej większy nacisk powinien być kładziony na wspieranie innowacyjności.

Wskaźnik w ramach 1 celu strategicznego: „Wsparcie rozwoju przedsiębiorstw dostosowane do ich potrzeb” pokazuje, że większą skłonność do wprowadzania innowacji mają średnie przedsiębiorstwa, gdzie odsetek przedsiębiorstw wprowadzających innowacje wzrósł o 5,19%. Z kolei w przypadku mikro i małych przedsiębiorstw wskaźnik ten spadł o 16,8%. Zjawisko to świadczy o mniejszej skłonności mikro i małych przedsiębiorstw do podejmowania ryzyka ze względu np. na mniejszą stabilność finansową przy podejmowaniu bardziej ryzykownych przedsięwzięć i skalę działalności.

W przypadku celu strategicznego 2 ze względu na fakt, że wskaźnik kontekstowy jest niedostępny zastosowano wskaźnik alternatywny : „Liczba MŚP wprowadzających innowacje produktowe lub procesowe w ramach obszarów specjalizacji”, który w roku 2017 wzrósł o 0,2% w porównaniu do roku 2016. Oznacza to, że w Wielkopolsce występuje niewielka tendencja wzrostowa w liczbie przedsiębiorstw wprowadzających innowacje produktowe lub procesowe.

Skłonność do wprowadzania innowacji warunkuje poziom konkurencyjności wielkopolskich przedsiębiorstw monitorowany w ramach 3 celu strategicznego. Wskaźnik: „Udział przychodów ze sprzedaży produktów innowacyjnych na rynkach zagranicznych” zmalał o 61% w porównaniu do roku poprzedniego. Wejście na rynki międzynarodowe wymaga dużych nakładów i podjęcia dużego ryzyka. Dlatego Samorząd Województwa Wielkopolskiego od lat wspiera internacjonalizację wielkopolskich przedsiębiorstw.

Reasumując innowacyjność wielkopolskich przedsiębiorstw wymaga większego wsparcia z różnych źródeł finansowania (źródła finansowania zostały opisane w punkcie 1.2 rozdziału I). Kluczowa byłoby tutaj rola punktów informacyjnych posiadających informacje na temat programów o różnym zakresie

działania (regionalnym, krajowym, międzynarodowym). Niezwykle istotną rolę odgrywają tutaj działania Samorządu zmierzające do ułatwienia przedsiębiorcom wchodzenia na rynki zagraniczne.

V Program strategiczny RIS3 „Proinnowacyjny samorząd lokalny” – analiza wskaźników

Analizując wskaźniki kontekstowe w V Programie strategicznym „Proinnowacyjny samorząd lokalny” (zaproponowane wskaźniki alternatywne), można zauważyć niewielki wzrost (o 5,7%) w porównaniu do roku 2016 dochodów własnych gmin co przekłada się również na zwiększenie w roku 2017 o 5,6% wydatków z budżetów województw (dział 710 Działalność usługowa). Warto zauważyć, że wartość tego wskaźnika w roku 2017 przekroczyła prognozowaną wartość w roku 2020. W przypadku celu strategicznego 2 „Liczba podmiotów gospodarczych wg inteligentnych specjalizacji” (wg głównego PKD) zauważono w roku 2017 niewielki spadek (o 5,4%) przedsiębiorstw wpisujących się w inteligentne specjalizacje.

Analizując wskaźnik cel operacyjny 1.2 „Liczba projektów realizowanych we współpracy” można zauważyć znaczny wzrost w 2017 roku (42) liczby realizowanych projektów we współpracy przez JST.

Cel operacyjny 2.1 „Liczba hektarów terenów inwestycyjnych objętymi działaniami” w roku 2017 wynosiła 707 ha, liczba ta uległa zmniejszeniu gdyż zostało doprecyzowane pytanie w ankiecie co spowodowało, iż JST podały liczbę ha, które dotyczyły tylko specjalizacji regionu a nie wszystkich posiadanych terenów. Pomimo zmniejszenia liczby terenów inwestycyjnych opisanych w celu 2.1 odnotowano w 2017 przyrost liczby inwestycji zrealizowanych na terenach inwestycyjnych przygotowanych pod specjalizacje.

Cel operacyjny 2.2. „Poprawa dostępu do usług proinnowacyjnych w ośrodkach subregionalnych” odnotowano wzrost liczby instytucji otoczenia biznesu (o 60 IOB) znajdujących się w obrębie 30 km od ankietowanej JST. Również wzrosła liczba przedsiębiorstw korzystających z usług IOB o ponad 200. Wzrost ten świadczy o coraz większym zainteresowaniu przedsiębiorców usługami oferowanymi przez IOB.

Cel operacyjny 3.1 „Współpraca z samorządami lokalnymi w zakresie promocji i wdrażania innowacji w sektorze publicznym” odnotowano duży wzrost zarówno liczby działań zrealizowanych we współpracy z samorządami lokalnymi (o ponad 100%) jak i liczby opisanych dobrych praktyk co przekłada się na wzrost liczby wdrożonych rozwiązań (w 2017 r. ponad 2 x więcej wdrożonych rozwiązań niż w roku 2016).

2.2 W obszarze monitorowania źródeł finansowania programów strategicznych RIS3

Prowadzone przez Wielkopolskie Obserwatorium Innowacji prace analityczne dotyczące źródeł finansowania programów strategicznych RIS3 w odniesieniu do 2016 i 2017 roku kontynuowały podejście przyjęte w Raporcie Otwarcia i Raporcie za 2016 r.. Przeprowadzona analiza potwierdza, iż w ramach przyjętych w RIS3 źródeł finansowania poniesiono nakłady na wszystkie programy strategiczne. W kontekście analizy nakładów poniesionych w ramach WRPO 2014+ warto podkreślić, iż w 2017 roku najwięcej środków przeznaczono na konkursy powiązane z realizacją IV programu RIS3 „Edukacja dla Innowacji”, które wzrosły w porównaniu do roku 2016 o 152%, tj. o ponad 275 mln

złotych. Nakłady w ramach WRPO 2014+ w roku 2017 poniesione na program III RIS3 „Skuteczne Instytucje Otoczenia Biznesu” wzrosły w stosunku do roku 2016 o ponad 23 mln złotych, natomiast nakłady z WRPO 2014 + poniesione na II Program Strategiczny „Innowacyjne przedsiębiorstwa” w porównaniu do roku 2016 wzrosły o ponad 36 mln złotych tj. o 2,75%. Porównując nakłady w ramach WRPO 2014+ poniesione na ostatnie dwa programy RIS3 tj. V „Proinnowacyjny samorząd lokalny” i VI „Wielkopolska Agenda Cyfrowa” , można stwierdzić iż w porównaniu do roku 2016, wzrosły o 95% tj. o ponad 113 mln złotych. Podsumowując nakłady w ramach WRPO 2014+ na wszystkie programy strategiczne RIS3 można zauważyć iż wzrosły w stosunku do roku 2016 o ponad 448 mln złotych tj. o 27%.

Program Strategiczny pn. „Innowacyjne przedsiębiorstwa” w największym stopniu – spośród innych programów strategicznych RIS3 był wspierany w 2017 roku z Budżetu Województwa Wielkopolskiego w ramach budżetu Departamentu Gospodarki (DRG) UMWW. Drugie miejsce pod względem wydatkowanych środków z budżetu DRG zajął program strategiczny „Skuteczne instytucje otoczenia biznesu”.

Analizy dotyczące nakładów na RIS3 poniesionych w ramach Programu Ramowego Horyzont 2020. Załącznik nr 2 do RIS3 pn. „Szczegółowe nakłady na realizację Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski na lata 2015-2020, w tym programów strategicznych” zakładał, zgodnie z przyjętą metodologią, że Wielkopolska wykorzysta co najmniej 0,1% całkowitej alokacji Programu tj. porównywalnie jak z 7 PR. Założono zatem, że w latach 2015-2020 nakłady z Programu Ramowego Horyzont 2020 na RIS3 wyniosą łącznie ok. 71 mln EUR. Analizując lata 2015 -2017, nakłady z Programu Horyzont 2020 na RIS3 wyniosły ponad 125 mln PLN tj. 30 mln EUR. Porównując dane z roku 2017 do roku 2015 i 2016 można zauważyć, że nastąpił bardzo duży przyrost dofinansowania projektów z Wielkopolski w ramach programu Horyzont 2020 tj. o 21,4 mln EUR. Oznacza to, iż przez okres trzech lat nakłady poniesione na RIS3 stanowiły 42% z szacowanej do 2020 roku wartości wydatkowanych środków z programu Horyzont 2020 na rzecz Wielkopolski.¹⁹ W roku 2017 Wielkopolska zajęła 3 miejsce na tle innych województw w uzyskanym dofinansowaniu do projektów w ramach programu Horyzont 2020.

Analizując nakładu na PO IR i PO WER nie można odnieść się do lat poprzednich, gdyż WOI posiada dane dla województwa wielkopolskiego tylko za rok 2017, udostępnione przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości.

Analizy potwierdziły, iż inne źródła finansowania RIS3 niż środki, którymi dysponuje region, w wielu przypadkach, w dalszym ciągu nie są możliwe do zmonitorowania w stopniu pozwalającym na sformułowanie wniosków dot. sposobu i efektywności wdrażania strategii. Brak danych o faktycznie poniesionych nakładach na rzecz realizacji celów RIS3, w szczególności w ramach poszczególnych programów krajowych i międzynarodowych, może skutkować analizą niepełną prezentującą błędne szacowanie ponoszonych nakładów w analizowanym roku kalendarzowym.

¹⁹ 1 EUR = 4,1709 PLN.

W Raporcie podsumowującym wdrażanie RIS3 w 2017 roku autorzy podtrzymali stanowisko, iż Program Operacyjny Pomoc Techniczna - ze względu na utrudniony dostęp do danych (brak informacji dot. wartości wsparcia dla podmiotów z Wielkopolski) nie będą monitorowane pod względem nakładów na RIS3. Dodatkowo podsumowanie roku 2017 potwierdziło, iż danych dot. nakładów na RIS3 nie można obliczyć również dla Programu ERASMUS+, gdyż WOI dysponuje tylko danymi ilościowymi a nie wartościowymi.

2.3 W obszarze monitorowania inteligentnych specjalizacji dla Wielkopolski

Przeprowadzona analiza wskaźników charakteryzujących stopień rozwoju poszczególnych inteligentnych specjalizacji (takich jak liczba przedsiębiorstw, liczba zatrudnionych, wartość eksportu, importu) nie wskazuje na zasadniczą przewagę jednego obszaru nad innym. Najwięcej przedsiębiorstw spośród podmiotów w ramach obszarów inteligentnych specjalizacji (na podstawie PKD) ²⁰ odnotowano podobnie, jak w roku poprzednim w branży „Wyspecjalizowane procesy logistyczne”, co świadczy o znacznym rozdrobieniu tej branży. Natomiast analizując aktywność podmiotów pod względem liczby zatrudnionych nadal liderem są „Wnętrza przyszłości”. Pod względem wartości eksportu i importu przodują przedsiębiorstwa z obszaru „Przemysł jutra” i jest to kontynuacja trendu z 2016 r.

Analizując stopień wsparcia obszarów IS w ramach WRPO 2014+ zaobserwowano, że w 2017 r. dofinansowano największą liczbę projektów²¹ wpisujących się w specjalizację „Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów”, beneficjenci projektów powiązanych z tym właśnie obszarem IS otrzymali również łącznie największe dofinansowanie. Produkcja żywności jest jedną z kluczowych aktywności gospodarczej w regionie, który posiada także duży potencjał naukowy w obszarze nauk rolniczych, a instytucje naukowe realizują badania zbliżone do specyficznych potrzeb przedsiębiorstw z obszaru specjalizacji. Dlatego istotne są inwestycje w kapitał ludzki pod kątem rozwoju kluczowych kompetencji na rynku pracy w zakresie szeroko rozumianych nauk matematyczno-przyrodniczych umożliwiających rozwój B+R i dzięki współpracy nauki z biznesem wielkopolskie firmy mogą stać się konkurencyjne na rynku globalnym.

Stosunkowo dużą aktywnością wykazali się również beneficjenci z obszaru „Wnętrza przyszłości” i „Przemysł jutra”, obszarów o znacznym potencjale innowacyjnym i konkurencyjnym. Wprawdzie dofinansowano prawie taką samą liczbę projektów w ramach obu obszarów, jednakże pod względem kwoty dofinansowania „Wnętrza przyszłości” wyprzedziły „Przemysł jutra” o ponad 25%. Silne strony branży to wysoka jakość produktów wynikająca z zastosowania wysokiej jakości surowców oraz wykorzystania nowoczesnych technologii produkcyjnych. Z pewnością współpraca z sektorem nauki nadal wymaga usprawnienia. Wiele przedsiębiorstw ma jeszcze trudność z prowadzeniem planowych działań marketingowych, projektowaniem odpowiednich produktów zgodnie z trendami rynkowymi i kreowaniem marki. Mimo trudności branża produkcji mebli i artykułów wyposażenia wnętrz

²⁰ Autorzy raportu po rocznym doświadczeniu w monitorowaniu IS zdecydowali, że w obliczeniach liczby przedsiębiorstw w poszczególnych obszarach IS pod uwagę będą brane jedynie PKD główne danej specjalizacji, zgodnie z Załącznikiem nr .. do ... RIS3 „Sekcje PKD” a nie tak jak w przypadku Raportu Otwarcia RIS3 PKD główne oraz uzupełniające.

²¹ Biorąc pod uwagę projekty, których zakres wpisywał się w jeden obszar IS.

uznawana jest za polską specjalność eksportową oraz najbardziej perspektywiczną branżą polskiej gospodarki w rankingu „Eksportowe TOP50 2016”. Stan i kondycja branży nie tylko ma znaczenie dla ogólnej sytuacji gospodarczej regionu i przetwórstwa przemysłowego, ale także wpływa na rozwój gałęzi gospodarki z nią powiązanych. Branża meblarska jest znaczącym pracodawcą na wielkopolskim rynku pracy, a tym samym odbiorcą efektów systemu edukacji.

W ramach przeprowadzonych analiz WRPO 2014+ uwagę zwraca brak w 2017 roku dofinansowania dla projektów w sposób jednoznaczny wpisujących się w obszar specjalizacji „Wyspecjalizowane procesy logistyczne”. Zjawisko to może wynikać m.in. z dużego rozdrobnienia branży transportowej w Wielkopolsce. Ponadto, większość tego rynku stanowią małe firmy, które nie potrzebują innowacyjnych rozwiązań stosowanych w dużych firmach zarządzających rozbudowaną flotą pojazdów i realizujących jednocześnie wiele zleceń. Firmy działające na wielkopolskim rynku działają zwykle ad hoc bez gwarancji trwałości zamówień. Zgodnie z opiniami przekazywanymi przez członków Grupy Roboczej IS „Wyspecjalizowane procesy logistyczne”, firmy transportowe mierzą się obecnie przede wszystkim z problemem ogromnego braku wykwalifikowanej kadry, w związku z czym nie są zainteresowane inwestowaniem w rozwiązania o charakterze innowacyjnym, wymagające zaangażowania własnych zasobów zarówno ludzkich, jak i finansowych. Należy również uwzględnić fakt, że międzybranżowy charakter branży logistycznej sprawia, że często projekty te są powiązane np. z obszarem „Przemysł jutra” lub/i „Rozwój oparty na ICT” i nie mogą zostać zakwalifikowane jako projekty wpisujące się w 1 obszar IS. Projekty dotyczące więcej niż jednego obszaru IS stanowiły ponad 54% całej puli projektów dofinansowanych w 2017 roku w ramach konkursów WRPO 2014+ powiązanych z IS.

Biorąc pod uwagę kontekst prezentowanych danych ilościowych, należy mieć na uwadze jakiego typu beneficjentów dotyczyły konkursy WRPO 2014+ rozstrzygnięte w 2017 r. oraz jakie rodzaje działań wspierały. W 2016 roku dwa na cztery konkursy (w ramach EFRR) adresowane były bezpośrednio do przedsiębiorstw i konsorcjów oraz w 100% mają wspierać inteligentne specjalizacje. Natomiast w 2017r. już tylko jeden konkurs był dedykowany firmom (Poddziałanie 1.5.3). To właśnie dane z tego konkursu mają największą wartość poznawczą w kontekście monitorowania obszarów IS – dotyczą realizacji Celu Tematycznego 1 (wsparcie infrastruktury B+R, prowadzenie badań w przedsiębiorstwach, przygotowanie do wdrożenia wyników badań naukowych itp.), dla którego konieczne było spełnienie warunku ex-ante w postaci opracowania Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski na lata 2015-2020 RIS3 (29 projektów zatwierdzonych do dofinansowania). Większość konkursów analizowanych w 2017 roku w ramach WRPO 2014+ EFRR²² adresowana była do Jednostek Samorządu Terytorialnego (inwestycje w infrastrukturę terenów przemysłowych oraz szkół i placówek oświatowych prowadzących kształcenie zawodowe), a ich zakres dotyczył (zgodnie z oceną merytoryczną dokonaną przez ekspertów) w większości przypadków wielu specjalizacji. (w sumie 33 projektów zatwierdzonych do dofinansowania).

Zmonitorowanie konkursów ogłoszonych w 2017 roku w ramach WRPO 2014+ a współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, w kontekście ich faktycznego powiązania z obszarami wielkopolskich inteligentnych specjalizacji będzie możliwe po kilku latach zgodnie z przyjętą

²² To jest RPWP.01.03.02-IZ-00-30-001/16 i RPWP.09.03.05-IZ-00-30-001/16.

metodologią, w oparciu o wyniki ankiet wypełnionych przez beneficjentów po zakończeniu realizacji projektów. Wstępna analiza wskazuje, że w ramach WRPO 2014+ (EFS) najwięcej projektów do dofinansowania, potencjalnie powiązanych z obszarami IS, wybrano w ramach Działania 6.5 „Doskonalenie kompetencji osób pracujących i wsparcie procesów adaptacyjnych”²³ skierowanego do przedsiębiorców sektora MŚP przechodzących procesy adaptacyjne, restrukturyzacyjne i modernizacyjne, 23 projekty. Łączna kwota dofinansowania dla Działania 6.5, w ramach ww. konkursu była również najwyższa spośród innych naborów rozstrzygniętych w 2017 roku w ramach WRPO 2014+ (EFS) potencjalnie powiązanych z obszarami IS i wyniosła ponad 22 miliony PLN.²⁴ Podjęte w kolejnych latach analizy ukażą jaka kwota w ramach przyznanego dofinansowania była ostatecznie powiązana z wdrażaniem RIS3.

Monitorowanie inteligentnych specjalizacji obejmuje również analizę projektów zidentyfikowanych przez IZ WRPO 2014+ w ramach trybu pozakonkursowego. Większość zrealizowanych projektów wpisuje się w obszary IS i, podobnie jak w przypadku naborów konkursowych, część z nich wpisuje się w więcej niż jeden obszar specjalizacji.

Prowadzona w ramach monitorowania inteligentnych specjalizacji „Analiza programów krajowych” stanowi ważną część przyjętego systemu monitorowania również w kontekście zapewnienia synergii pomiędzy krajowymi a regionalnymi IS. Brak pełnego dostępu do tego typu danych wpływać będzie na możliwość analizowania w kolejnych latach programów krajowych zarówno w kontekście wsparcia dla projektów realizowanych na rzecz obszarów IS, jak i ponoszonych na RIS3 nakładów. Brak danych dot. poziomu krajowego stanowi poważne zagrożenie dla pełnej realizacji procesu monitorowania szczególnie ze względu na fakt, iż programy krajowe stanowią jedno z podstawowych źródeł finansowania RIS3.

2.4 W obszarze monitorowania programów europejskich

Dane do analizy aktywności jednostek z Wielkopolski w ramach H2020 pozyskane zostały z Krajowego Punktu Kontaktowego Programów Badawczych UE Instytut Podstawowych Problemów Techniki PAN. Przekazane bazy stanowią cenne źródło informacji dotyczących projektów z Wielkopolski w ramach H2020, a ich elastyczność pozwala generować zestawienia w dowolnym wymiarze. Na potrzeby Raportu RIS3 2017 dokonano analizy ww. projektów w kontekście inteligentnych specjalizacji. Najwięcej projektów reprezentowało inteligentne specjalizacje: „Rozwój oparty na ICT” (9 projektów), „Nowoczesne technologie medyczne” (4 projektów). Aktywność tych inteligentnych specjalizacji w H2020 potwierdza zapisy RIS3 mówiące o ich dużym potencjale naukowo-badawczym. Warto jednak zaznaczyć, że analiza projektów dofinansowanych w 2017 roku również wykazała dużą aktywność beneficjentów reprezentujących wiele inteligentnych specjalizacji (15 projektów). Analiza wykazała, że dość spora grupa projektów, które uzyskały dofinansowanie w ramach H2020 nie wpisywała się w żadną inteligentną specjalizację (18 projektów). Taki stan rzeczy nie dziwi, ponieważ jest to program ogólnoeuropejski. Warto zaznaczyć, że Wielkopolska zajęła 3 miejsce (po województwie mazowieckim i małopolskim) na tle innych województw w uzyskanym dofinansowaniu do projektów w ramach programu Horyzont 2020. Tak wysoka pozycja może

²³ Nr konkursu: RPWP.06.02.00-IZ-00-30-001/15.

²⁴ Bez uwzględnienia projektów pozakonkursowych WRPO 2014+ (EFS).

świadczą o dużym zainteresowaniu wielkopolskich beneficjentów działaniami mającymi na celu intensyfikowanie działań w zakresie ICT oraz działań naukowo-badawczych.

Należy również zaznaczyć aktywność województwa wielkopolskiego w aplikowaniu o dofinansowanie w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej. Województwo Wielkopolskie jest partnerem łącznie w 5 projektach w ramach EWT. Operacyjnie w projekty: COMPETE IN oraz RELOS3 jako partner zaangażowany jest Departament Gospodarki UMWW, w projekt ECOWASTE4FOOD zaangażowany jest Departament Rolnictwa i Rozwoju Wsi UMWW, w projekt SubNodes zaangażowany jest Departament Transportu UMWW a w projekt Social(i)Makers Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej. Środki pozyskane w ramach EWT stanowią dodatkowe źródło finansowania polityki innowacji w regionie, a przewidziane do realizacji działania wzmocnią kompetencje lokalnych interesariuszy, zwiększając tym samym zdolność rozumienia i szerszego angażowania się w procesy innowacyjne. Realizacja projektów w ramach EWT procentować będzie zmianą instrumentów wsparcia dostosowując je do potrzeb lokalnych interesariuszy.

2.5 W obszarze benchmarkingu innowacyjności – poziom krajowy

Wielkopolska podchodzi systemowo do całości interakcji, które odbywają się na rzecz rozwoju innowacji w otoczeniu społecznym, gospodarczym i naukowym. Regionalna Strategia Innowacji dla Wielkopolski definiuje obszary i priorytety interwencji polityki innowacyjnej w Wielkopolsce do roku 2020. Polityka innowacyjna jest ważnym czynnikiem determinującym innowacyjność gospodarki rozumianą jako zdolność przedsiębiorców do ciągłego poszukiwania i wykorzystania w praktyce badań naukowych oraz prac badawczo-rozwojowych, nowych pomysłów i wynalazków oraz doskonalenie i rozwój istniejących technologii produkcyjnych. Wzrost innowacyjności w regionie obserwowany jest między innymi poprzez badanie wskaźników przyjętych w ramach benchmarkingu na poziomie kraju.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że Wielkopolska poprawiła wartości następujących 14 wskaźników w relacji rok do roku:

- PKB brutto na jednego mieszkańca,
- Nakłady wewnętrzne na B+R w relacji do PKB,
- Udział nakładów na działalność B+R finansowanych z sektora przedsiębiorstw w nakładach na działalność B+R ogółem,
- Przedsiębiorstwa, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w % ogółu przedsiębiorstw,
- Zgłoszone wynalazki krajowe i udzielone patenty krajowe,
- Zgłoszone wzory użytkowe,
- Udział przedsiębiorstw posiadających stronę internetową spełniającą funkcję prezentacji katalogów, wyrobów lub cenników,
- Udział przedsiębiorstw posiadających szerokopasmowy dostęp do Internetu,
- Przedsiębiorstwa, które posiadały środki automatyzacji procesów produkcyjnych,
- Odsetek osób korzystających z Internetu w kontaktach z administracją publiczną,
- Współczynnik skolaryzacji netto – szkoły zawodowe (bez zasadniczych zawodowych) i ogólnozawodowe,

- Odsetek studiujących na kierunkach technicznych i przyrodniczych (bez cudzoziemców),
- Odsetek bezrobotnych zarejestrowanych wg poziomu wykształcenia z wykształceniem wyższym.

Natomiast w przypadku 10 wskaźników odnotowano w relacji rok do roku nieznaczny spadek wartości:

- Udział województwa w krajowych nakładach na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach,
- Przedsiębiorstwa innowacyjne przemysłowe wg rodzajów wprowadzonych innowacji i klas wielkości,
- Udział przedsiębiorstw posiadających dostęp do Internetu,
- Udział przedsiębiorstw wykorzystujących Internet w kontaktach z administracją publiczną,
- Współczynnik skolaryzacji netto – zasadnicze szkoły zawodowe (wiek 16-18 lat),
- Współczynnik skolaryzacji netto – licea ogólnokształcące (wiek 16-18 lat),
- Współczynnik skolaryzacji netto – szkoły policealne (wiek 19-21 lat),
- Uczestnicy studiów doktoranckich,
- Odsetek bezrobotnych zarejestrowanych wg poziomu wykształcenia z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym,
- Odsetek bezrobotnych zarejestrowanych wg poziomu wykształcenia z wykształceniem zasadniczym zawodowym.

Działania wspierające procesy innowacyjne w regionie w dalszym ciągu powinny być zorientowane na pobudzenie inwestycji, stały dialog i obserwację trendów oraz potrzeb podmiotów systemu innowacji.